

DE STAD AMSTERDAM PANORAMA

11 APRIL 1940 – No. 15

LOSSE NUMMERS 15 CENT

DE EERSTE BLOEMEN

HOE NEERLANDS WEERMACHT WERKT

Het eerste projectiel gaat in het stuk, het tweede projectiel is klaar....

Militaire zaken zijn geheim! En dat is goed en versterkt onze landsverdediging. Maar u en ik, en alle goede Nederlanders, wier zonen en vaders en vrienden onder de wapenen zijn, zouden toch wel eens willen weten wat die zonen en vaders en verdere verwanten „onder die wapenen” nu eigenlijk doen. Natuurlijk — er wordt gegraven, en geëxerceerd, en ze staan op wacht, zagen gaten in 't ijsdek van geïnuundeerde landerijen, en er zijn cantinefeesten en uitvoeringen van O. en O. — maar dat alles is toch niet dé taak van ons leger. Ergens staat een bakkersknecht aan een kanon van 7.5 t.l. en de redacteur van een litterair weekblad is commandant van een batterij van 10 veld, en een kweekeling is richter bij een mortier van 8. De man en het wapen! De dagelijksche taak van den soldaat! Hoe nu eigenlijk de bezetting van een batterij luchtdoelgeschut werkt en hoe ze met een batterij van 7 veld de vier stukken in stelling brengen en het vuur openen. Dat zijn dingen die het dagelijksch leven van honderdduizenden mannen uit honderdduizenden Nederlandsche families onmiddellijk raken. Het zijn geen geheimen... en hier willen wij er u van vertellen. Opdat Nederland wete hoe Neerlands zonen hun moeilijke taak volkomen vervullen.

.... naast het derde stuk staat achter de zandzakken een luchtdoelmitrailleur. En al is het hier ook een mitrailleur voor losse schoten, het knettert en knalt er niet minder om.

★
„Batterij driemaal!”
Luchtdoelartillerie
in actie

Een kanon van
ƒ 200.000

★

Een klein kastje met wijzerplaten en knoppen en schalen en kijkers en meters. Zes doodgevone soldaten aan een rekenmachine van f 30.000.

De lader van het eerste stuk heeft, als luchtdoelartillerist, den strijd in Spanje meegemaakt en dus ziet de IXde batterij van 7.5 t.l. er anders uit dan al de vele andere gelijke batterijen, die in besneeuwde polders en op modderige boerenerven, rond de groote steden, bij de vliegvelden, die sedert 'n half jaar overal in Nederland uit het niet verrezen zijn, hun smalle vuurmonden omhoog steken.

Hier zijn de schuilkelders voor de bemanning tot loopgraven vlak rond de stukken geworden. Spanje heeft geleerd, dat je bij een aanval door een bommenwerpenden luchtjager, die op 200 meter ook nog uit zijn mitrailleurs het vuur op de bediening van de batterij opent, de mannen niet meer uit de schuilkelders krijgt.

Is de aanvallende machine eenmaal dicht genoeg bij, dan kunnen de luchtdoelkanonnen niet meer vuren en op het oogenblik, dat er 'n 25 kg-bom valt, kan de bemanning niet anders doen dan dekking zoeken. Maar nauwelijks is de aanvaller na een gierende steekvlucht weer ver genoeg weg, of het kanon komt weer in actie. En dan is iedere seconde, die er met aarzelen of met heen en weer lopen van schuilplaats naar kanon verloren gaat, dubbel kostbaar.

En hier is het: schieten — dekking zoeken — wachten op de explosie van de afgeworpen bom — en als de gesmeerde bliksem weer: „Op uw posten — stuk klaar — driemaal!”

Voor de rest is alles hier, zooals bij al de tientallen andere luchtdoelbatterijen. Met de invoering van de electriciteit in het leger is de „muziek” verdwenen. Er zal bij de honderdtachtig man, die voor één batterij noodig zijn (drie-ploegen-stelsel), misschien een tamboer zijn, maar bij het alarm speelt hij geen rol.

In een bescheiden schuurtje, midden tusschen de drie stukken, is de commandopost. Een telefoontoestel, vier, vijf goedkope schelknopjes. En een krib waarop iederen nacht 'n onderofficier den commandopost bezet houdt. Tot, vroeg in den grijzen ochtend of midden op den dag, de telefoon rinkelt. Een melding van de luchtwacht — „Alarm!”

En in de drie schuren, waar de dienstdoende bedieningsmanschappen slapen, rinkelt het alarmbelletje, rinkelt en ratelt tot de stukscommandant door aan 'n touwtje te trekken den commandopost het contrasein geeft.

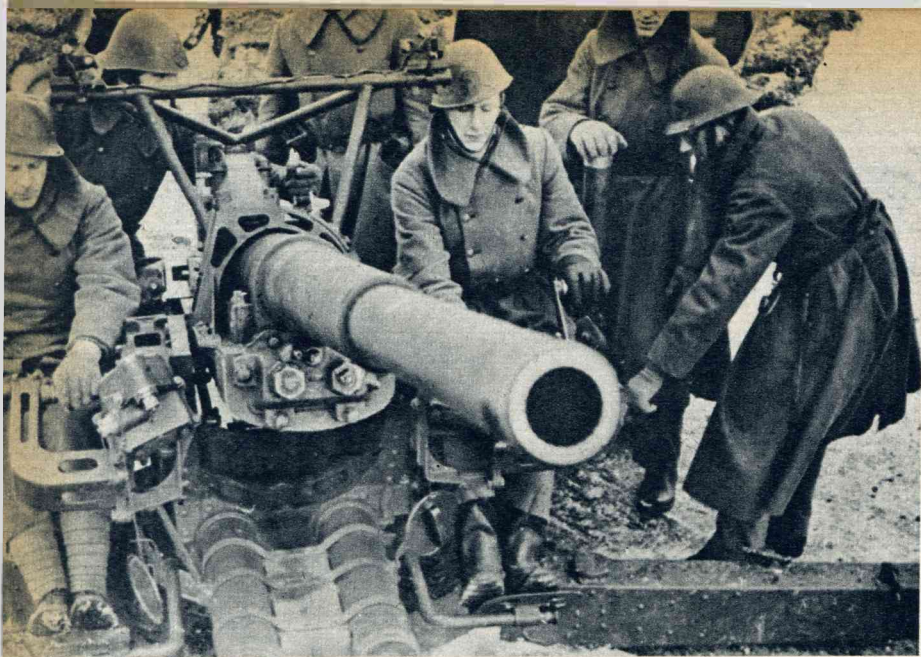
In één minuut — binnen de minuut! — zijn de zeven, acht man bij het vuurleidingstoestel, ziet de hoogtemeter uit over het lage polderland met

Het eerste projectiel: een brisantgranaat van 7.5 cm. Een granaatje van een paar decimeter; de rest is kardoos. En voor aan de punt de tempeerkop, waarmee de ontplofingstijd wordt ingesteld.

De granaat gaat in 't tempeertoestel. De linkerman zorgt dat op de wijzerplaat twee wijzertjes tegenover elkaar blijven staan. Eén handdruk van den rechterman en het projectiel is „getempeerd”.

„Stuk klaar!” Zeven man op hun post — met alleen oog voor de wijzerplaten!

zijn rustige boerderijtjes, zijn de drie kanonnen bezet. En dan voltrekt zich een wonder van organisatie, van techniek en van geëfende bedrijvigheid, die voor den aanvallende, of dit nu een strategische verkenners of een bommenwerper is, niet veel goeds belooft.

De moderne oorlogvoering is in de eerste en de laatste plaats een wonder van techniek. In lang vervlogen jaren was een eskadron cavalerie zoo ongeveer het snelst bewegende doel dat een vuurmond te beschieten had. En met een stuk, dat iedere halve minuut een schot kon doen, dat na ieder schot opnieuw gericht moest worden en waar je met granaatkartetsen op een afstand van misschien nog geen kilometer een voldoende uitwerking had, kwam je een heel eind.

Toen kwam de benzinemotor, kwamen de tanks en de gevechtswagens, die in die halve minuut zich 500 meter verplaatsten, en het geschut moest sneller vuren, sneller richten.

En nu gaat het tegen luchtdoelen, tegen moderne verkenners met een snelheid van 8 km per minuut, en het zuiver richten moet in seconden gebeuren, en de vuursnelheid moet zoo groot mogelijk zijn.

En zoo is het te begrijpen, waarom in 't jaar 1940 een simpel kanon van 7.5 cm tegen luchtdoelen, met munitie, een paar ton gouds kost — en een vuurleidingstoestel 30.000 gulden — en de rest navenant.

In een hoekje van het met ijzige smeltsneeuw bedekte weitzje staat op hoge pooten een metalen kast, een kubus met ribben van $\frac{1}{2}$ meter. De vier zijwanden zijn bedekt met schalen en knoppen en grafieken en vizierkijzers en nog meer knoppen. En zeven man zijn bezig met door kijzers te kijken, aan knoppen te draaien en wijzers tegenover wijzers te plaatsen en binnen in het grijs-ijzeren omhulsel draait een uurwerk, wentelen tandraden en drie-dimensionale camoiden; enkel en alleen om drie kanonnen zoo juist mogelijk op het doel gericht te houden. Wat er daarvoor al niet nodig is! Eigenlijk zijn het maar drie factoren: de elevatie, d.i. de helling van het stuk geschut; dan de zijdelingsche richting, en ten slotte de tempeering van het projectiel (de instelling van den tijdsduur, die er verloopt tusschen het oogenblik waarop het schot afgaat en het moment waarop de brisantgranaat in de lucht uiteenspringt). Maar... er zijn nog zoo'n paar extra-bijzonderheden waarmee de commandant van een batterij van 7.5 t.l. rekening moet houden.

Het vijandelijke vliegtuig is geen kazemat, die stil staat, waarop je kan inschieten. Het doel beweegt zich, horizontaal en verticaal — en dus moet de batterij, als de jager op de ganzenjacht: „vóór houden”; het vuurleidingstoestel berekent hoéveél. Er is de afwijking van het projectiel naar rechts, als gevolg van de draaiing die het van de trekken in den loop krijgt. Het vuurleidingstoestel berekent de derivatie voor iederen afstand van het doel.

Er is wat de veldartillerist den terreinhoek noemt. Een correctie van de horizontale richting. Het vuurleidingstoestel berekent de juiste waarde.

Schieten op een doel op 5 of 6 km hoogte betekent rekening houden met de windrichting en windsterkte. Het vuurleidingstoestel berekent ook deze correctie.

En ten slotte is er de tempeering. Bij ieder schot is de afstand kanon—doel weer anders; bij ieder schot moet het projectiel dus anders getempeerd worden. Het vuurleidingstoestel berekent ook de juiste tempeering — rekening houdend zelfs met den

tijd, die er verloopt tusschen het oogenblik, waarop de kanonnier zijn projectiel tempeert en het moment, waarop het de monding van het kanon verlaat.

Al dat werk doet één vuurleidingstoestel — er is niemand te vinden, die het voor minder dan f 30.000 doet!

Langs centimeterdikke electrische kabels gaan al deze gegevens naar de drie stukken van de batterij. Gegevens, die door middel van een wijzer op drie wijzerplaten aan het stuk aangegeven worden. Drie wijzerplaten: een voor de elevatie, de hoogterichting van het stuk; een wijzer-

plaat voor de zijdelingsche richting en een wijzerplaat voor het tempeertoestel.

De kracht echter, die noodig is om het stuk een andere helling te geven, om het naar links of rechts te draaien, om aan den kop van iedere granaat den ontploffingstijd in te stellen wordt door de bediening van het stuk zelf geleverd. Op een bankje aan den linkerkant van het stuk zit de „elevatiegever”, de man, die door aan een kruk te draaien, twee wijzers op een wijzerplaat tegenover elkaar houdt. De eene wijzer wordt door het vuurleidingstoestel verzet: door het stuk hooger of lager te draaien, houdt de richter den tweeden wijzer tegenover den eersten.

Aan den rechterkant van het stuk zit op eenzelfde soort bankje de man voor de zijdelingsche richting, ook met zijn wijzerplaat voor zich, ook met zijn krukhandel, waarmee hij het stuk heen en weer kan bewegen.

En aan den linkerachterkant van 't stuk is het tempeertoestel. Weer een wijzerplaat met twee wijzers; weer een man, die niet anders te doen heeft dan door aan een kleinen slinger te draaien twee wijzers tegenover elkander te houden. En wanneer de lader het projectiel met den kop, waarin de tijdbuis zit, naar beneden in het tempeertoestel heeft gestoken, heeft hij niet anders te doen dan door een handel om te draaien zijn brisantgranaat zoo te tempeeren, als door het vuurleidingstoestel wordt aangegeven.

Zeven, acht, tien man bij ieder stuk. Met al hun aandacht voor de wijzerplaten, voor de projectielen. Hoog in de grijze lucht is de vijandelijke bommen-

werper te onderscheiden; een beschermende jachtkruiser komt snel dalend op de batterij af. Maar de man aan het stuk mag niet naar boven kijken; mag niet, wanneer 't schot te kort valt — het grijze wolkje, dat de plaats van de uiteenspringende granaat aanwijst, achter de machine opdoemt — eigenmachtig een tikje meer elevatie geven, den tempeeringstijd een twintigste seconde verstellen. Dertigduizend gulden werken en rekenen en corrigeren voor hem. En wanneer hij maar zorgt, dat zijn mechanische wijzer precies recht tegenover den electrischen wijzer staat, en niet een millimeter er naast, omdat 1/10 seconde verschil in tempeeringstijd oorzaak is, dat het projectiel veertig meter achter de vreemde machine ontploft — dan heeft de man bij het stuk zijn plicht gedaan.

In nog geen tien seconden heeft het zonderlinge vuurleidingstoestel zijn berekeningen en correcties gemaakt. De stukken zijn klaar. En dan — het doel is nog op 5100 meter — komt het eerste commando door de telefoon: „Driemaal!” En tegelijk klinken drie scherpe knallen, de eerste gelijktijdige schoten uit drie vuurmonden. Twee seconden later het tweede schot uit het eerste stuk; een fractie van een seconde daarna het tweede schot uit stuk drie. Dan stuk twee. En voor de derde maal zendt ieder van de stukken een brisantgranaat van 7.5 cm de lucht in.

Achthonderdduizend gulden hebben hun werk gedaan — binnen twee minuten.

De bommenwerper heeft het hoogerop gezocht — is uit de gevaarlijke sfeer van grijze explosiewolkjes gevluht. Maar de jachtkruiser steekt plotseling omlaag — in een duikvlucht met 600 km tempo — binnen een halve minuut van 3000 meter tot boven de batterij.

De bediening van de stukken heeft dekking gezocht. Maar vlak naast het derde stuk staan twee luchtdoelmitrailleurs. De majoor heeft als een Romeinsch caesar met zijn wijsvinger omlaag gewezen. En als de stekende jager nog op 1000 meter is, ratelt en spettert het vanachter de zandzakken — drie, vier, vijf seconden. En dan knettert het uit de lucht uit vier machinegeweren tegelijk — op tweehonderd meter heeft de jager het vuur geopend — de machine steekt — een gieren van twee motoren — een helsch lawaai — mitrailleurvuur van den grond — mitrailleurvuur uit de lucht — en daartusschen het in twee, drie seconden tot een loeiend huilen aanzwelkend motorgeluid. Scherpe steekvlammen uit de verdedigende mitrailleurs — 'n vurige slang spuit uit den neus van den jager, die met lichtspoormunitie schiet — drie seconden later is er een doodsche stilte en geen vijf tellen daarna spreekt alweer het eerste kanon.

G. H. K.

Tusschen vreedzame boerderijen en hooibergen steekt de loop van een luchtafweerkanon van 7.5 cm omhoog. Eén van een batterij van drie stukken.

Djocja kreeg een nieuwen Sultan

De sultan, voor zijn verheffing, met den gouverneur van Djocja op weg naar de troonzaal. De gouden pajong, door een ouden ambtenaar onmiddellijk achter den sultan aangedragen, is nu nog gesloten.

Te Djocja vond eenige weken geleden de verheffing plaats van den nieuwen sultan over het land en het volk van Djocjakarta. Z. H. Hamengkoe Boewono de Negende besteeft, als jeugdig opvolger van zijn vader, die negentien jaren het beheer over den kraton voerde, de vorstelijke dampar, met al de plechtstatigheid en het zinrijke ceremonieel der oostersche vorstenhoven. Onze foto's geven een indruk van de staatsie, waarmede deze plechtige troonsbestijging geschiedde.

Rechts: De nieuwe sultan betreedt met den gouverneur, kort na de verheffing, het zonbeschenen plein.

De nieuwe sultan op den troonzetel naast den gouverneur van Djocjakarta, dr. L. Adam. Men ziet hoe juist een der pangerans den voorgescreven kniekus geeft.

De gouden rijkssieraden werden bij de verheffing van Djocja's nieuwen sultan in plechtige processie voor den nieuwen heerscher en den gouverneur uitgedragen.

De deputatie van het Solosche hof, die de plechtigheid bijwoonde.

ONGELUKKEN in het dierenrijk

In de groote samenleving der natuur, waar de mensch, vooral wanneer hij in 'n stad woont, eigenlijk geen deel meer van uitmaakt, gaat 't niet bepaald zachtzinnig toe. De sterke belooft den zwakke, de giftige den onschuldige, de snelvoetige den langzame, de gewapende den weerlooze. Moederliefde bestaat, maar 't komt ook voor, dat een moeder haar kroost verlaat of zelfs doodt; moord en roof is aan de orde van den dag. Hoewel wij ons dit alles verklaren door de natuurwetten van het evenwicht en die van het voortbestaan der soort, de indruk blijft, dat dieren onder elkaar een strijd op leven en dood voeren.

Doch ieder heeft zijn kans: de planteneters moeten er voor zorgen, dat de planten niet te zeer de overhand krijgen, doch zij mogen niet allen plantengroei vernietigen en daarom houden de roofdieren opruiming onder de planteneters. Deze laatsten mogen echter niet geheel uitgeroeid worden en daarom zijn zij zeer vruchtbaar, moeilijk te vangen of hebben zij andere verdedigingsmiddelen (het leven in kuddes, schutkleur, enz.). Zoo zijn de wetten van het evenwicht en het voortbestaan van de soort nauw met

Brand is dikwijls de oorzaak, dat een groot aantal dieren het leven laat. Steppebranden zijn in dat opzicht berucht, maar ook bosch- en veenbranden eischen meestal een groot aantal slachtoffers.

Fazanten houden zich bij voorkeur in het bosch of althans in het stuikgewas op, waarze zich gemakkelijk voor hun vijanden kunnen verbergen. Maar als er brand uitbreekt, wordt 't broedende wijfje, dat er niet gemakkelijk toe komt, 't nest te verlaten, verrast en komt om.

In een vreemd nest van honger omgekomen. De koekoek broedt, zooals men weet, niet zelf, doch legt haar eieren in de nesten van andere vogels. In dit geval heeft de koekoek haar ei in het nest van een roodstaartje gelegd. Deze vogel broedt in holle boomen of in de door spechten gehakte gaten. De vogel weegt vijftien tot zestien gram, het ei twee gram. Het koekoeksei is niet veel grooter en weegt slechts drie gram, doch de schaal is veel dikker. Hierdoor kan de koekoek het in het nest laten rollen zonder dat het breekt. Het koekoeksjong kwam in dit geval ook te voorschijn en gooide prompt zijn stiefzusjes en stiefbroers het nest uit. Weldra werd het zoo groot, dat het niet meer uit het nest kon (het gat is rechts op de foto te zien) en de vogel kwam om van honger, doordat zijn moeder zoo doru was, haar ei in een verkeerd nest te leggen.

Op de jacht verongelukt. Een sperwer jaagt in de bosschen en voert bij de achtervolging van zijn prooi de meest onverwachte wendingen uit. Soms echter zijn deze in de hitte van de achtervolging onzuiver of gevaarlijk. Deze sperwer kreeg een koolmees te pakken, maar zag den scherpen doornak niet, waarop hij zichzelf spietste, toen hij in razende vaart tusschen de boomen door schoot.

elkaar verbonden en zij zijn dan ook gewoonlijk oorzaak voor den stand van een bepaald dier in een bepaalde streek.

Bij de menschen is dat niet 't geval, doordat zij dikwijls op „niet-natuurlijke” wijze hun leven wagen, in treinen en vliegtuigen, op schepen en ladders, allemaal werktuigen, die zij zelf gemaakt hebben om het zich gemakkelijk te maken, doch wier gebruik tevens een zeker risico met zich meebrengt. Het ongeluk speelt in de menschelijke maatschappij een groote rol. Men behoeft slechts het aantal verkeersongevallen te vergelijken met dat der misdaden en dat der gevallen, waarin iemand van koude of honger sterft, en men kan zonder moeite constateeren, dat de verhouding in de dierenwereld precies andersom is: hier is regel, dat het eene dier het andere doodt en uitzondering, dat het een ongeluk overkomt.

Natuurlijk is de verhouding niet precies na te gaan: tallooze voorvallen ontsnappen aan onze aandacht: microscopisch kleine wezens dooden

Door teken overvallen. Deze bunzing raakte op zijn strooptocht door het struikgewas in een kolonie teken verzeild, werd uitgezogen tot hij alle krachten verloor en moest zich ten slotte willoos overgeven en zijn dood afwachten.

Het nest van een spotvogel is bont van samenstelling: bladeren, worteltjes, haren, veeren, rupsenspinzel, allerlei materiaal wordt er voor gebruikt. Lange haren, vooral paardenharen, zijn echter gevaarlijk. De jongen, die onrustig heen en weer scharrelen, raken soms in zoo'n haar verward, trachten er zich dan van te berijden en vallen bij die pogingen uit het nest, zooals hier geschied is.

Catastrophe in een merelnest. De merel was voor honderd jaar nog een schuwe vogel, doch „verhuisde” hoe langer hoe meer naar door menschen bewoonde streken. Bovendien broeden de merels zeer laat, soms eerst als het fruit al rijp is, voor den tweeden keer, en zoo kon het gebeuren, dat een peer op een merelnest viel en de twee jongen doodde.

elkaar zonder dat wij er iets van merken en de vlieg, die op den rand van ons theekopje balanceert tot zij er in valt of des avonds tegen de lamp vliegt „verongelukt”.

Buiten onzen gezichtskring gebeurt zooveel waar wij geen idee van hebben, maar soms komt het voor, dat we duidelijk kunnen nagaan, hoe een dier aan z'n einde gekomen is. Een ongeluk in de dierenwereld, zoo gewoon eigenlijk en toch zoo tragisch, omdat het ons zoo „onnatuurlijk” voorkomt!

Roovers onder elkaar. Deze snoek heeft vergeten, dat men, snoek zijnde, een baars zoo lang tusschen de tanden moet houden tot hij dood is. Daarna langzaam opeten en al etend de rugvin naar beneden drukken. De snoek werd het slachtoffer van zijn gulzigheid.

**Dàt
zal hem
goed doen**

VOLRIJPE TOMATENsoep
is zeldzaam gezond!

Speciaal voor de opgroeiende jeugd mag de soep-van-volrijpe-tomaten een bron van gezondheid en energie heeten. De tomaten, waaruit deze soep zoo smakelijk werd bereid, werden eerst geplukt, nadat het maximum aan heilzame, vitaminen-rijke sappen was ontwikkeld. Breng de nieuwe tomatensoep geregeld op tafel. Geen trage eter, of hij smult van deze soep. Geen lekkerbek, of hij laat zich nog een extra bord vullen! Ook vegetarisch en ritueel verkrijgbaar.

21^{c.}
per blik

De nieuwe

TOMATENSOEP

is tòch weer beter!

CENTRAAL BUREAU V.D. TUINBOUWVEILINGEN IN NEDERLAND - Javastr. 80 - Afd. Reclame - Den Haag

Vorige week bracht H.M. de Koningin een bezoek aan Haarlem en Bloemendaal, waar zij eenige militaire kwartieren in oogenschouw nam. Een opname van de vorstin tijdens een inspectie van een legeronderdeel op het H.F.O.-terrein aan de Spanjaardslaan

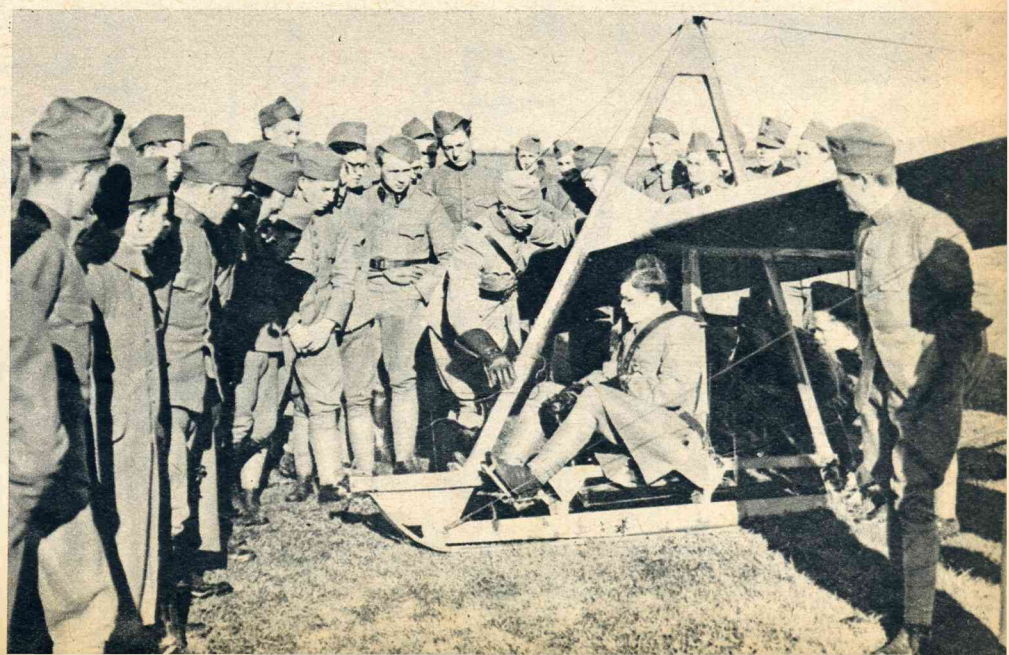
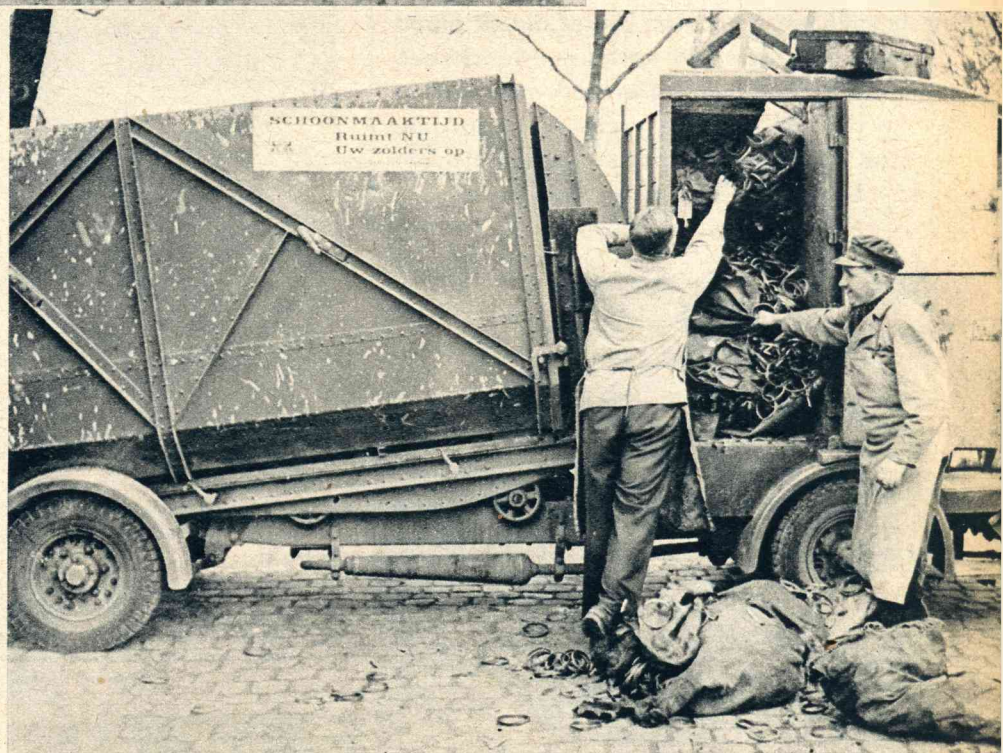
Gemengd Nieuws

In samenwerking met de gemeentereiniging spoort de Amsterdamsche luchtbeschermingsdienst de bewoners der hoofdstad thans aan hun zolders te ontruimen en allen mogelijken rommel aan den vuilnisman mede te geven. Onder het motto: „Ruimt NU uw zolders op”, wordt deze campagne, welke den huismoeders in den schoonmaaktijd juist van pas komt, gevoerd.

In het Carlton-hotel te Amsterdam werd door negen vooraanstaande Fransche modehuizen een show gegeven, waar den bezoekers een keur van de nieuwste en prachtigste japonnen en mantels werd getoond. — Een mannequin van Paquin laat een der nieuwste modellen zien.

De Amsterdamsche zweefvliegclub heeft Zaterdagmiddag voor de militairen, die in de hoofdstad gelegerd zijn, eenige demonstraties gegeven. — De bekende zweefvlieger luitenant Koch zet den soldaten uiteen hoe een zweefvliegtuig bediend moet worden.

Belast en beladen zoeken deze jongens een nieuw verblijf. Het oude is er niet meer, doch met vereende krachten zal men zich een ander verschaffen.

De vrede was hard en de verslagenheid der Finnen bij het vernemen van de voorwaarden groot, doch dit volk, dat zich maandenlang tegen een groote overmacht wist te handhaven, zal dezen slag te boven komen, daar is iedereen van overtuigd.

FINLAND IERADEMT

Duidelijke taal spreken de gezichten der Finnen nu de vrede geteekend is. Het tijdperk der zinnelooze vernieling is beëindigd, dat van den wederopbouw breekt aan. Verbeten verzet maakt plaats voor geestdriftigen werklust. Men streed voor het behoud, nu arbeidt men aan het herstel. Al was de vrede niet zoo gunstig als men gehoopt en verwacht had: bouwen is toch beter dan breken.

Autobussen rijden af en aan om de bewoners naar hun dorpen terug te brengen of degenen te halen, die zich ergens anders gaan vestigen.

Naar een nieuwe woonplaats. Uit de aan Rusland afgestane gebieden trekken de Finsche gezinnen weg, doch velen kunnen ook weer teruggaan naar het dorp, dat ze een paar maanden geleden hebben moeten verlaten.

„Het schijnt werkelijk vrede te zijn.” De bewoners van Helsinki hebben geen luchtaanvallen meer te duchten en men verrijdt de bescherming van planken, die voor de etalages der winkels was aangebracht.

Overal op de wegen en aan de stations, waar de van woonplaats veranderende Finnen langs komen, zorgen Lotta's voor de noodige ververschingen.

Onder leiding van de Nederlandsche Heide Maatschappij werd door de hengelsportvereniging „Amsterdam” de Boschbaan met de zegen op karper en forel, welke destijds werd uitgezet, afgevischt. — Een aardige opname, welke na den eersten trek gemaakt werd.

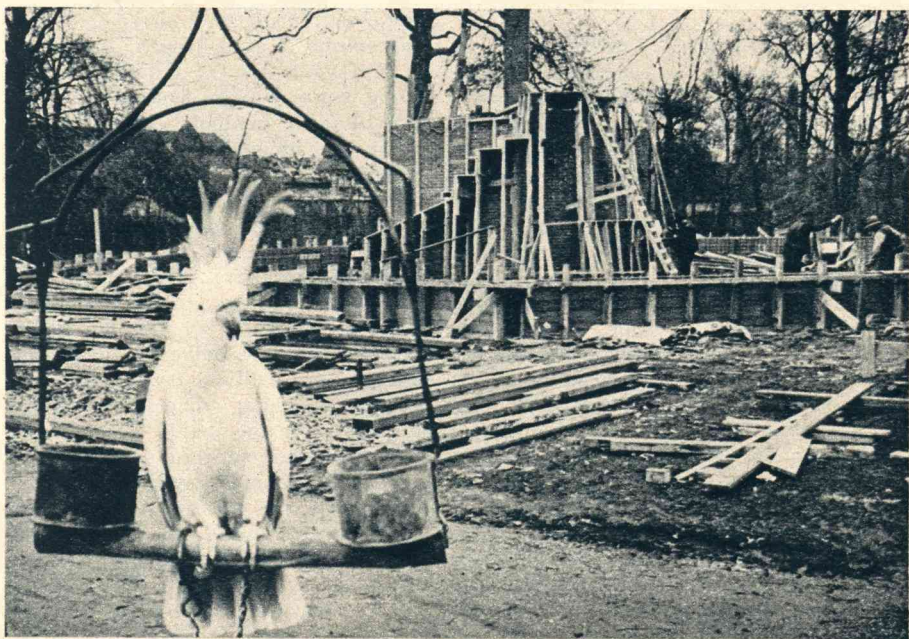

De bekende architect J. F. Staal, bouwer o.a. van den wolkenkrabber te Amsterdam, het veilinggebouw te Aalsmeer en het beursgebouw te Rotterdam, is Maandagmorgen op 61-jarigen leeftijd in het ziekenhuis aan de Prinsengracht overleden.

Dr. W. J. M. A. Asselbergs (Anton van Duinkerken) is tot bijzonder hoogleeraar in de Vondel-wetenschap aan de Rijksuniversiteit te Leiden benoemd.

IN EN OM DE HOOFDSTAD

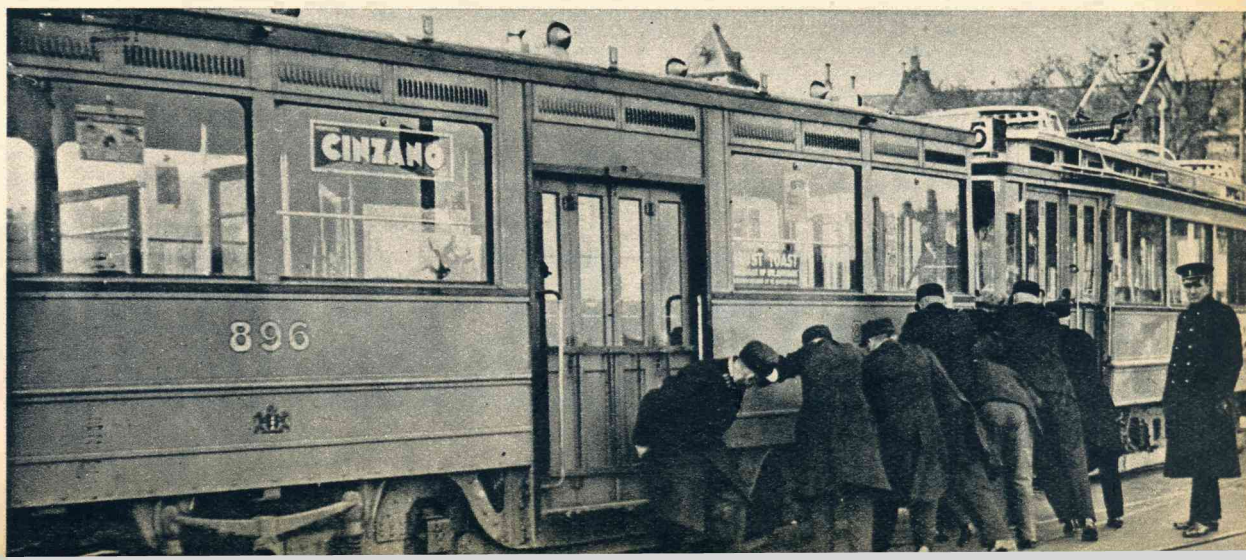

In Artis wordt momenteel voor de apen een nieuw verblijf gebouwd. Binnenkort zullen deze oolijke dieren hier hun grappige capriolen naar hartelust kunnen botvieren. Een kijkje op den bouw van de nieuwe kooi, waarvoor de papegaai blijkbaar geen interesse heeft.

Nu de lente langzamerhand haar intrede doet, komt er steeds meer en meer leven en beweging in de volkstuinjes. Het zonnetje heeft de bezitters van de zomerhuisjes naar buiten gelokt om de noodige herstellingen te verrichten.

In de bocht van de Prins Hendrikkade nabij het Centraal Station botste Maandagmiddag een motorwagen van lijn 17 tegen een bijwagen van lijn 2, waardoor laatstgenoemde wagen uit de rails vloog. Met vereende krachten werd het voertuig weer in zijn spoor gebracht.

MEDEDEELING

Met ingang van 20 April a.s. zullen onze kantoren aan den N.Z. Voorburgwal 262 verplaatst worden naar Singel 263. Wij verzoeken onze abonné's correspondentie, adreswijzigingen e.d. vanaf dien datum aan bovengenoemd adres te willen richten. Onze telefoonnummers 33170 en 35122 blijven onveranderd.

Zoo'n rijke keus biedt „Elck wat Wils”

Ieder vindt in Victoria's „Elck wat Wils” een biscuitje naar zijn gading: zoet of pittig, gevuld of ongevuld, een croquante wafel of een zachte boudoirbiscuit.

Maar alle fijn van smaak en altijd versch en bros. Vraagt „Elck wat Wils”.

27½ cent per ½ pond

Het geraas en drukke gedoe van elken dag, het haasten en reppen sloopt onze zenuwen. U kunt uw zenuwen de baas blijven door WRIGLEY'S P.K. regelmatig te kauwen. Een eenvoudige manier om „fit” en „bij” te blijven.

U rookt graag? Kauw tusschen het rooken een stukje P.K. en u zult bemerken dat de volgende sigaar, sigaret of pijp u beter smaakt.

Wilt u vooruitkomen in de wereld? Ga dan met een glimlach door het leven en zorg dat uw adem frisch en zuiver is. U verkrijgt dit door het regelmatig kauwen van P.K., waardoor bovendien uw zelfvertrouwen wordt verhoogd.

P.K. bevordert de spijsvertering, wekt den eetlust op en voorkomt tandbederf.

Koopt vandaag nog enkele pakjes en houdt er steeds een paar bij de hand, zoowel thuis als wanneer u uitgaat. Geeft vooral de kinderen P.K., het is uitstekend voor hun gezondheid!

WRIGLEY

De beste grondstoffen - de fijnste smaak.

H.U. ZB

EEN GELUKKIG GESTERNTE

Een Glencannon-verhaal van Guy Gilpatric

Den tweeden avond na vertrek uit Port Elizabeth stak het ss. Inchcliffe Castle zijn stompen snuit om den zwartsten hoek van het Zwarte Werelddeel en omgordde zij haar roestige lenden tot een langen tocht langs de West-Afrikaansche kust. Zij had den heelen middag, onder de Goede Hoop, over een zee geslingerd, waarop grijze waterhoozen patrouilleerden, over het oppervlak sluipend als dwaalgeesten van knokige appelboomen; maar nu zij noordwestwaarts stevende, trof haar een stormwind, die recht uit de Bocht van Guinea kwam en fluitend de golven opkrulde. Zij worstelde het licht van Kaapstad en Stellenbosch voorbij, en de zeeën bonkten tegen haar boeg, tilden dien op en gleden er dan opeens onder uit, zoodat ze haast stikte, met haar neus onder water en haar schroef in de ijle lucht draaiend. Het was dit laatste verschijnsel, ieder oogenblik herhaald, dat de verontwaardiging opwekte van meneer Glencannon, eersten machinist. Hij vertrouwde de smoorklep aan een assistent toe, stapte door de heete olie-wazen der machinekamer en floot in de spreekbuis.

„Brug, meneer,” antwoordde een verre piepstem, als een telefoneerende pop van een buikspreker, „kwartiermeester Birkett.”

„Zoo, schiet dan op, kwartiermeester Birkett!” brulde Glencannon boven het krachtige whur-whur en roem-roem van de machines uit. „Zeg tegen den stuurman dat ik 'm spreken wou — en gauw 'n beetje!”

Er volgde een waardige tusschenpooze. „Heerste officier,” snerpte toen een schrale stem, waarin niettemin een extract van pralerig gezag klonk. „Wat ebben jullie nou weer beneden?”

„Wat we hebben?” herhaalde meneer Glencannon. „wat we hebben? We hebben niks, stuk verdriet; alleen wipt de heele vervloekte koffiemolen glad uit de fondatieplaten bij iederen stamp. Nee, hoor, we hebben niks, we lekken alleen maar overal stoom, en de achteras kan ieder oogenblik knappen. We hebben niks, op 'n paar heele kleine kleinigheidjes na, gloeiende kussenblokken en zoo, waar jij toch niks van snapt, al leg ik 't van A tot de Z van Zadok uit. Ik wou je alleen maar vragen: zou je koers willen veranderen en 'n beetje kalmer-an doen, vóór de schuit binnenstebuiten draait, of mot ik op de brug komen om jou binnenstebuiten te draaien?”

Een kuch van meneer Montgomery veroorzaakte een ratelend geluid in de buis. „Hoor jij eens, leelijke Schotsche walrus,” tierde hij. „hik eb ier 't comando boven en vergeet dat nou niet meer. Er bestaat nog zooiets als tucht bij de Hengelsche koopvaardij en als je mij niet gelooft, zal de Raad van Toe-

zicht 't je wel eens vertellen! Laten we mekaar goed begrijpen: dreig je met antastelijkheden, als ik den koers niet verander?”

„Ja!” schreeuwde Glencannon, met een schroefsleutel voor het mondstuk van de spreekbuis wiegelend. „Raad van Toezicht of niet, as je d'r niet binnen de twee minuten 'n scheppie afhaalt, kom ik boven om je open te halen en door je bloed te waden, al kost 't me 'n paar nieuwe sloffen en 'n kwaai noot op m'n diploma! Dus as je gedreigd wou worden, heb je nou je zin — veel geluk 'r mee!” Mopperend keerde hij naar de smoorklep terug, maar weldra ging het gemopper in gegriinnik over. De vaart veranderde, daar viel niet aan te twijfelen. Met het stampen ging een licht schommelen samen. Hij hoefde niet iederen keer meer te smoren, dat de achterplecht opkwam: de schroef bleef nu netjes onder water.

„Zoo zie je, die grootbek!” glunderde Glencannon. „Ik wist wel, dat ie in zou binden, as ik effen een redevoerinkje hield. Maar nou loopt ie natuurlijk zóó naar den kaptein met heele verhalen over communisme en mouterij en dreigementen om 'm af te drogen. Afijn, laat 'm zijn gang gaan!” Hij duimde een lading snuif in zijn neusgaten, stofte zorgvuldig de verdoolde korreltjes, die in zijn snor hingen, weer in 't doosje en zette meneer Montgomery uit zijn hoofd.

Een klein uur later was hij het stormachtige dek over gescharreld en betrad hij de groote kajuit, knikkend tegen de aanwezigen. Hij viel op zijn derde kom lamssoep aan met een geluid, niet ongelijk aan dat van de laatste centimeters water, welke door de afvoerpijp van een badkuip verdwijnen, toen de deur openging om een schrikkelijk schouwspel te openbaren. Daar stond, zich vastklemmend aan den deurpost, meneer Montgomery, wiens neus rijkelijk bloeede, om wiens oogen het blauw steeds zwarter werd, en wiens hoofd waggelde als een bokshoofd, nog duizelend van een knockout. Maar toen hij meneer Glencannon zag, schoot hij recht, als had men hem vlugzout laten ruiken.

„Daar heb je 'm!” kreet hij, met een vinger van aanklacht wijzend. „Y eeft me gedreigd en eeft 't gedaan ook! De lafaard — hij eeft me in 't donker aan dek hoggewacht en me met 'n boksjer geslagen vóór ik t'r erg in ad! Maar ik zal 't 'm inpeperen!”

Hij kwam toegestormd, met het vuur van den strijd in zijn opgezette oogen. Meneer Glencannon stond op, met een soeplepel gewapend. Maar gelukkig kwamen kapitein Ball en de andere officieren tusschen beiden en duwden zij meneer Montgomery op zijn stoel neer. Hij greep zijn servet en begroef er zijn neus in, met somber gemompel.

Kapitein Ball, snorkend als een

zeeleeuw, hernam zijn plaats aan 't hoofd der tafel en keek streng het gezelschap rond. „Hoor eens hier, heeren,” zei hij, „ik vind dit een ernstig geval, heel ernstig. Zulke aardigheden moeten op een schip van mij niet voorkomen, dat moeten de heeren goed begrijpen! Hebt u meneer Montgomery overvallen, zooals hij zegt, meneer Glencannon?”

„Nee, meneer,” zei de machinist. „Ik heb dat genoeg niet gehad. U weet trouwens zelf, dat ik hier al tien minuten aan tafel zit te eten.”

„Hm,” overwoog kapitein Ball, „dat is zoo, ja, dat is zoo. Dus daar ben je mee vrijgesproken, zou ik zoo zeggen. Maar als u 't niet geweest bent, wie is 't dan geweest? Ik bedoel, 't is gebeurd, dus moet toch iemand 't gedaan hebben. 't Lijkt me nogal een geheimzinnig geval, heeren... ahem uche uche — ik bedoel, 't is een geheimzinnig geval!”

„Niks geheimzinnig,” bromde meneer Montgomery. „'n Klein uur geleden eeft de machinist me gedreigd, en als ie 't niet zelf gedaan eeft, is 't een uurling van 'm geweest die voor sluipmoordenaar speelde.”

„Hoor hém!” smaalde de machinist. „Je redeneering is net zoo mal as je tronie... of nee, die is eigenlijk meer valgelijk dan gek. En dacht je, dat ik iemand hoefde te huren om jou een opstopper te geven? D'r loopen er massa's rond, die geld tóe willen betalen, as ze er de kans toe krijgen!”

„Jawel, maar wie heeft 't gedaan? Daar gaat 't om,” hield kapitein Ball vol. „Ik zou niet weten, wie er daarnet aan dek geweest kon zijn. Maar van den anderen kant... ik bedoel, 'n spook kan 't slecht gedaan hebben, wel?”

„'t Voelde ten minste ard genoeg aan,” mopperde de stuurman.

Meneer Glencannon keek naar hem uit half toegeknepen oogen en grinnikte toen. „Nou,” zei hij, „as u me effen wilt excuseeren kan ik 't prebleem misschien tot ieders voldoening oplossen.” En hij trok zijn lantaarn uit zijn zak en stapte naar buiten, in den storm.

Er viel een onbehaaglijke stilte rondom de tafel. „Ik bedoelde natuurlijk niet,” verklaarde kapitein Ball nadenkend, „dat ik bedoelde dat 't een spook was, als de heeren begrijpen wat ik bedoel. Maar ik vraag me af, of er niet iets broeit van mouterij, met al dat gestook in de kranten tegenwoordig. Ik bedoel, wie weet...”

De deur vloog open en binnen-geschreden kwam meneer Glencannon, het slappe lichaam van een grijs-met-witten zeevogel dragend. „Daar!” zei hij, en hij legde het dier voorzichtig op tafel, „'t was een meeuw, die door den storm in je gezicht is geslagen, al dacht ik in 't eerst, an de veeren te zien, die nog vóór op je jekker zitten, dat de eer an een wreken engel toekwam.”

De vogel bewoog zich even en stiet een zwak maar spottend „kwie!” uit.

Meneer Montgomery smeet zijn servet neer, sprong op en reikte over de tafel. „Wát kwie!” knarste hij. „Ik zál je kwieën, stiekume bandiet van een vischvreter! Ik draai je je nek om, ik...”

„Handen thuis, kaffer!” riep de machinist. „As je met één vinger an dat vogeltje komt, sla ik je snuit zoo scheef, dat je de Londensche straatliedjes in je eigen oor kan fluiten. Schaam je je niet, om je venijnige buien bot te vieren op zoo'n weerloos stom dier?”

„Kwie-ie!” krijschte de vogel, en hij hapte een V-vormigen klomp uit den wijsvinger van meneer Glencannon. Het dier krabbelde overeind en stond op zijn zwempooten midden op tafel, zijn veeren opzettend en met zijn vinnige oogjes blikkerend.

Terecht gekrenkt door dit blijk van

ondankbaarheid schudde meneer Glencannon zijn vuist voor het vogelgezicht. „Zeg, hoor es,” waarschuwde hij, „gedraag je een tikje beleefder, of ik lever je over an dien woesteling van een Montgomery, en dan ben je nog niet gelukkig!” Ten antwoord rukte de vogel een vierkanten centimeter hoornige opperhuid van Glencannon's knokkel en verorberde zijn buit met smaak.

„Hóhóhó!” genoot meneer Montgomery, wiens neus zich eindelijk wat kalmer hield. „Da's een lesje voor je, om hiemand niet dwars te zitten als ie zich wreken wil! Weet je, wat ik oop? Ik mag lijden, dat ie je neus hafpikt!”

„En ik hoop, dat ie genoeg heeft, vóór ie al 't spek opheb,” zei meneer Levy, de marconist, spijtig aanschouwend, hoe plak na plak door den ongenooden snavel werd opgeslokt. „Hij zit er net achterheen, of 't voor de consumpsie geschikt is!”

„Ja eh... ahem... ik moet zeggen, aan zijn eetlust mankeert niemendal,” sprak kapitein Ball. „Ik ben alleen bang... Ploem! Daar heb je 't al! Ik bedoel, vindt u 't niet wijzer dat ie van de tafel af gaat, meneer Glencannon?”

„Ja, meneer, dat vin ik zeer zeker,” betuigde Glencannon. „Ik weet alleen niet” — hij keek naar zijn bloedende handen — „hoe ik 'm er af mot krijgen.”

Kapitein Ball waaide met zijn servet en sloeg er hard mee op 't tafellaken. „Marsch!” beval hij. „Kssjt! Vooruit, gevederde vrind, ga op den vloer!”

„Kwie!” snerpte de vogel, zijn vleugels half uitspreidend, en hij ondernam een zoo wild sprongetje naar den kapitein, dat de kranige zeerob bescherming zocht onder het tafelblad.

„Misschien vliegt ie d'r vanzelf uit,” opperde meneer Swales, de tweede officier, en hij zette de deur open. „Allo, jog. Hup! Over!” De meeuw scheen echter de voorkeur te geven aan zijn huidige omgeving, speciaal aan het spek, en verzette zich onstuinig tegen alle pogingen, hem te verplaatsen.

„Afiin, 't lijkt me maar wijzer as we 't zoo laten,” zei meneer Glencannon voorzichtig. „Ik voor mij vin 't ontroerend, dat hij zich zoo afhankelijk toont. En ik ben 'm zoo dankbaar voor 't geen ie meneer Montgomery gedaan heb, dat ik 'm bij dezen officieel adopteer. Maar kijk es, heeren! Kijk daar es! Wat heeft ie voor 'n metalen armbandje om z'n enkel?”

„Ja, zoowaar!” riep kapitein Ball. „Misschien is 't een soort postduif, denken jullie niet? Maak 't eens los, meneer Glencannon. Haal 't er eens af.”

Glencannon wikkeld zijn hand in een servet en stak haar behoedzaam uit naar des vogels linkerpoot, waaraan een nikkelen bandje van een paar centimeter breed glom. Er volgde een „kwie!”, een bliksemsnelle snavelbeweging, en een tevreden geklok, toen een strook servet en een stuk nagel zich bij het spek voegden.

„Lammeling!” schold Glencannon. „U ziet wel, heeren, op een normale manier kennen we dat vraatzuchtige beest niet baas. Jessup!” riep hij den steward. „Jessup, ga es naar mijn hut en haal die flesch Duggan's Dauw, die onder m'n kooi ligt. Denk er om, ik weet op 'n druppel af, hoeveel d'r nog in is, dus pas op dat je niet bezwijkt voor de bekoring!”

Toen de flesch er was, hield Glencannon die tegen het licht, om den inhoud te schatten; daarna schonk hij een tumbler vol, dronk dien leeg op een laagje van twee centimeter na en knikte toen met een tevreden gezicht.

Vervolg op blz. 30

„Het middel tegen een onaantrekkelijke teint is dagelijksche verzorging met Pond's Cream”

ZEGT

LADY CAROLYN HOWARD

Analyse van LADY CAROLYN HOWARD'S gelaat

- (1) *Gelaatsvorm*: Met jeugdige ronding. Prachtig geweldige wenkbrouwen.
- (2) *Oogen*: Groot, vol uitdrukking, diepgroen, satijnblanke oogleden, zonder kraaienpootjes.
- (3) *Neus*: Klein, recht, teer gevormd. Geen spoor van wijde poriën of vetpuistjes.
- (4) *Mond*: Edel gevormd. Volle lippen. Geen trekken langs mondhoeken.
- (5) *Kin*: Rond, met fluweelige, ivoorblanke huid, zonder eenige ongerechtigheid.
- (6) *Haar*: Dik, golvend, diepen kastanjebruin glans.

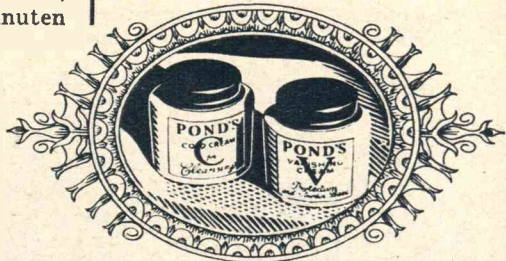
Lady Carolyn's gelaat is blank en egaal als het allerfijnste albast, in treffend contrast tot de wonderlijken gloed van haar kastanjebruin haar. En alles wat zij aan huidverzorging doet, bestaat daarin, dat zij per dag enkele minuten voor Pond's over heeft.

„Verder heb ik niets nodig”, verklaart zij. „Pond's Creams doen alles om de huid zacht te houden”.

Wat Pond's Creams voor Lady Carolyn doen,

doen zij ook voor U. Wijde poriën sluiten zich. Vetpuistjes verdwijnen. Een vale, saaie gelaatskleur maakt plaats voor een frissche en gezonde teint. Verschrompelde weefsels onder de huid spannen zich weer en doen rimpels en trekken verdwijnen. Bijna van den eersten dag af constateert U, hoe Uw huid zacht, glad en jong wordt.

Probeer de creams zelf! Reinig Uw huid iederen avond zorgvuldig met Pond's Cold Cream. Gebruik het ook als huidvoeding, - speciaal in koud, droog weer. Breng 's morgens, voor U zich opmaakt, een dun laagje Pond's Vanishing Cream aan. De huid wordt zacht en glad, de poeder „houdt” uren.

Voor verkoudheid beschermen
Tegen hoest helpen

reeds **2 Rheila's** meermalen
per dag.

Verkrijgbaar bij Apothekers en Drogisten.

PANORAMA- OORLOGSKRONIEK

Week van 1 April tot 7 April 1940

Maandag 1 April

De Zweedsche minister-president, Hansson, heeft vanmorgen in de Tweede Kamer een verklaring voorgelezen, waarin de regering de diplomatieke activiteit uiteenzet, die zij voor en tijdens het Russisch-Finsche conflict gevoerd heeft. Een zelfde verklaring werd door den minister van buitenlandse zaken, Gunther, in de Eerste Kamer voorgelezen.

In deze verklaring wordt onthuld, dat het eerste verzoek van de Fransche en Britsche regering, betreffende den doortocht van geregelde troepen over Zweedsch grondgebied, op 2 Maart tot Stockholm werd gericht.

Op 8 Maart werd officieel aan Frankrijk en Groot-Brittannië medegedeeld, dat de vredesonderhandelingen met Moskou begonnen waren.

Frankrijk en Groot-Brittannië, aldus de verklaring, wisten derhalve, dat er reeds vredesonderhandelingen gaande waren vóór Chamberlain en Daladier openlijk mededeelden, dat de geallieerden een expeditiecorps gereed hadden.

Tevens blijkt nu, dat sedert 29 Januari reeds onderhandelingen gaande waren tusschen de Russen en de Finnen over het sluiten van den vrede.

Van gezaghebbende Noorsche zijde is een verklaring gepubliceerd, welke zegt, dat de uitvoer van Zweedsch ijzererts over Narvik sinds het uitbreken van den oorlog slechts een gering deel is geweest van dien uitvoer in vreedstijd. Het sluiten van de haven van Narvik voor den doorvoer van Zweedsch ijzererts zou nog niet noodzakelijk behoeven te leiden tot een wezenlijke vermindering van den totalen uitvoer van deze grondstof naar Duitschland, daar het grootste deel ervan verscheept zou kunnen worden over Lulea en andere Zweedsche havens, zonder dat deze daartoe zouden behoeven te worden uitgebreid. Men schat, dat vermoedelijk meer dan negen tienden van den totalen uitvoer van ijzererts naar Duitschland over deze havens verscheept zou kunnen worden.

Men mag niet vergeten, dat de verscheeping van Zweedsch ijzererts over Narvik niet alleen ten voordeel strekt van Duitschland, maar dat ook een aanzienlijke hoeveelheid daarvan naar Engeland gaat en dat deze uitvoer sinds December, vergeleken bij het

vorige jaar, de neiging toont tot een aanzienlijke stijging.

Wanneer men opmerkt, dat het vervoer van ijzererts naar Duitschland geschiedt onder bescherming van de Noorsche territoriale wateren, dient men daarbij eerlijkheidshalve te vermelden, dat dit ook geldt voor het vervoer van het Zweedsche ijzererts via Narvik naar Engeland.

In den loop van dit jaar zal te Narvik met Zweedsch kapitaal een kade gebouwd worden voor het laden en lossen van houtwaren, steenkolen en andere waren, afkomstig uit of bestemd voor Noord-Zweden. De haven-outrillage van Narvik is uitsluitend berekend op het laden van erts van de Laplandsche mijnen en vooral de laatste maanden heeft men deze eenzijdigheid als een groot nadeel gevoeld.

BLOKKADE VAN MACAO

Strengere censuur maakt het moeilijk om betrouwbare berichten te krijgen inzake de Portugeesche kolonie Macao.

Het blijkt inmiddels, dat de Japanners de Portugeesche kolonie aan een soort van blokkade onderwerpen, sinds zij de ten noorden van Macao gelegen stad Tsjoengsjam bezet houden. Het gevolg daarvan is, dat de prijzen van visch en groente te Hongkong in de laatste dagen snel stijgen, want de import uit Macao, dat de meeste levensmiddelen aan Hongkong levert, is met negen tienden verminderd. In schipperskringen verklaart men, dat de Japanners slechts een tiende van het normale aantal schepen doorlaten.

Er is een communiqué gepubliceerd, volgens hetwelk tien lichtingen reservisten der Italiaansche marine terstond worden opgeroepen. Hun oproeping geschiedt met het oog op „herhalingsoefeningen”. Voorts hebben alle stoomtreilers opdracht gekregen, zich onverwijld naar hun thuishaven te begeven.

Met ingang van heden moeten in Duitschland ook kinderen onder één jaar kledingkaarten hebben, welke zoowel voor dekentjes als voor andere benodigdheden van het kind gebruikt moeten worden. Het eerste kind krijgt een kaart met negentig punten, het tweede een met zesendertig punten en de daaropvolgende zestig punten. Voor hansompijes

De eerste Franse die gedecoreerd werd: Mlle Kurtz, 24 jaar, uit Straatsburg, bestuurster van een ziekenauto en gewond tijdens het uitvoeren van een opdracht.

moeten vijf of zes punten afgegeven worden, voor luiers, sokjes en schoentjes ieder een punt. Kapermanteltjes of een manteltje met hoed, handschoenen en halsdoek kosten zeven punten.

Het Deutsche rijksbureau voor chemische producten heeft bepaald, dat alle bijenhouders de was uit hun korven bij aangewezen inkoopers moeten inleveren. Voorts is bepaald, dat met ingang van 15 Mei met kurken gesloten flesschen slechts verkocht mogen worden, indien de koper de kurken terugbrengt.

Dinsdag 2 April

De Britsche admiraliteit heeft medegedeeld, dat in den Atlantischen Oceaan een Duitse onderzeeër tot zinken is gebracht en dat de bemanning, met uitzondering van den commandant, zich heeft overgegeven. Deze laatste is met zijn schip ondergegaan.

Talrijke luchtgevechten hebben zich boven het westelijk front afgespeeld. Duitse en Fransche verkenners waren zeer actief, maar stuitten op grooten tegenstand hunner vijanden. Ten gevolge hiervan moest herhaalde malen slag geleverd worden.

De legerberichten der verschillende partijen spreken elkaar aangaande de resultaten tegen. Hetzelfde is het geval ten aanzien van den negenden aanval op Scapa Flow, welke heden door de Duitschers werd uitgevoerd.

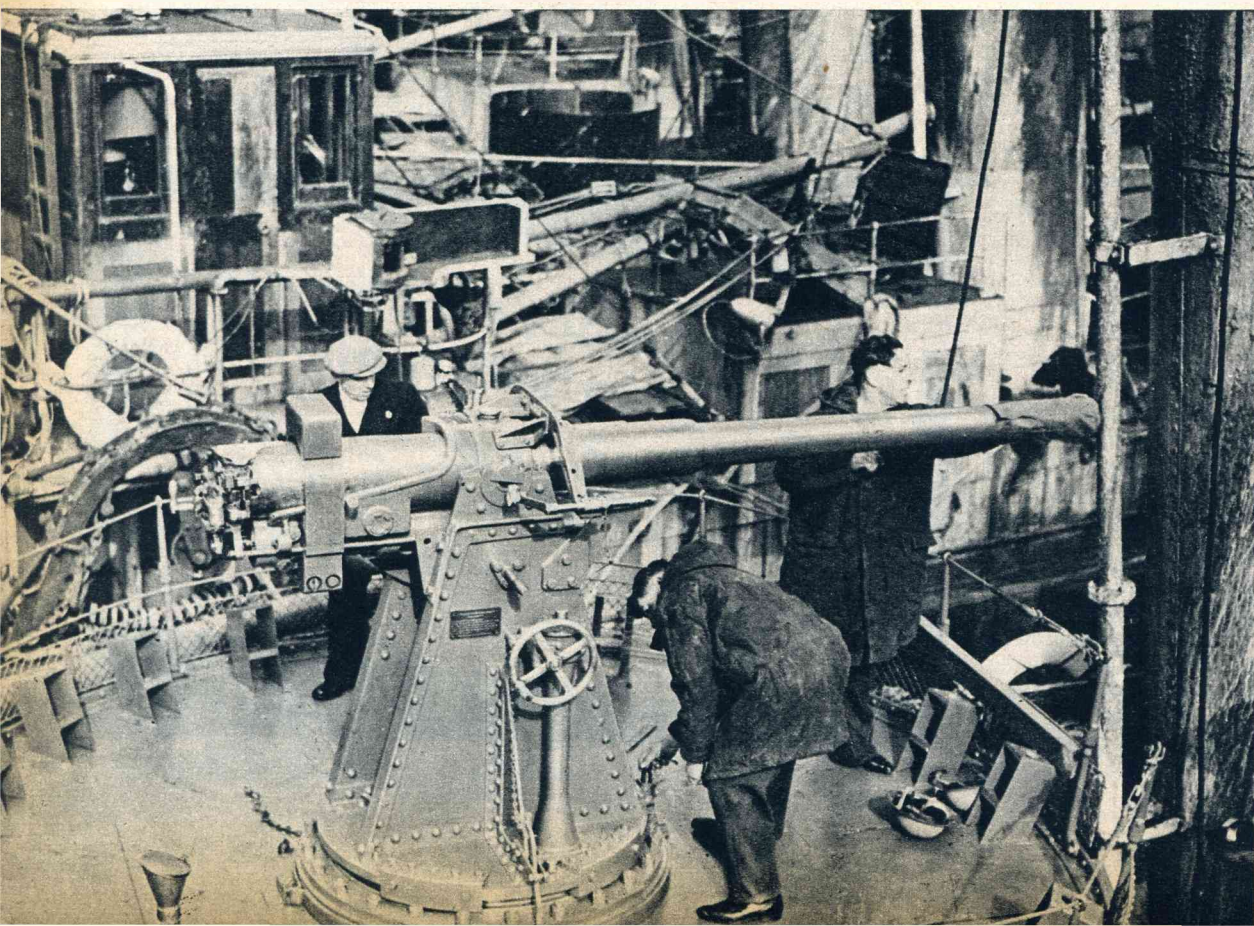
PROTEST DER NEDERLANDSCHE REGERING TE BERLIJN

De overheidsdienst meldt:

Met betrekking tot de vliegtuigaanvallen op Nederlandsche vischtreilers, n.l. de Protinus, de Viking-bank IJ. 183 en de I.S. Groen IJ. 130, heeft Harer Majesteits gezant te Berlijn opdracht gekregen, een ernstig verzoek tot de Duitse regering te richten, waarin tegen deze beschietingen met den meesten nadruk opgekomen wordt, met name tegen de volstrekt ontoelaatbare gewelddaad jegens de Protinus.

Het officieele onderzoek naar den bij daglicht in volle zee geschiedten aanval op dit schip heeft toch

Het geschut van een gewapenden Britschen treiler wordt terdege nagekeken voor het schip zee kiest. Het kanon is een Engelsche twaalfpounder.

bevestigd, dat, terwijl de treiler van talrijke duidelijke Nederlandsche nationaliteitskenmerken was voorzien, onder meer ook aan de bovenzijde met de kleuren van de Nederlandsche vlag was beschilderd, een Duitsch vliegtuig het heeft gebombardeerd en beschoten, als gevolg waarvan de kapitein en een schepeling aanstonds zijn gedood, het vaartuig tot zinken is gebracht en van de in de sloep redding zoekende opvarenden twee door uitputting zijn gestorven.

De Nederlandsche regeering verzoekt maatregelen tegen de schuldigen en behoudt zich een eisch tot schadevergoeding voor.

Chamberlain heeft hedenmiddag in het Lagerhuis een verklaring afgelegd omtrent de wijze, waarop de geallieerden zich voorstellen, hun politiek ten aanzien van Duitschland te verscherpen.

Wanneer wij den oorlog willen voeren met zoo weinig mogelijk vernietiging en met zoo gering mogelijke aantasting van onze geestelijke en materiele beschaving, dan moeten wij Duitschland be-rooven van de meest essentiële grondstoffen, benoodigd voor zijn agressievepolitiek. De geallieerden zijn daarom vast besloten om den economischen oorlog met het uiterste van hun krachten te voeren.

Veel is al tot stand gebracht. De onderhandelingen voor de oorlogs-handelsaccorden zijn met succes gevoerd met Noorwegen, Zweden, IJsland, België en Nederland, en een accoord met Denemarken is vanmiddag op het Foreign Office geteekend.

Alle handelsaccorden, die wij in dezen oorlogstijd gesloten hebben, bevatten bepalingen betreffende de regeling van den export van de producten, die de neutrale landen zelf voortbrengen, naar Duitschland. Deze bepalingen voorzien bijvoorbeeld in een strikte beperking van hun export naar Duitschland van de vetten, die Duitschland voor zijn oorlogvoering noodig heeft.

Een ander wapen is dat van den aankoop. Het is duidelijk, dat er geen sprake van kan zijn, het geheele uitvoerbare surplus van Duitschlands naburen op te koopen, maar concentratie op zekere weluitgekozen grondstoffen, zooals delfstoffen, vetten en olie vermindert de voor Duitschland beschikbare voorraden van deze goederen in steeds grootere mate. Bijv.: we hebben schikkingen getroffen om het geheele exportsurplus van Noorwegens loopende productie van walvischtraan aan te koopen, en alhoewel ik er de voorkeur aan moet geven, hieromtrent geen bijzonderheden bekend te maken, kan ik bij dezen verklaren, dat de aankopen der geallieerden van delfstoffen in Z.-O.-Europa op groote schaal geschieden. De handel van Groot-Brittannië met 'n aantal neutrale nabuurstaten van Duitschland is ongetwijfeld van dien aard, dat hij nog aanmerkelijk ontwikkeld kan worden en ik verwacht, dat het handelsverkeer nog vergroot kan worden voor beider voordeel.

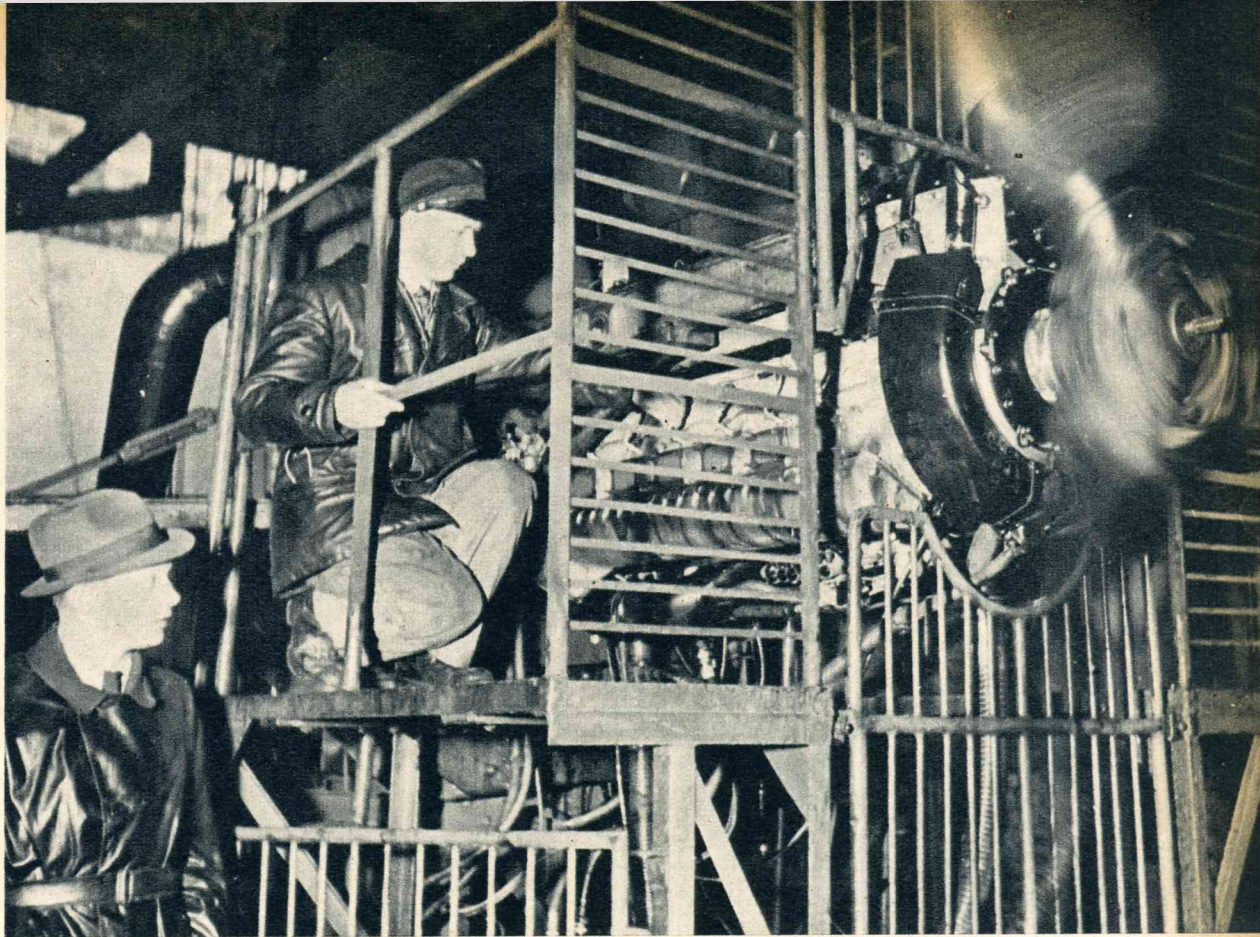
Tegelijkertijd moeten de betrokken landen beseffen, dat wij niet kunnen toestaan, dat wij voor hen producten uit de bronnen van het Britsche rijk beschikbaar stellen, tenzij wij in ruil daarvoor de garantie verkrijgen van de beperking van hun toekomstigen handel met Duitschland.

De geallieerden zijn vast besloten om het wapen van hun zeestrijdkrachten intensiever en doeltreffender te gebruiken. Britsche oorlogsschepen hebben reeds zekere maatregelen genomen om het verkeer van Duitsche vrachtschepen van de Scandinavische landen naar Duitschland te belemmeren.

Minister Cordell Hull heeft geweigerd, aan het verzoek van eenige Congresleden, om het vertrek van ambassadeur Bullitt naar Frankrijk uit te stellen, te voldoen. Deze leden hadden verzocht om hem nog inzake

Caricatuur van Göring, die van meening is, dat de beslissing in het westen moet vallen.

In de Duitsche vliegtuigfabrieken moeten de motoren dagenlang proefdraaien voor ze in de toestellen gemonteerd worden.

het Duitsche witboek te kunnen verhooren. Bullitt heeft, zooals men weet, ontkend, een rol gespeeld te hebben in de onderhandelingen tusschen Polen eenerzijds en Frankrijk en Engeland anderzijds. Aan de echtheid der gepubliceerde documenten wordt getwijfeld, doch een journalist, die ze gezien heeft, verklaart hieromtrent:

Wat de echtheid van de akten aangaat, krijgt men den indruk, dat er nauwelijks twijfel kan bestaan. Overal staan parafen met gekleurd potlood, vaak ook de volledige ondertekeningen van kolonel Beck, van de Poolsche ambassadeurs en de hooge functionarissen van 't Palais Bruehl er op aange-teekend. Een dergelijk omvangrijk materiaal te vervalschen, zou, indien 't technisch al mogelijk ware, zeer veel tijd in beslag nemen. Ook het feit, dat overal de kartonnen omslagen van het Poolsche ministerie, zegels en dergelijke nog aanwezig zijn, lijkt twijfel omtrent de echtheid wel uit te sluiten.

De Romeinsche bladen publiceeren op een opvallende plaats een foto, op 16 Maart jl. in het Fransche weekblad „Illustration” verschenen, waarop men Reynaud in gesprek ziet met Sumner Welles, zittende in Reynaud's werkvertrek, waar een groote kaart hangt van het nieuwe Europa, zooals de Franschen en Engelschen dat zouden willen organiseren.

De nieuwe grenzen op de foto laten geen twijfel bestaan: Duitschland is op de kaart verdeeld. Alle Rijnlandprovincies zijn bij Frankrijk gevoegd, Beieren is een zelfstandige staat, Polen is met Pommeren vergroot, 't oude Tsjecho-Slowaaksch gebied, zooals dat onder president Benesj was, is hersteld en ten nadeele van Duitschland en Hongarije vergroot. Het eveneens herstelde Oostenrijk loopt tot de Adriatische Zee, zoodat Italië Venezia Julia en geheel Istrië zou verliezen.

Algemeen neemt men echter aan, dat het hier om een gewone kaart van „voor den oorlog” gaat, die wat onhandig is geretoucheerd op de foto. Zoo is er geen grenslijn geteekend tusschen Nederland en België, evenmin als tusschen Oostenrijk en Zwitserland. Tevens vormt de Russische oostgrens vrijwel een rechte lijn. Het incident bewijst echter, hoe gauw de gemoederen aan den „vooravond van groote gebeurtenissen”, zooals men in vele kringen aanneemt, ontvlammen.

In het oosten van ons land werd een spion betrapt, toen hij bezig was, in aanleg zijnde militaire werken te fotografeeren.

Woensdag 3 April

Göring heeft vanmorgen voor de Duitsche radio een rede uitgesproken tot de afdeeling luchtvaart van de Hitlerjeugd.

Hij zeide hierin o.a.:

Gedekt van achteren en aan de vleugels, richt de Duitsche strijdmacht zich als een hecht blok tot Engeland en Frankrijk in het westen. Daar moet de beslissende slag vallen en voor dezen beslissenden slag heeft onze Führer al onze hulpbronnen gemobiliseerd.

Ciubrilowitsj, de Zuid-Slavische minister van landbouw, is vandaag te Boedapest aangekomen voor een officieel bezoek.

Hij werd hartelijk verwelkomd door den Hongaarschen minister van landbouw.

Caricatuur van den Franschen minister-president Paul Reynaud, die een felle rede hield, welke voor Amerikaansche luisteraars bestemd was.

Het regeeringsblad Uj Magyarasag schrijft, dat de ontmoeting van de Duitsche, Zuid-Slavische en Italiaansche ministers van landbouw met hun Hongaarschen collega en de overige Hongaarsche autoriteiten zeer voordelig zal zijn voor de vier staten.

De Fransche premier Reynaud heeft in het Engelsch een in scherpe bewoordingen gestelde radiorede gehouden, welke naar Amerika uitgezonden werd.

Hierbij zei hij o.a.:

„Er moet een einde aan gemaakt worden,” was van het begin af de leus. Dat beteekent, dat er geen „phoney war” zal zijn. Ik kende vóór den oorlog dat woord „phoney” niet en ik meen, dat het ongeveer „ersatz” beteekent. Ik zeg dus: geen ersatz-vrede. Het Duitschland van Hitler zal er niet in slagen, dien ersatz te verkoopen. En de andere ersatzen laten wij hem ook.

Laat Duitschland dien vreeselijken ersatz van de ware religie, dien 't de rassenseer noemt, en dien niet minder afschuwelijken ersatz van de orde, dien het Gestapo noemt, voor zichzelf behouden. Onze levenswijze schikt zich niet naar die vervangingsmiddelen. In Frankrijk wordt 'n priester of dominee niet in de gevangenis geworpen, omdat hij een anderen meester dan den staat dient. In Frankrijk wordt het kind niet door de aan het bewind zijnde partij aan het gezin ontruikt en wordt 't kind niet gedwongen, eventueel zijn ouders te verraden. Bij ons staat de Gestapo niet tusschen den eenen en den anderen burger, tusschen „ariër” en „niet-ariër”, tusschen den mensch en God.

CHURCHILL VOORZITTER DER DEFENSIECOMMISSIE

Vandaag zijn enkele wijzigingen in het Britsche kabinet aangebracht. Sir Kingsley Wood heeft met sir Samuel Hoare van functie gewisseld, zoodat deze laatste nu minister van luchtvaart geworden is. Lord Chatfield, de minister van de coördinatie der defensie, treedt af. Belangrijker dan deze wijziging is echter het besluit om Winston Churchill, den minister van marine, aan het hoofd te stellen van de defensie-commissie uit het kabinet, waarin behalve de drie ministers der defensie-departementen — luchtvaart, oorlog en marine — ook de stafchefs van vloot, leger en luchtmacht zitting hebben, terwijl thans de minister voor de bevoorradig, Burgin, aan deze commissie is toegevoegd.

Een Britsche vliegboot van het modernste type heeft zes Deutsche Junker-toestellen aangevallen, die langs de Britsche oostkust vlogen, met het gevolg, dat een der Deutsche toestellen vernield werd en twee later vermoedelijk een noodlanding moesten maken.

Vandaag daalde een Junker in Noorwegen, terwijl tevens een toestel in het Kattegat terechtkwam. Het is niet onmogelijk, dat beide vliegtuigen tot de door de Engelsen aangevallen formatie behoorden.

Donderdag 4 April

De Amerikaansche onderstaatssecretaris van buitenlandse zaken, Sumner Welles, heeft thans een officieele verklaring afgelegd over het „landkaart-incident”. Hij noemde de Deutsche beschuldigingen, als zou hij samen met Reynaud een kaart besproken hebben, welke Fransche plannen weergaf om Duitschland te besnoeien, „fantastischen nonsens”. Welles verklaarde verder: „Nooit is er tijdens mijn verblijf te Parijs, of in welke andere hoofdstad ook, sprake geweest van kaarten, welke ook. Ik heb zelfs geen blik geworpen op eenigerlei kaart, die in het bureau van Reynaud zou hebben gehangen.”

De Britsche minister van financiën, sir John Simon, heeft officieel verklaard, dat een speciale handelsmaatschappij opgericht zal worden ter bevordering van den Britschen handel met bepaalde neutrale landen, vooral die, welke op den Balkan gelegen zijn. Het kapitaal verschafft de regeering: de oudminister van luchtvaart, lord Swinton, zal als president optreden.

In Duitschland zoowel als Frankrijk zal kolen-distributie ingevoerd worden.

Vrijdag 5 April

Lord Halifax ontving vandaag de gezanten van Noorwegen en Zweden om hun de voor hun regeeringen bestemde nota's te overhandigen. Omtrent den inhoud der nota's is niets medegedeeld. Van den eenen kant beweert men, dat ze over de Deutsche ertsverschepingen handelen, van den anderen kant, dat Zweden en Noorwegen van Duitschland een garantie trachten te verkrijgen tegen een eventuele toekomstige agressie. Een poging om een dergelijk accord met Duitschland te verkrijgen, zou door Engeland als een onvriendelijke daad beschouwd worden.

Door geallieerde autoriteiten werd vandaag veel gesproken. Mounet, de Fransche minister van blokade, zei o.a.: De geallieerden willen niet de rechten van eenig vrij volk aantasten, maar wij, als vrije volken, die voor de vrijheid in de wereld werken, hebben het recht, alle middelen te baat te nemen, om den oorlog zoo spoedig mogelijk tot een einde te brengen, met zoo weinig mogelijk bloedvergieten. Wij voeren een totalen oorlog en wij mogen alle maatregelen nemen, die binnen ons bereik liggen.

Lord de la Warr, pas geleden minister van openbare werken doch nu van onderwijs, hield een rede in de Sorbonne te Parijs, waarin hij o.a. zei:

De democratieën verzamelen thans haar krachten. Wij moeten meedoogenloos zijn voor onze vijanden en voor onszelf. Noch Duitschland, noch de neutralen moeten er op rekenen, dat wij één hand op onzen rug zullen laten vastbinden door ons te houden aan de letter van de wet, terwijl zij niet alleen de letter, maar ook den geest van die wet schenden, of toelaten, dat dit geschiedt. Wij werpen alles in den strijd, ons land, ons rijk, onze mannen, vrouwen, geld en materialen, en als Frankrijk en Engeland te zamen den oorlog hebben gewonnen, dan moeten zij te zamen den vrede blijven handhaven.

De nieuwe Britsche minister van levensmiddelen-voorziening, lord Woolton, heeft 'n pleidooi gehouden voor minder verspilling met het eten en de vrouwen opgeroepen voor de vorming van een keukenfront.

De minister wees er op, dat er, indien iedereen een snee brood per dag verspilt, per jaar dertig scheepsladingen graan verloren gaan.

Caricatuur van lord Chatfield, die aftrad als minister van de coördinatie der defensie.

Sumner Welles noemde de uitlatingen omtrent de „kaart van Reynaud” „fantastischen nonsens”.

De chef van den Britschen generalen staf, generaal Ironside, heeft voor de buitenlandse persvertegenwoordigers een uiteenzetting gegeven van hetgeen er in de afgelopen oorlogsmaanden gedaan is, om een Britsch leger uit den grond te stampen.

De geallieerden, aldus de generaal, moeten heel dankbaar zijn, dat zij zeven maanden tijd gehad hebben om hun legers te vervolmaken. Wij waren, toen de oorlog uitbrak, volkomen onvoorbereid, doch gelukkig viel Duitschland ons in de eerste zeven maanden niet aan. Ik heef bij de gedachte, wat er gebeurd zou zijn, indien de Duitschers ons onmiddellijk aangevallen hadden, toen wij in feite in het geheel geen leger hadden.

Men meent te weten, dat de Sovjet-ambassadeur in Londen, Maisky, dezer dagen bij een bezoek aan lord Halifax gesproken heeft over 'n mogelijke verbetering der Engelsch-Russische handelsbetrekkingen.

De „Mauretania”, het 35.739 ton metende Britsche schip, is tegen kwart voor één in den nacht (plaatselijke tijd) te Honolulu aangekomen voor het innemen van brandstof. Het schip vertrok veertien dagen geleden tegelijk met de Queen Mary uit New York, met onbekende bestemming.

Volgens zekere berichten zouden de Portugeezen zich naar aanleiding van de Japansche eischen van het eiland Lappa nabij Macao hebben teruggetrokken.

Zaterdag 6 April

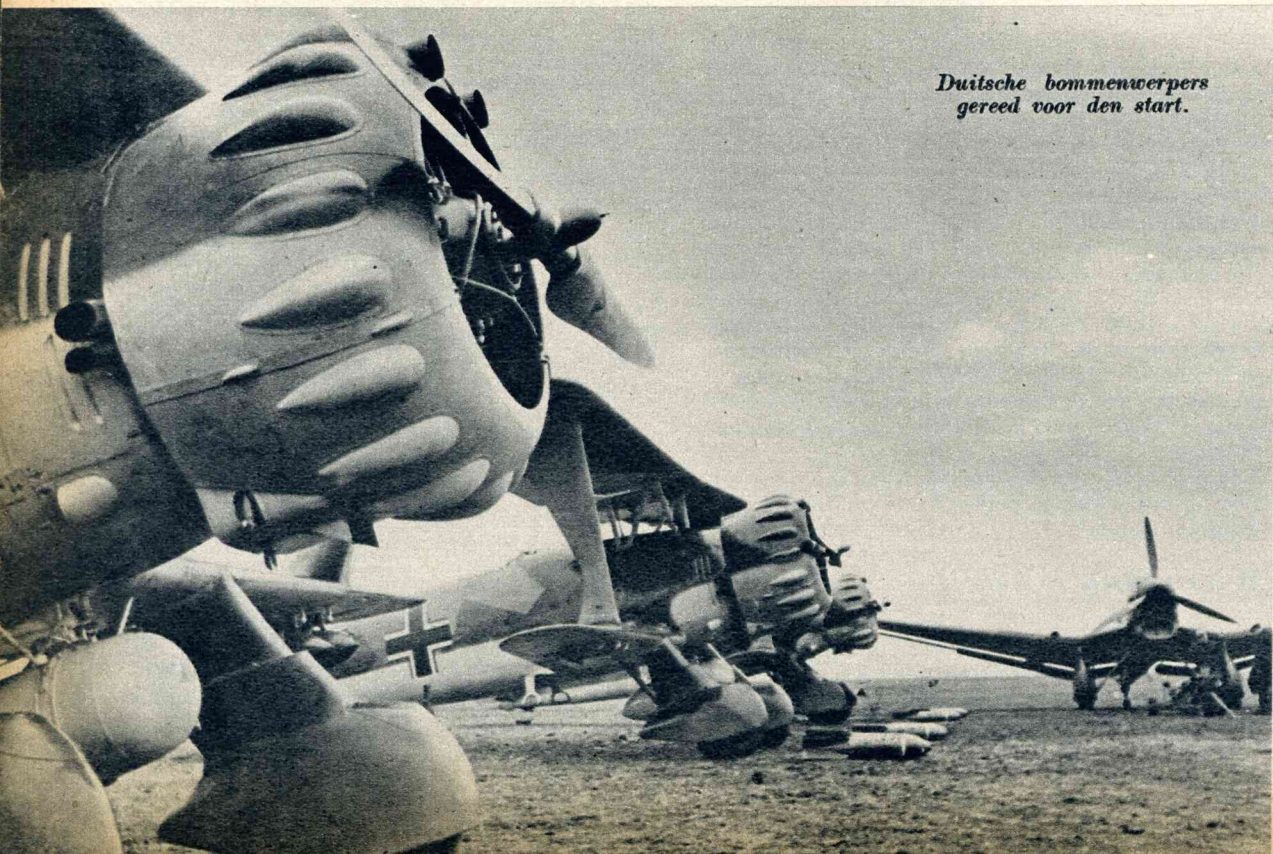
Vanavond zijn te Londen berichten over de eerste Deutsche luchtaanvallen op Britsche vuurtorens ontvangen. Volgens deze berichten hebben deze week twee Deutsche vliegtuigen, die van een niet geslaagden aanval op Scapa Flow terugkeerden, laag over Pentland Firth gevlogen en met hun mitrailleurs geschoten op den vuurtoren van Duncansby Head op het noordoostelijke punt van Schotland.

De Fransche vliegers hebben aan het westelijk front twee Deutsche Dornier-vliegtuigen van het type, dat bekend staat onder den naam „vliegend potlood”, neergehaald.

REDE VAN DEN NOORSCHEN MINISTER VAN BUITENLANDSCHE ZAKEN

Koht, de Noorsche minister van buitenlandse zaken, hield heden een tamelijk bittere rede. Hij sprak ook over het ertsvervoer via Narvik en deelde dienaangaande mede:

De export van Zweedsch ijzererts naar Duitschland over Narvik wordt door velen stellig overdreven. De hoeveelheid is gedurende den oorlog tot een vierde verminderd en op het oogenblik gaat er veel meer Zweedsch ijzererts naar Engeland over Narvik dan naar Duitschland. Het recht van vrije doorvaart van koopvaardijsschepen door de Noorsche wateren bevoordeelt de geallieerden ten minste evenveel als Duitschland. Wanneer de geallieerden wenschen, dat wij ons vrijhandelsverkeer, dat uitgevoerd wordt volgens het internationale recht, hetwelk algemeene

Duitsche bommenwerpers gereed voor den start.

Een Britsche soldaat aan het westelijk front ontvangt post van huis.

Een caricatuur van den chef van den Britschen generalen staf, generaal Ironside, die aan de buitenlandsche pers een sensationele onthulling deed over de Britsche herbewapening.

goedkeuring heeft en door de geallieerden zelf is goedgekeurd, stopzetten, dan zou dit aan hen zelve groote schade doen en indien dit stopzetten slechts tegen een partij gericht zou zijn, dan zou dit in tegenspraak zijn met de neutraliteit, welke wij verplicht zijn te handhaven en ons land zou dan onmiddellijk in oorlog geraken.

Koht maakte gewag van 21 protesten, die tot de belligerenten gericht

werden als gevolg van schendingen van de neutraliteit door vreemde vliegtuigen. Vijf protesten aan Duitschland, tien aan het adres van Groot-Brittannië en zes aan het adres van de Sovjet-Unie.

Over den oorlog ter zee zei Koht:

Wij lijden schade en onrecht buiten onze grenzen, op de open zee.

Wij hebben door den zee-oorlog 52 schepen, te zamen meer dan 120.000 ton, verloren en 392 menschen zijn daarbij gedood. Ongeveer 50 pct. van onze schepen zijn verloren gegaan door mijnen. Bovendien zijn schepen vernietigd op plaatsen waar geen mijnenvelen waren en onder die omstandigheden zijn wij genoodzaakt te gelooven, dat een of meer der belligerenten niet zijn opgetreden in overeenstemming met de regels van het internationale recht.

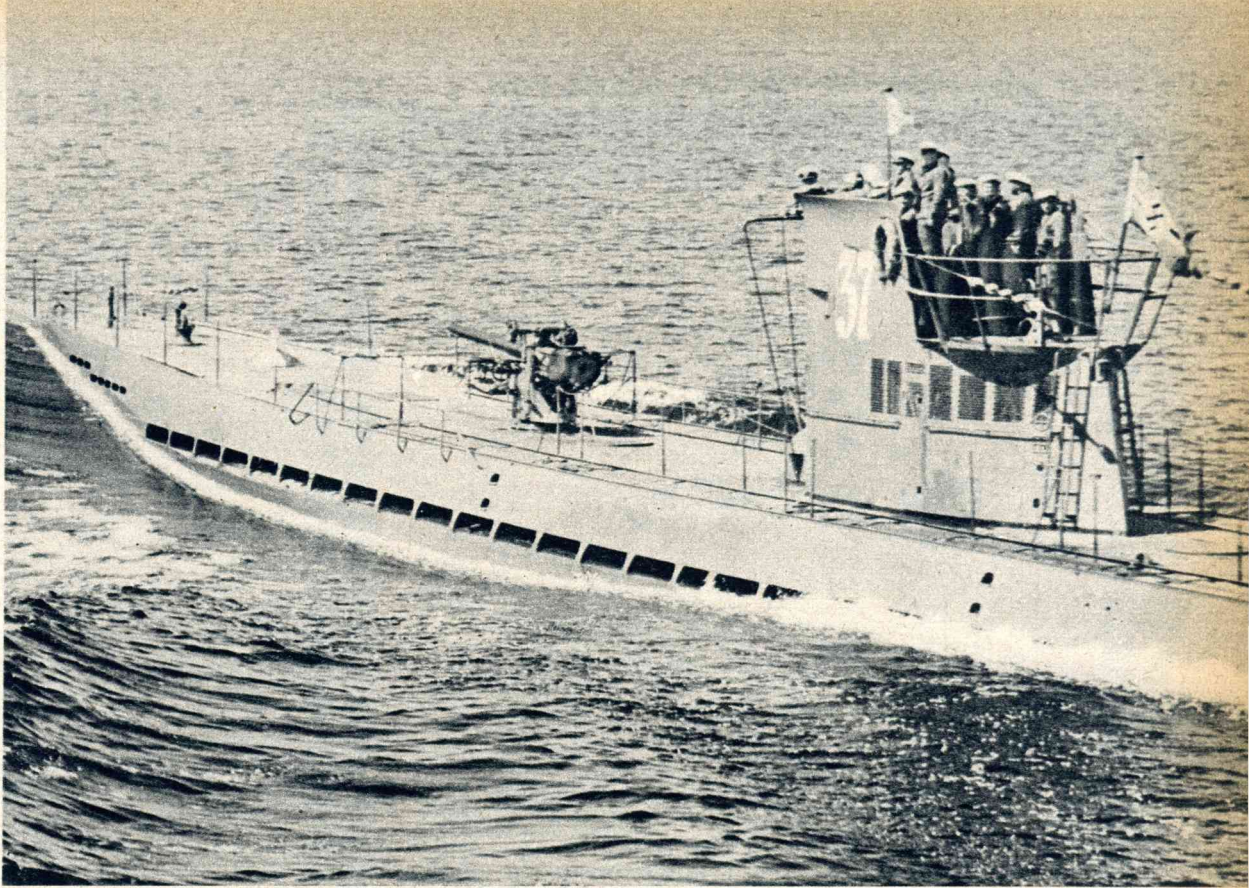
In sommige gevallen zijn wij niet in staat geweest vast te stellen of het schip door een mijn of door een torpedo is tot zinken gebracht, maar in ten minste 12 gevallen weten wij, dat Noorsche schepen tot zinken zijn gebracht door duikboten of andere oorlogsschepen of door bomvliegtuigen.

Dat de situatie van de Noorsche kust voor alle partijen zeer ingewikkeld is, blijkt uit het volgende:

Onlangs werd een Britsche ertsboot, die in de Westfjord voer en twee Noorsche loods en aan boord had, door een Deutsche duikboot getorpedeerd.

Onmiddellijk nam de organisatie van Noorsche loods en een besluit: zij wendde zich tot de Deutsche autoriteiten met de mededeeling, dat Duitschland moest ophouden met het torpedeeren van schepen, waarop zich Noorsche loods en bevonden, zoo niet dan zou geen enkele Noorsche loods meer aan boord gaan van Deutsche schepen.

Sinds deze mededeeling is er geen enkel schip meer in of nabij de Noorsche wateren getorpedeerd. De scheepvaart langs de Noorsche kust met haar vele fjorden en nauwe doorgangen is zóó gevaarlijk, dat Deutsche schepen zonder Noorsche loods en niet in staat zijn de route langs de kust te bevaren.

De oorlog ter zee — een Deutsche duikboot op de Noordzee.

Volgens een Japansch blad heeft de Japansche regering besloten haar ambassadeur te Londen op te dragen, met de Britsche regering te onderhandelen „over bescherming van den neutralen handel”.

Van Japansche zijde zullen de volgende argumenten worden aangevoerd:

De uitbreiding, welke de Britsche regering aan het begrip oorlogscotrabande heeft gegeven, beteekent misbruik maken van de rechten van oorlogvoerenden en is daarom onaannemelijk.

In verband met het feit, dat Wladiwostok de rol vervult van zeehaven voor Duitschland in het Verre Oosten, is Japan bevreesd, dat de oorlog in Europa „de orde zou kunnen verstoren” in de rondom Japan gelegen zeeën, hetgeen Japan, welks politiek erop gericht is, buiten den oorlog te blijven, niet zou gedoogen.

Paasikivi, die door de Finsche regering tot gezant te Moskou is benoemd.

deren, waarvan de invoer verboden is, tenzij vergunning is verleend door de Alg. Ned. Invoer Centrale (A.N.I.C.) voor de aan dit lichaam geadresseerde goederen. Deze regeling berust op de Invoernoodwet, welke met het oog op den oorlogstoestand werd tot stand gebracht ter verzekering van den voor ons land onontbeerlijken aanvoer. Door deze maatregelen ontvangen de importeurs en de scheepvaart waarborgen, dat goederen, op deze wijze behandeld, zonder moeilijkheden de Britsche controleposten zullen kunnen passeeren.

Het andere koninklijke besluit regelt den uitvoer zooals deze van Nederlandsche zijde is vastgesteld op grond van het met de Britsche regering gepleegde overleg. Het uitgangspunt is tweeledig:

1. Voor een aantal producten, waaronder voornamelijk die vallen, welke over zee plegen te worden aangevoerd, zal geen dispensatie worden verleend voor den uitvoer naar één der belligerenten, welke het ook zij. Daarnaast zal voor een groote reeks van goederen wel een uitvoermogelijkheid naar de belligerenten mogelijk zijn, zij het dat deze aan een voor alle belligerenten gelijkelijk geldende limiet is gebonden. Deze regeling is relatief gunstig te achten voor onze landbouw-, veeteelt- en tuinbouwproducten, die een niet onbelangrijke uitvoermogelijkheid naar de belligerenten behouden.

2. Als beginsel valt de handel met neutrale landen buiten het arrangement, met uitzondering van een aantal landen in Europa, waarheen de uitvoer op dezelfde wijze zal worden gecontroleerd als ten aanzien van de belligerenten zal geschieden. Voor alle landen zal evenwel dispensatie moeten worden aangevraagd van de uitvoerverboden, die immers een algemeen karakter dragen. De niet-Europeesche landen vallen alle buiten het arrangement.

PAASIKIVI GEZANT TE MOSKOU

Het presidium van den oppersten Sovjet heeft heden het agrément verleend aan de door den nieuwen Finschen minister van buitenlandsche zaken, Witting, voorgestelde benoeming van Paasikivi tot gezant te Moskou.

Een groep Deutsche jachtvliegtuigen, die boven de Noordzee patrulleerde, heeft volgens Deutsche berichten op ongeveer 150 km ten noorden van het eiland Sylt een gevecht aangeknoopt met 24 Wellington-bommenwerpers. Twee Britsche bommenwerpers werden neergeschoten, de andere in westelijke richting verjaagd. De Deutsche jagers leden geen verliezen.

Het Britsche ministerie van luchtvaart meldt daarover: „Tijdens een patrullevlucht van toestellen der R.A.F. boven de Noordzee werden vijandelijke gevechtstoestellen ontmoet en werd een gevecht geleverd. Een vijandelijk toestel werd vernield en een tweede waarschijnlijk beschadigd. Twee van onze toestellen zijn niet teruggekeerd.”

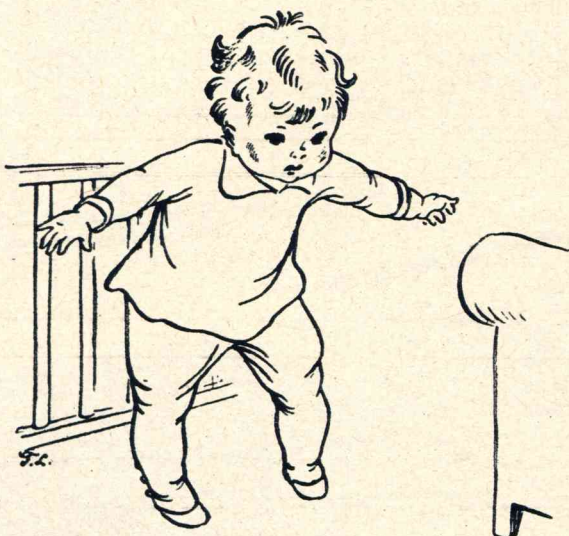
Het interneringskamp Kanunaskis in het Canadeesche Rotsgebergte, waar verdachte personen van Deutsche nationaliteit worden opgesloten.

Zondag

7 April

Met ingang van den nacht van 7 op 8 April zal in Nederland een aantal maatregelen in werking treden met betrekking tot den invoer in en den uitvoer uit Nederland van de bij twee koninklijke besluiten aangevoerde goederen. Deze regeling houdt verband met de te Londen gevoerde besprekingen.

Het eene koninklijke besluit noemt verschillende goe-

BINNENKORT IS DE KAMER ME TE KLEIN,
WANT IK DRINK IEDERE DAG
"Rijno" TOMATENSAP

Eenig fabrikante. Mij. De Beluwe" riel N.V.

Verkade BORINO CHOCOLADE

Pittige, aromatische chocolade.
Eenvoudige, maar smaakvolle
doosjes, royaal gevuld; met
één, twee of vier lagen:
25, 45 en 85 cent. Los
25 cent per ons.
Vraagt ze Uw
winkelier.

DE GIDS

door J. Gerhard Toonder

Ik slenterde het café binnen, en allen wendden zich om ten einde mij goed te kunnen opnemen.

„Een vreemdeling,” zei de waard, en de rest van het stelletje knikte.

Ik groette en liet mij inschenken.

„Waar vandaan?”

„Uit het noorden,” zei ik.

„Waar moet je naar toe?”

„Estavilla.”

„Nooit van gehoord,” zei de waard schouderophalend.

„Dat is ver weg,” legde een oude mulat uit. „Je moet er van het zuiden uit heengaan, over de Rio Parana. Van hier uit is het niet te bereiken.”

„Niet te bereiken?” vroeg ik verschromt. „Ik zoek hier een gids om me er te brengen, en ik wil hem er honderd pesos voor betalen.”

„Caramba,” zei de mulat; de anderen zeiden nog sterkere dingen, maar de barbie, die in den donkersten hoek iemand aan het scheren was, zei: „Zit stil! Zit stil, wat drommel, of ik snij je je keel af.”

Zijn klant weigerde echter stil te zitten, plantte hem een zware laars in zijn buik zoodat hij wel met mes en al achteruit móést, en kwam toen met een halfgeschoren gezicht op mij af. Hij was, ondanks zijn zware laarzen, een klein, akelig mannetje, een geraamte met oude lappen er omheen; zood op het oog een Indiaan met negerlippen en Spaansche oogen.

„Senor,” zei hij, terwijl hij een diepe buiging maakte, „senor, ik, José Miguel Antenaro, ik zal u veilig naar Estavilla brengen. Vertrouw u aan mij toe, senior; ik zal u leiden door de doolhoven van het woud en langs de hinderlagen der moerassen; ik zal u verzorgen als een moeder en u den wonderlijken aanblik op 't verre Estavilla kunnen toonen, nog voordat u denkt halverwegen te zijn; en voor die schamele honderd-twintig pesos die u aanbiedt, senior, zal ik...”

„Honderd had ik gezegd,” viel ik hem in de rede.

„Honderd?” Hij spalkte zijn oogen van ontzetting wijd open, en jammerde: „Voor honderd belachelijke geldstukken, senior, voor een bedelaars-aalmoes, een beschamende fooi, denkt u dat iemand vrouw en kinderen, have en goed zou verlaten om de gevaren der wildernis te trotseeren? Senior...”

We bleven beiden een poosje op ons stuk staan en werden het ten slotte eens op honderdtien.

Welnu, ik moest en ik zou zoo vlug mogelijk naar Estavilla, en dus besloot ik het er maar op te wagen. Ik kocht wat etenswaren en nuttige dingen, liet het op een muilezel laden, en daar gingen wij.

Het eerste half uur van de reis verliep zonder de minste complicaties; de weg was goed, de muilezel liep gewillig en José Miguel Antenaro vertelde allerlei wetenswaardigheden omtrent zichzelf. Na dat eerste halve uur wilde hij zitten en rusten.

„Geen sprake van,” zei ik, „loop door.”

Hij sukkelde mokkerig voorop, schold binnensmonds en antwoordde niet, als ik hem iets vroeg — zelfs de twee uren rust, die ik hem gunde toen de zonnehitte tegen den middag te sterk werd, troostten hem niet, maar ik wist hem, ondanks alles, zoo op te jagen, dat wij vóór het vallen van den nacht den rand van het oerwoud bereikt hadden.

„Een schande is het,” mompelde hij. „Dit zal me tien jaar van mijn leven kosten, en dat voor een paar pesos! Schande, schande!”

Ik troostte hem met een goed stuk

vleesch en een fleschje wijn, en den volgende ochtend, voordat wij verder gingen, beloofde ik hem tien pesos extra, als hij flink op wilde schieten.

Toen wij 's avonds kamp maakten, zei ik: „Eén van ons moet vannacht wakker blijven, José — we moesten wacht houden, het bevalt mij hier niet.”

„Blijft u dan maar wakker, senior,” grijsde hij. „Ik kan mijn nachtrust niet missen, nu ik zoo afgebeeld word...” en hij wikkelde zich zonder meer in zijn deken.

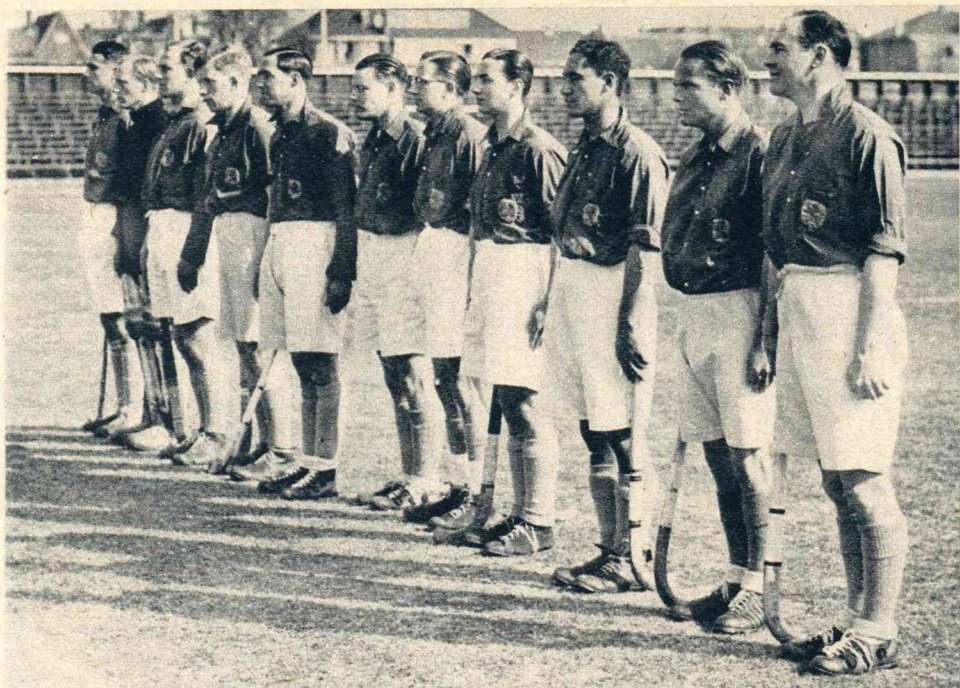
Gekweld door musketen en door onrust hield ik wacht. Het was stikdonker, alleen door een heel enkel gaatje in het bladerendak viel spookachtig maanlicht — er ritselden allerlei vreemde geluiden om mij heen, en José Miguel snurkte... Maar ik was moe; moe van het trekken, van het opletten, van de spanning — toen er de eerste uren niets gebeurd was, voelde ik mijn waakzaamheid verslapen en er kwam een verlamming over mijn denken. Nog twee keer schrok ik op, gelukte 't mij, om mijn zenuwen en mijn zintuigen opnieuw te spannen — toen zonk ik, nog tegenspartelend, weg in 'n diepen slaap, die meer op verdoving leek...

En toen ik wakker werd, was het gebeurd. Het was al laat in den ochtend, de zon stond hoog te branden — en ik was alleen. José Miguel was weg, de muilezel was weg, de proviand en alles wat ik bezat was weg. Ik was alleen in het ondoordringbare oerwoud met één kans op de honderd om er ooit levend uit te komen. Die eene kans was het zwakke spoor van hoefafdrukken, dat ik in den weeken bodem vond.

Die eene kans, het spoor, redde mij het leven. Ik volgde het, drie, vier dagen lang door het oerwoud, twee dagen door het moeras met zijn verraderlijke, lage begroeiing — soms was het weg, verdwenen op harderen grond, en dan kostte het mij vaak uren en doodsangst om het verderop terug te vinden; ik moest mij een weg banen door slingerplanten en doornstruiken, ik ontwaam een paar keeren slechts ternauwernood aan een slangebeet, ik werd razend van de ontelbare, gloeiende muggebeten en van de stilte en van de zon... maar ik worstelde mij wankelend en als bezeten voort langs dat spoor, tot ik eindelijk, na een week die mij een heel menschenleven scheen, weer een beganen weg vond... Estavilla bereikte...

Ik sleepte me het eerste café in, dat ik vond, en daar stond ik tegenover José Miguel Antenaro.

Ik tastte naar mijn revolver, maar José grijsde, zonder er op te letten: „Ah — welk een vreugde, senior! Dus u hebt het spoor gevolgd, senior — goed, senior, daar rekende ik op! Maar, senior, u moet in het vervolg waakzamer zijn — want wat gebeurde er, senior, terwijl ik rustig sliep en mij veilig waande, omdat u waakte? Ik hoorde lawaai, senior, en ik zag u slapend neerliggen, terwijl onze muilezel er met z'n heele bekpakking vandoor ging! Wat kon ik anders doen dan hem achtervolgen, senior, en hem weer grijpen? Maar hij was in de goede richting gegaan, en ik dacht, senior, dat het zonde zou zijn om terug te keren, omdat u tóch zoo'n haast had. De senior zal het spoor wel volgen en mij inhalen, dacht ik — en ziet, daar staat u! We zijn er, senior, en ik mag u er zeker wel opmerkzaam op maken, dat deze reis nog nooit zoo snel gemaakt is; ik heb dus zeker wel recht op die tien pesos, die u extra uitloofde.”

't Nederlandsche hockey-elftal, dat in Amsterdam met 3-0 van België won.

Moment uit den landenhockeywedstrijd Nederland-België. Een strafcorner op het Belgische doel.

SPORT VAN ZONDAG

Blauw Wit behaalde een benauwde 1-0-zege op Stormvogels. — De IJmuidse doelman in actie.

Ajax kon het in Den Haag tegen A.D.O. niet bolwerken en keerde met een 2-1-nederlaag huiswaarts. Doelman Keizer bezweert het gevaar.

H.R.C. leed in Oostzaan tegen O.S.V. een gevoelige 6-1-nederlaag. De Helderse doelman in actie.

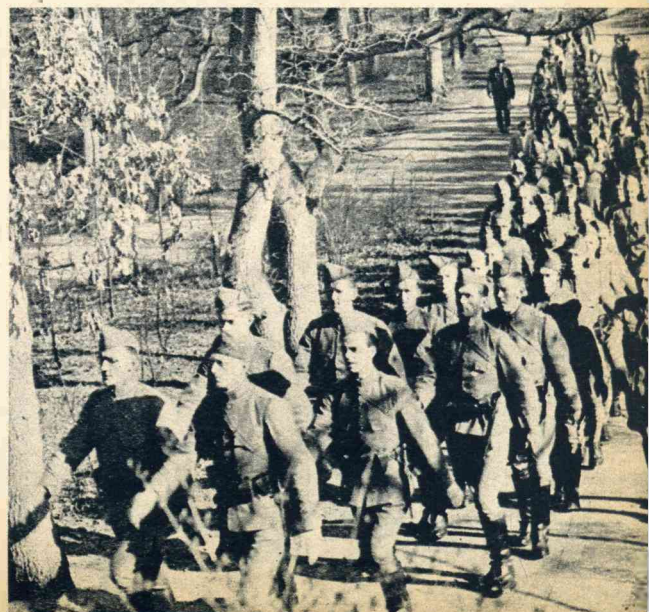
O.S.V. klopt H.R.C. met 6-1. Een corner op 't doel der Oostzaaners.

Spelmoment uit den wedstrijd R.C.H.-De Kennemers, die door de gastheeren met 3-2 werd gewonnen.

K.F.C. speelde in Utrecht tegen D.O.S. gelijk (3-3). Moment uit dezen strijd.

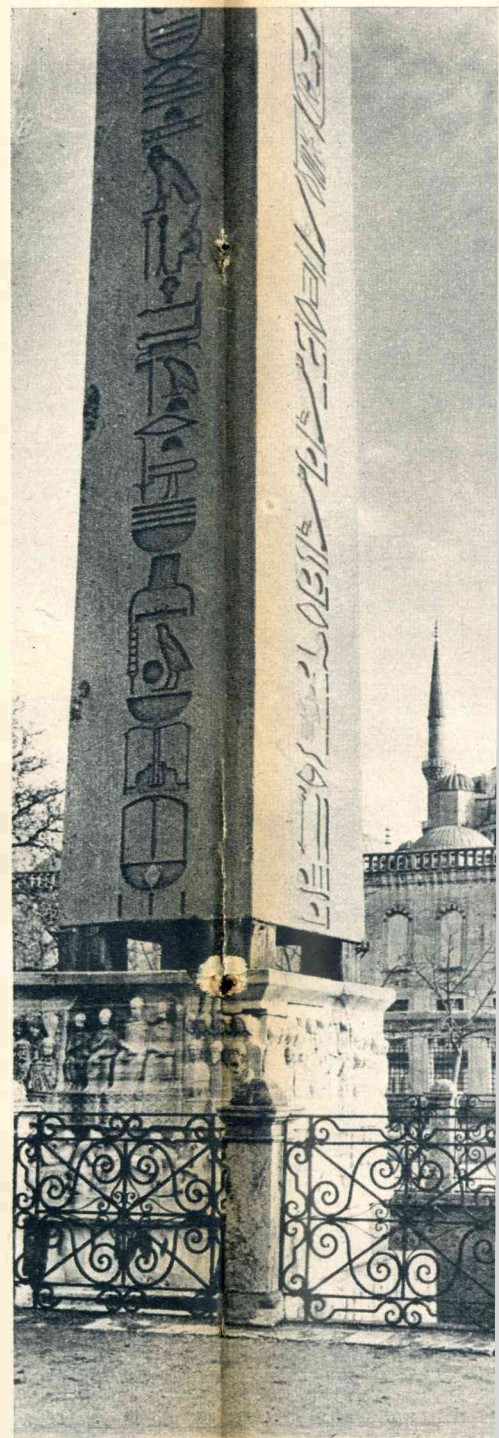
Ter gelegenheid van haar tienjarig bestaan organiseerde de Bloemendaalse Politie Sportclub een 30 km wandelmarsch, waarvoor niet minder dan 1050 deelnemers inschreven. Een groep deelnemers onderweg in de omgeving van de Brouwerskolk.

BLOESEM EN

LENTE AAN DEN GOUDEN HOORN

Als de witte nevels van de amandelbloesems tegen de kale, grijze bergen afsteken, als het water zachtjes tegen den oever deint, als hooge wolken statig over het land drijven, dan is het lente in Turkije. Bijna een Hollandse lente, met helder en toch zacht licht, schoongewassen luchten, maar de zon is warmer, de bloei van struiken en boomen heftiger, haastiger en uitbundiger bijna, alsof de planten klaar willen zijn voor de verzengende hitte en de onvruchtbare droogte van den zomer komen. Onze lente is aarzelend, dikwijls wil de winter niet scheiden, regen, ja, zelfs sneeuw-jachten moeten de koude verdrijven en men is al blij te kunnen constateeren, dat het zachter is buiten. Maar aan de kusten van Voor-Azië, aan den Bosporus en de Zee van Marmora, daar komt de lente plotseling: de sneeuw op de bergen begint te smelten, nog zijn de witte koppen niet verdwenen of de boomen tooien zich voor een feest, dat niet verstoord wordt door nachtvorsten of hagelbuien. De winter trekt met stille trom af en de zee wordt wijder, de bergen krijgen strakke contouren, de vochtige aarde drijft het zaad omhoog, de zon tegemoet en plotseling staat de aarde in bloei. Het is een korte lente, korter dan bij ons, maar ook feller, krachtiger, zonder klachten over natte voeten en te vroeg uitgetrokken winterjassen. De oude gebouwen, verpulverend en grijs in den zomer, klam en grauw in den winter, krijgen plotseling kleur in het licht dat over een herboren wereld straalt. En de mensch, de benijdenswaardige bewoner van deze kusten der Middellandsche Zee, beleeft de werkzaamste periode van het jaar, hij werkt aan zijn wijngaard en schildert zijn boot, snel, voor het te warm wordt, voor hij bevangen is door de hitte van den zomer. Snel is deze tijd voorbij, al duurt hij toch langer dan wij ons hier voorstellen, snel vooral, omdat hij onvergelykelijk is in dit land van de halve maan en de slanke minaretten.

De moskee met de meeste minareten, de Süleymaniye, gelegen. Op den voorgrond

Door de bloeiende takken heeft men een prachtig gezicht op den Gouden Hoorn en Constantinopel.

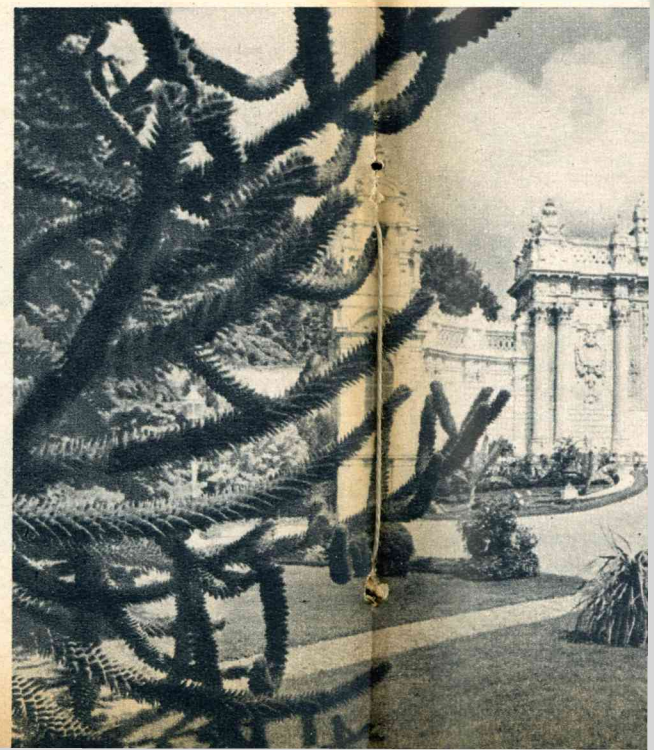
Het schilderachtige dorpje Elmali, gelegen op een afstand van zes km van Antalya.

Visschers op de kust van de Zee van Marmora, tusschen den Bosporus en de Dardanellen.

Het vroegere paleis van den Turkschen sultan, verblijf van K

SEMS EN MINARETTEN

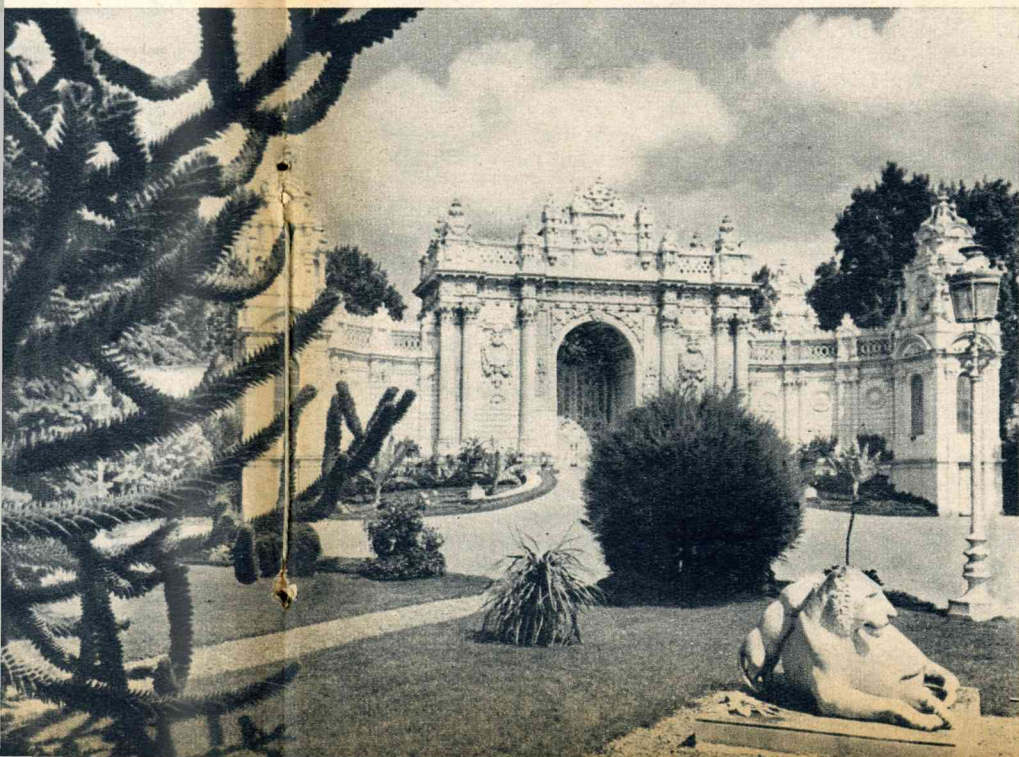
AAN DEN GOUDEN HOORN

de
de
en,
en
tig
iet
ad-
ch-
de
ef-
rij-
len
en
en
ze-
iet
w-
ren
ta-
en.
zië,
an
ot-
gen
de
of
een
rdt
en.
af
gen
ch-
og,
aat
rte
ok
ten
oeg
ide
in
len
in
ren
de
van
che
ode
zijn
bot,
oor
van
bij,
ons
dat
and
nke

De moskee met de meeste minaretten, de Sultan-Ahmed-moskee, aan de vroegere renbaan gelegen. Op den voorgond een Egyptische obelisk.

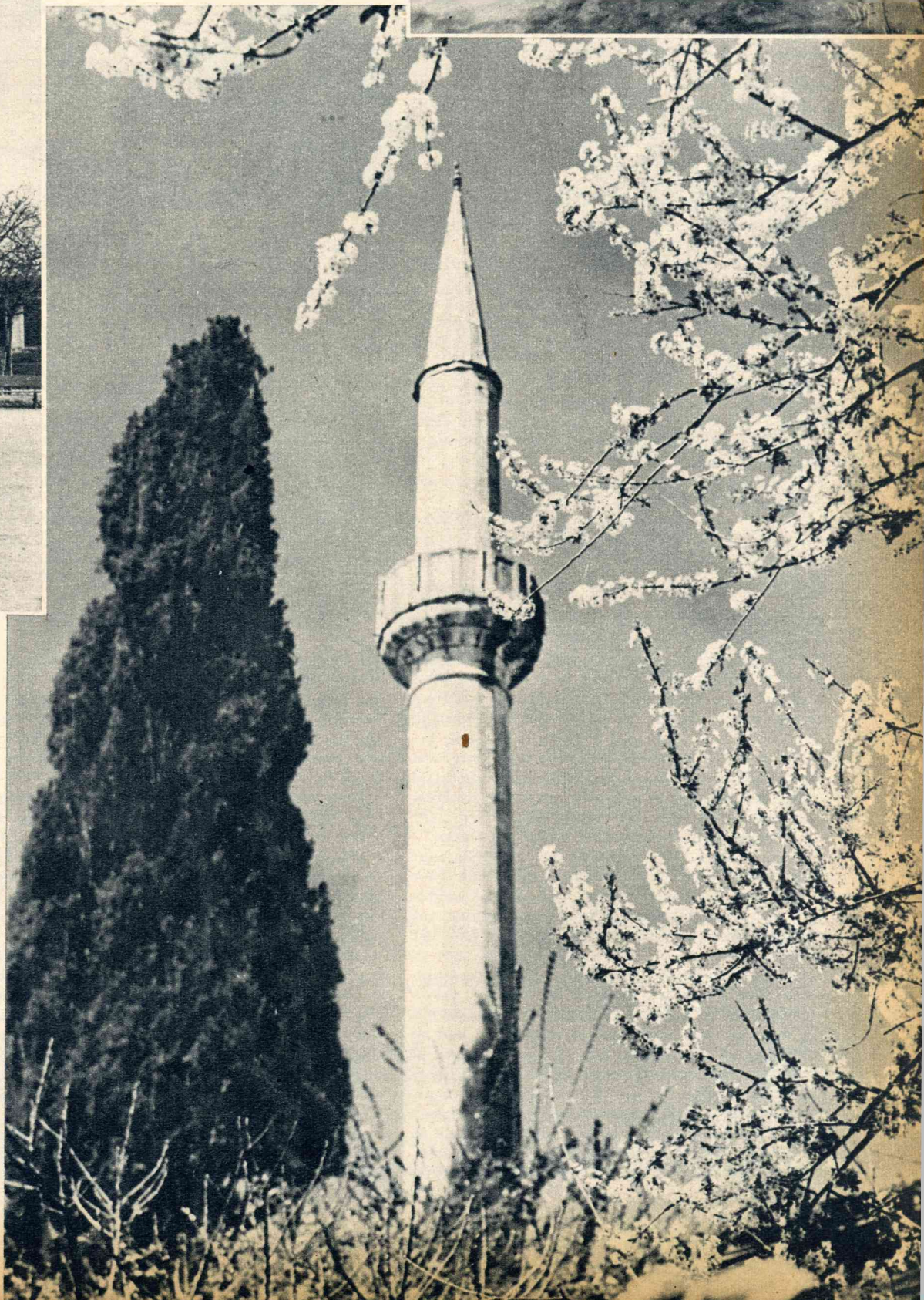
egere paleis van den Turkschen sultan, verblijf van Kemal Ataturk, als hij Constantinopel bezocht.

Grapefruit van Antalya, aan de kust der Middellandsche Zee, ten zuiden van Adena, centrum der Turksche katoen-industrie in het gebied van de Sandsjak.

De watervallen van Daphné, gelegen in het gebied der Sandsjak.

Aan den overkant van den Bosporus, op het Aziatische land, vormen de bloesems een prachtig geheel met de minaretten en cypressen.

DE NACHT WAKE

De negen verpleegsters zaten te beven, maar bleven elkaar onverschrokken trouw, toen zij naast hen stilstond en naar hun leegge borden keek.

Nog dieper was de stilte — er kletterde zelfs geen bord en er rammelde geen vork in die anders zoo rumoerige zaal — toen de directrice zich naar Anne wendde.

„Wilt u geen visch?”

Anne stond beleefd op.

„Neen, dank u, directrice.”

„Waarom niet?”

Bij die vraag ging er 'n huivering van verwachting langs de tafel. Gaf Anne een lomp antwoord, wierp zij ronduit een blaam op het voedsel of de bereiding, dan liep het mis — waarschijnlijk zou haar ontslag het gevolg zijn.

Maar Anne kreeg een gelukkigen inval.

„Wat ik buiten koop smaakt me lekkerder.”

Dat was het alleszins gepaste antwoord — raak en toch onberispelijk. Anne kreeg er later complimentjes voor. De directrice wist zoo

DERDE VERVOLG

gauw niet, wat ze zeggen moest. Zij had gerekend op een brutaal antwoord, en zij was van plan geweest, daar haar maatregelen tegen te nemen. Deze beleefde toespelings nam haar allen wind uit de zeilen, maar zij raakte niet van haar stuk, zooals 't zuster Lucas overkomen was. Zij bleef Anne aankijken met een langen, wreveligen blik, voltoid daarna haar ronde door de zaal en ging heen.

De meeste saamgezworenen waren van meening, dat de overwinning hún was.

„Nu hebben we haar op stang,” riep Nora uit. „Nu zal ze in ieder geval iets moeten doen.”

Anne schudde veelbeteekenend, onheilspellend, haar hoofd.

„Daar ben ik ook bang voor,” zei ze.

En helaas bleek Anné het bij het rechte eind te hebben. Den volgende morgen werd er op het bord een order aangeplakt:

„Den verpleegsters wordt hierbij verboden, zich tusschen twaalf en twee uur buiten het ziekenhuis te begeven. Geen verpleegster mag eetwaren, van welke soort ook, binnen het ziekenhuis brengen zonder speciale permissie. E. East.”

Met een verslagen gezicht draaide Nora het bord haar rug toe.

„Nou,” zei ze sullig tegen de anderen, „dat komt er op neer, dat we van honger moeten sterven, óf dat vieze eten van hen slikken.”

Ze slikten het.

Merkwaardigerwijze werd Anne's vrije weekend niet nog verder verschoven wegens haar aandeel in de korte hongerstaking. Miss East was niet met opzet onrechtvaardig, maar zij stond in Hepperton voor ontzaglijke moeilijkheden; onophoudelijk werd zij door het bestuur bedild en beknibbeld, dus wist zij geen anderen raad dan een hard en schraperig bewind te voeren. Toch wist zij heel goed, hoeveel een goede verpleegster waard was. Daarom alleen al wenschte zij zuster Lee niet al te zwaar te straffen. En dus kreeg Anne eind April een briefje, waarin haar de gevraagde weekend-permissie werd toegestaan.

De dag, waarop zij een plaats in den trein naar Londen innam, was een dag van heerlijkheid voor haar. Zij genoot van de wetenschap, dat zij weldra haar zuster zou weerzien. Van Vrijdagmiddag tot Maandagmorgen — wat een lange vacantie leek het haar!

Toen de trein voortrommelde door den zonschijn volde zij, dat 't goed was te leven. Zij had veel vrienden gewonnen de laatste paar weken, en ondanks het zware werk en de ontberingen in Hepperton had zij het aangename bewustzijn, dat zij vooruitkwam in haar beroep. De laatste veertien dagen had zij hulpdienst moeten verrichten in de operatiezaal van dr. Prescott. Het was haar telkenmale een prikkel, een krachtige opwekking, zijn wonderbare vaardigheid te beschouwen, vooral wanneer hij gevallen onder handen had, waarin hij een specialiteit was: kwetsuren

door dr. A. J. Cronin

KORTE INHOUD. Ann Lee, een knap jong meisje, is met haar zuster Lucy verpleegster in een ziekenhuis te Shereford. Door onoplettendheid van Lucy sterft een tweejarig patiëntje; Ann neemt de schuld hiervan op zich, daar haar zuster het verpleegstersdiploma nog niet heeft en door deze gebeurtenis haar carrière gebroken zou zijn. Ze wordt onmiddellijk ontslagen. Op den ochtend van haar vertrek ontmoet zij Joe Shand, een jeugdvriend, die haar reeds meermalen ten huwelijk heeft gevraagd. Met zijn taxi brengt hij haar naar Manchester, waar ze in het ziekenhuis Hepperton wordt aangesteld. Ze moet er hard werken. In Nora Dunn en zuster Glennie vindt zij twee sympathieke collega's. Reeds den eersten dag krijgt ze van dr. George Caley, hoewel onrechtvaardig, een terechtwijzing. Spoedig nadien kan ze revanche nemen, daar ze Caley er op beïrpert, dat hij een patiënt vijf grein menosyl wil laten toedienen, een hoeveelheid, die stellig dodelijk zou zijn. Tijdens een blindedarm-operatie ontdekt Ann, dat 'n watje in de wonde achterblijft. Van den patiënt, Matthew Bowley, krijgt ze als dank hiervoor een taschje met een bankbiljet van tien pond. Ann's zuster Lucy is tot haar groote verwondering plotseling met Joe Shand getrouwd. Het eten voor de verpleegsters is in den laatsten tijd zoo slecht, dat ze weigeren het te eten.

aan het centrale zenuwstelsel en de hersenen. Menigmaal betrapte zij er zichzelf op, de andere uren van den dag, dat haar gedachten met hem bezig waren, doordat zij zich een bijzonder fijn trekje, het snelle handige gebruik van een instrument herinnerde, waarmee hij de onwaarneembare grenslijn tusschen leven en dood trok.

Lucy was niet aan het station, toen Anne uit den trein stapte, maar Anne vond den goeden bus en bereikte al spoedig Muswell Hill en de Elthreda Avenue. Haar hart klopte onstuimig, toen zij de stoep van nummer 7 op holde. Zij trok aan de bel, en gaf een kreet van blijdschap — achter het zeer nette meisje, dat opendeed, daagde Lucy op. Een seconde daarna lagen de twee zusters in elkaars armen.

Anne had een gevoel, of zij Lucy nooit meer los zou kunnen laten, maar eindelijk dwong zij zichzelf toch, te gaan zitten, kalm te praten, en kalm te luisteren. Lucy had wel heel wat te vertellen. Zij was misschien een ietsje gezetter dan vroeger, en ze zag er heel elegant uit. Ze was trotsch op haar nieuwe huis, haar nieuwe glimpende meubels, haar nieuwe dienstmeisje met wit plooijschortje, en ze snakte er natuurlijk naar, alles te vertoonen.

In haar salonnetje achter het theeblad gezeten, dat onmiddellijk binnen was gebracht, schonk zij voor Anne in. Zij gebruikte haar beste servies. Zij praatte

over haar nieuwe burea — „echte leuke menschen” — en over de tooneelstukken en films, die ze gezien had. Maar zij had geen rust, voor ze haar zuster had rondgeleid, en haar alles had laten bekijken, van de kwaliteit van de beddelakens tot de snit van haar nieuwste avondjapon. Anne had er om kunnen glimlachen, als ze niet

zoo veel van Lucy gehouden had. Lucy ging blijkbaar geheel op in het fiere bewijs, dat het huwelijk haar o zoo veel goed had gedaan.

„Ik vind 't allemaal even prachtig, schat,” zei Anne eindelijk, en zij sloeg haar arm om het middel van haar zuster. „Ik ben zoo verschrikkelijk, verschrikkelijk blij, dat je gelukkig bent! Joe schijnt heel aardig te verdienen, dat hij je zoo'n mooi huis heeft kunnen geven.”

Lucy knikte wijs.

„We zitten in een erg goede zaak, Anne. N.V. Transport — heb ik je al geschreven, geloof ik. Joe is compagnon geworden van Ted Grein — een echte heer, Ted... 't is een groote autobus-onderneming, alleen voor lange reizen, zie je, van Londen naar Bristol en Cardiff en Manchester. Wacht, ik heb een idee!” Zij liet een theatrale pauze volgen. „Ik stuur je met een van onze bussen terug naar Manchester. Waarom zou je in zoo'n suffen antieken trein kruipen, als er wagens van de N.V. Transport rijden? 't Personenvervoer van de toekomst! Ted had de zaak al een paar jaar. Joe mag van geluk spreken, dat hij er in heeft kunnen komen met zijn geld. Er zijn gewoon kapitalen in te verdienen, Anne. Let maar op — je zusje wordt nog eens schatrijk!”

Hun gesprek werd afgebroken doordat Joe thuis kwam. Hij kwam uit zijn zaak, en op zijn gewone verlegen manier groette hij Anne, beschroomd maar toch welgemeend hartelijk. Anne schrok er een beetje van, zooals hij veranderd was. Misschien zat 't in zijn donkere werkpak; maar ze vond hem bleek ook, en een tikje overspannen: hij had een groef tusschen zijn voorhoofd, die er vroeger nooit geweest was.

„Dus je komt ons eens wat pittige lucht uit het noorden brengen, Anne.” Hij lachte kort. „Laat ik je vertellen, ik zou zelf óók wel een hapje van die lucht kunnen gebruiken.”

„Hè, Joe, wat 'n onzin!” zei Lucy, niet zonder ongeduld.

Joe antwoordde:

„Onzin of niet, ik heb 't nu eenmaal, meid. Ik zou er een briefje van een pond voor over hebben, om weer eens langs de haven te rijden, al was 't maar vijf minuten... in mijn blauwe pak, achter 't stuur van mijn oude rammelkast.”

Lucy kreeg een kleur en zei scherp:

„Wou je dan je leven lang chauffeur blijven?”

„Ik ben chauffeur,” antwoordde Joe, met iets humeurigs in zijn stem opeens. „En een verdraaid goede ook, als je 't soms nog niet weet.”

Het zag er naar uit, of er een kibbelpartijtje van kwam. Maar Lucy wist zich in te houden.

„Enfin, ga nu maar gauw naar boven om je te verkleeden, Joe. We moeten vóór zevenen klaar zijn.”

Hij keek haar onwillig aan.

„Wat?” riep hij. „Gaan we alweer uit?”

„Ja, we gaan naar den schouwburg.” Even perste Lucy haar lippen op elkaar. „Anne moet toch iets hebben, als ze hier is?”

Weer hing er iets van wrijving in de lucht. Anne kreeg er een ongemakkelijk gevoel door. Ze zei vlug: „O, maar ik blijf heusch liever thuis — dan kunnen we eens flink uitpraten. Daar ben ik voor gekomen.”

„We gaan naar den schouwburg,” zei Lucy, met zeer duidelijke nadruk. En Joe zag wel aan haar oogen, dat hij wijzer deed, niet meer te redekavelen, maar naar boven te gaan en een ander pak aan te trekken.

Het was een zouteloze revue, die zij te zien kregen. Anne zat er zich bij te vervelen, en Lucy had het te druk met het aanwijzen van beroemdheden, om goed op het tooneel te letten. Maar hoe verwonderlijk het ook leek, Joe vermaakte zich uitstekend. Hij werkte zijn vermoeidheid weg door herhaalde bezoeken aan

het buffet, en aan 't eind van den avond praatte hij uitgelaten nonsens.

Den volgende dag — Zaterdag — werkte Lucy onbarmhartig haar programma verder af. Zij sleepte Anne mee de warenhuizen rond, en het roerige rumoer van Oxford Street door. Anne kreeg den indruk, dat Lucy in haar huwelijk ongevoeliger was geworden, en druk op het gejaagde af. Die gedachte sloeg haar neer. Zij gingen dien avond dineeren in de Vladimir, een restaurant in Regent Street. Meneer Grein, Joe's compagnon, deed hun de eer aan, het viertal vol te maken.

Van het eerste moment af, dat Anne hem zag — hij begon met de treffende opmerking: „Julie verpleegsters maken zeker heel wat mee,” — had zij een hekel aan Ted Grein, een stillen maar stevigen hekel. Grein was donker en zoetsappig en tamelijk dik, en was er zich merkbaar van bewust, dat zijn smoking hem goed stond. Hij deed buitensporig hartelijk, zei om een haverklap „lieve meid” en bewoog schichtig zijn lachende oogen. Hoewel Joe als gastheer optrad, bestelde hij het diner en den wijn. Het was, zooals Lucy bewonderend zei: „Ted kan zich roeren in de wereld. Hij zou de ziel en 't middelpunt van ieder gezelschap zijn.” Joe en Ted dronken beiden veel, maar Ted bleef welgemanierd, terwijl Joe, toen hij de rekening betaalde, bijna ver genoeg was om in bed te worden getild.

De Zondag gaf wat verademing. Lucy was te moe om iets te doen, en uitte zelfs geen klacht, toen Joe, met wat opgezette oogen, in zijn overhemdsmouwen beneden kwam. Het duurde niet lang, of zij praatten alle drie over den goeden ouden tijd in Shereford. Spontaan klonk Lucy's lach op.

Het dienstmeisje had haar vrijen middag, en Joe — nog steeds op zijn pantoffels en in hemdsmouwen — hield niet op, voor hij iets stevigs bij de thee klaar mocht maken; heerlijke ham met eieren, zooals die in het noorden worden toebereid. Voor 't eerst kreeg Anne wat hoop, dat Joe en Lucy in den grond niet veranderd waren, dat het huwelijk hun mettertijd een degelijk geluk zou brengen.

Maar om acht uur dien avond moest zij vertrekken. Het weekend was in een ommezien voorbijgegaan. Doch er was niets aan te doen — den volgende morgen om tien uur moest zij op zaal C zijn. En ook hieraan was niets te doen: omdat Joe en Lucy zoo aandrongen moest zij afzien van den trein en naar het noorden reizen met den nachtbus van de N.V. Transport.

„Ja maar, ik heb al 'n retourkaartje,” trachtte Anne zich te verzetten.

„Daar kun je in Manchester je geld voor terugkrijgen,” antwoordde Lucy prompt. „Wij bieden je een gratis reis aan, zus. We beschouwen het als een persoonlijk affront, als je 't niet aanneemt.”

Zoo brachten zij haar dus naar Trafalgar Square, waar de blauw-met-gele bus kort voor achten langs het trottoir kwam aangelijden.

„Wat een mooie bus!” riep Anne uit. „Geen wonder, dat jullie er trotsch op zijn.”

„Ja, gaat wel, hè?” antwoordde Joe, met een critischen blik naar het voertuig. „Heelemaal opgeknapt natuurlijk — heeft een hand geld gekost. Da's het ongeluk met die vervloekte dingen. Als er volgend jaar een nieuw model uitkomt, zijn ze weer antiek.”

Hij liep om den wagen heen en praatte even met den chauffeur, een jongen man met een scherp gezicht, een witte jas en een pet op; toen kwam hij terug, zeer tevreden, en keek op zijn horloge.

„Stap nu maar in, Anne. 't Is zoowat tijd. We hebben alles vol vanavond — dertig passagiers... voordeelig ritje! Wij autobus-exploitanten vinden niets zoo verdrietig als een leegen wagen.”

Anne gaf Lucy een kus, en Joe een hand, en klom in den bus. Zij bleven op het trottoir staan wuiven, de claxon waarschuwde, en de wagen reed weg.

Het was al donker, toen zij de buitenwijken der stad door reden en in Barnet den parallelweg van den Great North Road insloegen. Het was een snelle en geriefelijke bus, moest Anne toegeven, al dacht zij, in haar gekussenden stoel rechtop gezeten, even met weemoed aan haar derde-klas-slaapafdeeling. Daar had ze haar beenen kunnen uitstreken en kunnen slapen. Hier kon ze alleen maar knikkebollen en dommelen. Maar ze gaf aan die gedachten zoo weinig mogelijk toe.

Om tien uur stopten zij voor een herberg in Stevenage, om een kop koffie en een sandwich te gebruiken. Hoewel het zachtjes regende, met een guren mist, stapten bijna alle passagiers uit. Het waren meest menschen uit den middenstand. Een vrouw, merkte Anne op, had drie kleine meisjes bij zich. Toen reden zij weer weg.

Anne dutte bij tusschenpoozen, gewiegd door de beweging van den wagen. De nachtelijke uren gingen voorbij. Tegen vijven ging zij rechtop zitten, om goed wakker en frisch te worden. Ze was blij, dat het einde van den tocht naderde. Om zes uur zouden ze in Manchester aankomen.

Zij wreef een plek van het aangeslagen raam helder en keek naar buiten. Het was nog niet licht, maar zij zag wel, dat het hard regende. Naar terzij en vooruit kijkend zag zij den weg als een donker glinsterend kanaal, waarover de handen met een onafgebroken, zoevend geluid voortwentelden. Nu en dan schoven de donkere vormen van vrachtauto's voorbij.

Anne opende haar tasch en nam er een fleschje eau-de-cologne uit. Verstrooid was zij bezig, haar voorhoofd en slapen er mee te bevochtigen, toen de bus opeens, zonder de minste waarschuwing, schokte en zwenkte van 't krachtige remmen. De zware wagen slipte en schoof een meter of dertig veertig hulpeloos voort. Eén seconde was er, waarin Anne begreep, dat de chauffeur de macht over zijn stuur kwijt was. Onmiddellijk daarop, voor zij een schreeuw kon geven, schoot de wagen van den vettigen weg af en stortte hij langs een helling van tien meter hoogte neer. Een dikke iep stond hem in den weg. Er volgde een afgrijzenwekkend geluid van brekend glas en wringend metaal, de motor ronkte in 't ijle, er kwam een luide knal. De bus sloeg overstag. Er schoot een steekvlam uit de half in den grond gedrongen motor-kap, waarboven een wiel dolzinnig in de lucht hing te draaien.

Al voelde Anne zich ziek en wee van schrik, haar bewustzijn verliezen deed zij niet. Toen de bus den boom raakte, voelde zij 'n harden stoot. Haar rechter-schouder werd totaal gevoelloos, en terwijl glasscherven om haar heen vlogen kreeg zij bloed in haar mond. Weer scheelde het weinig, of zij viel flauw, maar het gegil van een vrouw naast haar hielp haar nog meer dan haar wil, om haar zinnen bij elkaar te houden. Half versuft dacht ze: Ik moet er uit zien te komen. Ik moet die menschen zien te helpen. Dat is mijn plicht.

Met veel moeite en pijn wrong zij zich los van haar plaats en klom zij naar den verwrongen bovenwand van het wrak.

Vervolg op bladz. 26

Niet zonder reden noemt men Rheumatiek een rampspoed, waaronder in ons land ontelbare mannen en vrouwen gebukt gaan. Onbeschrijfelijk zijn de pijnen, ondragelijk de lasten, die rheumatiek al aan de menschheid gebracht heeft. - Want nog afgezien van de pijnen zelf, gaan er zoovelen ten onder aan de gevolgen, worden heele families het slachtoffer, omdat de onmacht tot het verrichten van het dagelijksch werk, het vaders onmogelijk maakt hun dagtaak te verrichten; worden moeders aan hun stoel of bed gekluisterd, omdat aangetaste ledematen, krachteloos en als het ware verlamd, ieder werk weigeren. Koud, guur weer, regen en wind, vochtige woningen en allerlei oorzaken meer, kunnen leiden tot aanvallen van rheumatische pijnen. Maar de grond-oorzaak is altijd onzuiver bloed. - Schadelijke zuren,

die niet behoorlijk door het lichaam worden afgevoerd, die zich ophopen en vastzetten in spieren, spierweefsels en gewrichten, die zijn de eigenlijke oorzaak van Uw snerpande Rheumatische pijnen. Daarom moet ge Kruschen Salts nemen. - Dit heilzame middel, dat reeds zoo onnoemelijk vele lijdens aan Rheumatiek van hun pijnen verlost heeft, zal ook Uw bloed zuiveren en zodoende de oorzaak wegnemen van Uw lasten en pijn. - Kruschen Salts is samengesteld uit 6 minerale zouten, welke aansporende werking op Uw lever, nieren en ingewanden, deze organen tot grooter actie brengt; die ze weer doet functioneeren precies zooals vroeger; die ze eigenlijk weer jong maakt en opgewassen tegen hun taak: Uw bloed te zuiveren, het vrij te houden van pijnverwekkende zuren en deze af te voeren langs natuurlijke weg.

Wees verstandig - breek Uzelf uit de ban van pijn en ongemak, wordt weer de oude. Naam Kruschen Salts! Iedere morgen bij het opstaan de beroemde kleine hoeveelheid Kruschen, zoveel als er op een cent gaat - in Uw eerste kopje thee. 't Is zoo weinig en doet U zoo wonderlijk véél goed.

KRUSCHEN SALTS

Verkrijgbaar bij apoth. en drog. à f 0.40, f 0.75 en f 1.60 (extra groot pak). Fabr.: E. Griffiths Hughes Ltd., Manchester (Engeland). Opgericht 1756.

**Gemakkelijk
Aangenaam
Doelmatig
is het gebruik van
Silvikrin**

3 voordeelen zijn er aan verbonden:

- U geeft aan de haarwortels nieuwe groei-energie.
- U voorkomt en bestrijdt roos en haaruitval.
- U verfraait Uw haar en geeft het zijn natuurlijke glans terug.

De dagelijksche verzorging van Uw haar met Silvikrin Lotion is verkwikkend, weldadig en doelmatig. Hoofdhuid en haar even ermede vochtig maken, dat is voldoende. Zulk een verzorging doet Uw haar goed, omdat Silvikrin Lotion aan de haarvormende weefsels de voor den groei noodzakelijke haarvoeding Neo Silvikrin geeft.

Silvikrin
de natuurlijke Haarvoeding

*Helpt
onmiddellijk*

Een deel van het gecompliceerde emplacement van het Centraal Station, gezien van de westelijke voetbrug.

HALLO!

hier de geheimen van het Centraal Station

HALLO!

Na enkele minuten werd de ingewikkelde historie ons té ingewikkeld en leek 't ons beter, het geval als hopeloos op te geven; na een uur dachten wij het ongeveer dóór te hebben, maar na twee uur werd het ons duidelijk, dat er meer dan een vluchtig bezoek noodig

is om eenig begrip te krijgen van het gecompliceerde en ingenieuze samenstel van knoppen, staafjes en draden, waarmede even ingenieuze toestellen in werking worden gesteld, die de veiligheid op onze spoorlijnen waarborgen. Inderdaad, het gaat om meer dan om het op veilig stellen van een sein-arm, en eer er een trein vertrekt, gebeurt er meer dan het simpele gebaar van den opzichter, die zijn bekende plak omhoogsteekt. Er is dan ook alle reden om te spreken van de geheimen van het Centraal Station; want als een trein het station uitrolt, is er het een en ander gebeurd, dat voor de meeste reizigers een diep geheim is.

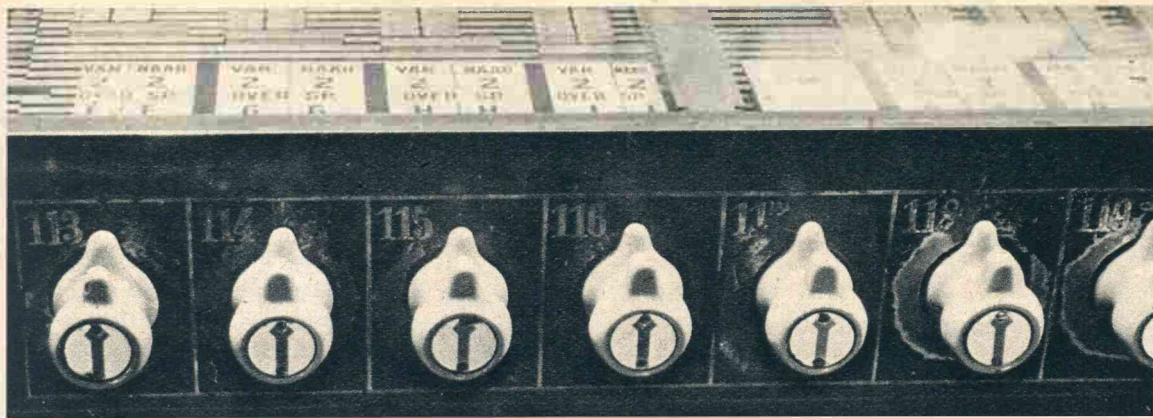

De heer W. Jongstra, de generaal van Amsterdam-Centraal.

Boven het tweede perron ligt het Centrale Seinhuys (de midden-voetbrug verbindt het met het stationsgebouw en met het seinhuys boven het vierde perron); daár gebeurt het eigenlijk. Want hier regeert de treindienstleider, de man, die den treinenloop op het station beheert; zonder hem vertrekt er geen trein, komt er geen trein binnen en puft geen rangeer-locomotiefje onder de kap. Er werken nog eenige functionarissen der N.S. en voor de rest ziet men er

Het Centrale Seinhuys; in het midden de „toonbank” met de toestemmingsknoppen voor de treinbewegingen, op den achtergrond links de telegraaf, op den voorgrond het toestel dat de opeenvolging van de binnenkomende en vertrekkende treinen beheerscht.

Een gedeelte van het bedieningsstoel met de toestemmingsknoppen en de treinrichtingen, waarmee het vertrek en binnenkomen wordt geregeld.

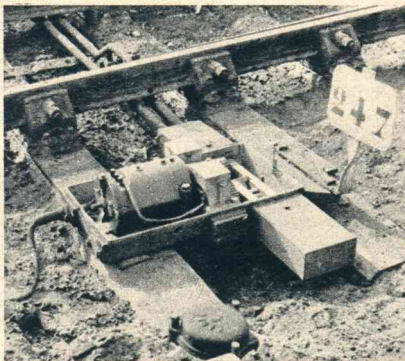
een soort lange toonbank met vele knoppen en onbegrijpelijke bordjes, een telefoon en een telegraaf: alles samen is het dus niet bar indrukwekkend. Maar wie gehoord heeft, wat de betekenis is van de knoppen en staafjes (of „linialen”) in de lange toonbank, beseft dat het méér dan indrukwekkend is: hier moet gesproken worden van een prachtige technischen triomf, van een onfeilbaar, vernuftig toestel, dat vergissingen en dus ook ongelukken vrijwel volkomen uitsluit. Trouwens, wie hoort over veel ongelukken bij de Nederlandsche Spoorwegen, zelfs onder de zeer tegenwerkende omstandigheden van den voorbije winter?

De telegraaf in het Centrale Seinhuis krijgt bericht over alle treinen, die op komst zijn, en meldt tevens het vertrek van iederen trein aan den naastliggenden post. De treindienstleider bepaalt of deze trein zonder gevaar kan binnenlopen. Hij bepaalt eveneens, of en wanneer een trein vertrekt; het Centrale Seinhuis is immers het hart van het station, het middelpunt waar men een overzicht van alles heeft, zoodat daar alleen vastgesteld kan worden, of een lijn vrij en veilig is, of een trein moet wachten op aansluitingen, enz.

Wanneer nu bijvoorbeeld om 10.34 uur een trein naar Utrecht moet vertrekken, controleert de treindienstleider of het vertrek zonder bezwaar kan plaats hebben (in verband met bovengenoemde aansluitingen e.d.). Vervolgens geeft hij een der wachters in het seinhuis permissie om het sein op veilig te stellen, hetgeen deze wachter langs electrischen weg (via de z.g. toestemmingsknoppen) doorgeeft aan den dichtstbijzijnden post, in dit geval den post op het oostelijk stationseiland. Deze seinhuiswachter stelt de seinen in zijn verantwoordelijkheidsgebied op veilig, en dus ook de wissels (men weet, dat een sein alleen op veilig kan staan, indien

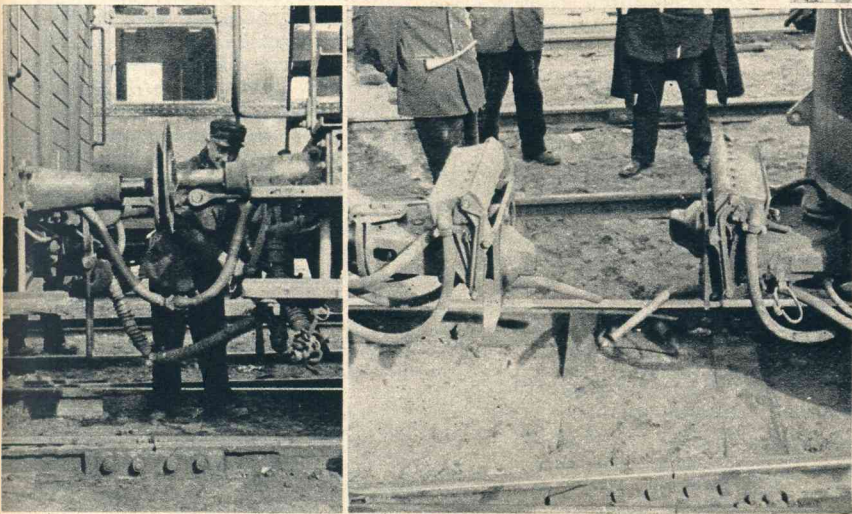
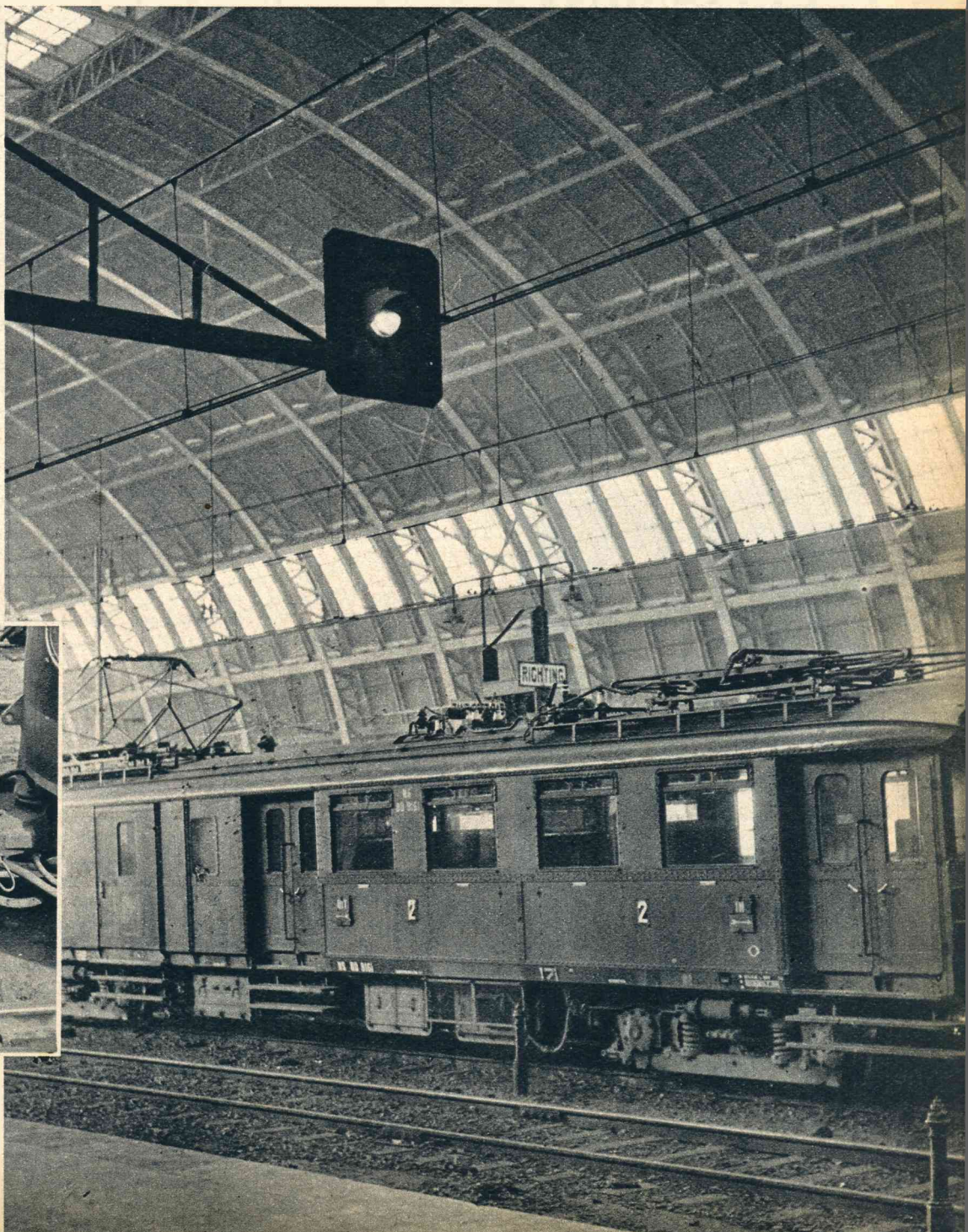
ook de bijbehorende wissel goed ligt), hetgeen in het Centrale Seinhuis weer wordt kenbaar gemaakt door het aangloeien van lampjes, het z.g. repetitie-sigitaal. (Dit sigitaal ziet men ook in de drie lampjes, boven ieder perron aan het einde van de kap.) Intusschen heeft op het perron de opzichter bericht gekregen van den wagenmeester en den hoofdconductor, dat de trein klaar is, en wanneer dan vanuit het Centrale Seinhuis het vertreklampje wordt

Links: De studio van het Centraal Station met den treindienstleider, waar dienstberichten en mededeelingen aan de reizigers worden bekend gemaakt.

wordt gedreven; de motor wordt ingeschakeld vanuit het seinhuis.

Het Centraal Station is zoo lang, dat het aan beide zijden gebruikt kan worden als „kopstation” voor treinen uit oostelijke en westelijke richting. Wanneer echter een extra-lange trein binnenkomt, bijvoorbeeld uit oostelijke richting, kan deze doorrijden tot op de westelijke helft van het station; de lamp op deze foto geeft daartoe het teken. Spoorlieden spreken in dat geval van „de lange golf”.

Het koppelen van stoomtreinen geeft drievoudig werk (de koppeling zelf, de lichtleiding en de luchtleiding voor de remmen); bij de diesel-treinstellen gebeurt alles ineens én automatisch.

DE NACHT WAKE

Vervolg van bladz. 23

Marcheeren
in
Regen en Wind

Griep en verkoudheid liggen op de loer. Geen nood, wanneer men Formamint bij de hand heeft. Het doodt de bacteriën in mond- en keelholte en voorkomt besmettingsgevaar. Zorg dus dat ook de jongens in het leger altijd Formamint bij zich hebben. Het zal een welkom geschenk zijn.

FORMAMINT

De keelontsmettende tabletten

Zij vond een verbrijzeld raam, kroop er doorheen en gleed al langs den buitenwand van het rijtuig. Op handen en knieën viel zij in het natte gras neer. Naast haar zat de chauffeur, duizelend zijn handen tegen zijn voorhoofd drukkend.

„Bent u gewond?” vroeg ze hem gejaagd.

„Ik weet het niet.” Zijn woorden klonken wézenloos. „Ik ben er uit geslingerd. 't Was mijn schuld niet. 't Lag aan de remmen. Die klemden. Ik probeerde...”

„Praat nu maar niet. Help me de gewonden er uit halen, anders verbranden ze.”

Binnen den wagen gilden vrouwen wanhopig. Zij gaf den chauffeur een hand, hielp hem opstaan. Om het voorste gedeelte van den wagen lekten vlammen. De walm van heet metaal en blakende verf vulde de lucht met scherppe.

„Er is achteraan een nooddeur,” stotterde de man.

„Gauw dan, gauw!” riep zij.

Samen rukten zij met al hun kracht aan de deur. Die scheen rotsvast te zitten. Maar na enkele pogingen gaf ze toch mee, en aanstonds sprong er een man uit den wagen, bijna bovenop hen.

„God zij dank,” hijgde hij. „Ik dacht, dat ik in de val zat. De deur klemde.”

„Help ons maar gauw,” zei Anne. „Help de anderen er uit.”

Zij en de twee mannen klommen weer in het rijtuig en zij begonnen de gewonden te bevrijden. Al heel vlug werd haar duidelijk, hoe ernstig de ramp was geweest. Menige passagier was buiten kennis, en bijna niemand zou zich met eigen kracht kunnen voortbewegen: gebroken ledematen, verstuite spieren en ernstige wonden eischten brancards.

Het was een gruwel, in den stroomenden regen, en in 't donker, slechts door de voortwoekerende vlammen beschenen. 't Was een zoo moeilijk geval, als Anne nog nooit had beleefd. Maar zij zette haar tanden op elkaar, riep al haar krachten en al haar bekwaamheden op, om hulp te bieden. Eén voor één werden de gewonden aan den hellenden kant van den weg gelegd, zoo goed mogelijk beschermt door de boomen. Een vrouw liep overspannen gillend weg. Goddank dat ze niet gewond is, dacht Anne, en zij liet haar lopen. Maar toen volgde er een klein meisje, zoo bleek als de dood, bloedeloos bijna. Levensgevaarlijke verbloeding, begreep Anne... middenslagader... Zij rukte haar sjaal af en legde snel een snoerverband om den gebroken arm. Toen kwam er een oude man, kreunend van de pijn — zijn hand was verbrijzeld. Toen de chauffeur hem uit den wagen had geholpen keerde hij zich naar Anne.

„We zijn er, juffrouw, we hebben ze allemaal.” Toen zakte hij, zonder geluid en zonder vertoon, voor Anne's voeten in elkaar.

Op dat moment kwam er rammelend een vroege melkauto aan, die met een ruk aan den anderen kant van den weg bleef stilstaan. Zenuwachtig begon Anne tegen den chauffeur te roepen, een boerenjongen van een jaar of zeventien, die stompzinig naar het onverwachte en schrikwekkende tooneel keek.

„Hoe ver zijn we hier van Manchester?”

„Een mijl of vijftien zoowat,” hakelde hij.

„Woont er hier een dokter in de buurt?”

„Jawel, in 't dorp... dr. Hay... dan mot je drie mijl terug.”

Anne greep hem bij zijn arm.

„Luister eens goed. Rijd zoo hard als je kunt naar 't dorp. Haal dr. Hay en telefoneer om brancards. Begrijp je?”

Er schoot haar een gedachte door den geest — er waren patiënten bij, die zoo niet vervoerd konden worden. „En bel dr. Prescott in Manchester op; zijn nummer is Park 4300. Vraag of hij onmiddellijk hier komt.” De jongen wou wegrijden, maar zij hield hem nog even tegen. „Nog één ding. Is er een huis hier dichtbij?”

„Jawel. De hoeve van Rodney. Een mijl die laan in.” Hij wees naar een rij boomen. „Daar werk ik.”

Zij knikte, herhaalde snel haar opdrachten en stuurde hem met een laatste aansporing weg. Toen wendde zij zich naar een der mannen, die het minst ernstig gewond waren.

„Gaat u naar die boerderij. Vertel, wat er gebeurd is. Haal dekens, en spalken, en warme kruiken, en warm drinken. Roep alle menschen bij elkaar die u vinden kunt. Laat ze iets meebrengen dat voor draagbaar kan dienen. Laat ze de deuren maar uit de scharnieren halen, en hekken, komt er niet op aan wat. En maak voort. Maak in Godsnaam voort.”

„Ik zal me reppen, juffrouw.”

Hij liep snel weg door den regen.

Nu was Anne alleen met haar patiënten, en radeloos overzag zij den toestand. Enkelen van de ernstig gewonden waren bij kennis gekomen en jammerden erbarmelijk. In het natte gras neergeknield deed Anne haar best, hun zooveel mogelijk verlichting te geven. Zij maakte haar zakdoek nat met regenwater, veegde van vele gezichten het bloed, zocht nauwgezet naar andere sporen van bloeding. Wel waren er velen heerlijk gewond, maar de dood had nog niet zijn hand gelegd op die ordeloze groep ontredderde menschen. Als ze maar allemaal het leven hielden, dacht Anne half ijlend. Als ze eens helpen kon, om zoo'n wonder tot stand te brengen!

Kreten en voetstappen trokken haar aandacht. Door den schemerschijn van den dageraad zag zij gestalten naderen — den boer en twee van zijn knechts, met den man dien zij zooeven had weggestuurd. Zij hadden geïmproviseerde baren bij zich, en whisky en dekens.

Anne dacht na, zoo snel als haar haperende hersenen veroorloofden. 't Eerst noodige was, dat de ergste gewonden onmiddellijk weg kwamen uit die kou en die nattigheid. Misschien ging ze buiten haar boekje. Het kon haar niet schelen. Zij wist, hoe gevaarlijk schrik en zenuwen waren. Zij gaf order, de vier ernstigste patiënten naar de boerderij te dragen.

Zij had daar goed aan gedaan. Het duurde twintig minuten, voor de chauffeur van den melkauto terugkwam — en toen had hij nog geen dokter bij zich.

„Dr. Hay was bij een zieke,” zei de jongen, „maar ze zouden hem ophalen. En dr. Prescott zou komen — ik heb hem zelf opgebeld.”

DE NIEUWE CUTEX

Salon Polish

HOUDT VEEL LANGER,

dan iedere andere
nagellak.

Wij kunnen deze verbazingwekkende mededeeling doen, omdat de vervaardiging van de nieuwe Cutex Salon Polish gebaseerd is op een geheel nieuw principe, waardoor het dagen langer houdt zonder af te schilferen of te barsten. Als U het eenmaal geprobeerd heeft, zult U begrijpen, waarom Cutex door meer vrouwen wordt

gebruikt, dan welk ander merk ook.

Laat Uw winkel U eens de geheele serie fraaie kleuren toonen, als Cameo-, Cedarwood-, Clever-, Tulip- en de zeer bijzondere nieuwe kleuren Hyinks en Gadabout.

CUTEX
Salon Polish

een prachtig type van de geëmancipeerde vrouw uit de 17e eeuw... Zij was niet alleen begaafd en harmonisch ontwikkeld, maar ook beminnelijk en charmant. Haar bekoorlijke verschijning trok de aandacht van velen en dat zegt genoeg: ongetwijfeld stelde zij prijs op een verzorgd, aantrekkelijk uiterlijk... De schoonheidsverzorging van de vrouw in die dagen was allesbehalve eenvoudig. Toen bestond er nog geen Vinolia Vanishing Cream, het schoonheidsmiddel voor de moderne vrouw, dat de huid zacht en blank maakt en door haar extra fijne emulgering een uitstekende onderlaag vormt voor poeder. Vinolia Cold Cream, de ideale nacht-cream, voedt Uw huid, terwijl U slaapt!

Vinolia

VANISHING CREAM — COLD CREAM

Tubenvanaf 35 ct Luxe potten vanaf 45 ct

VE 102-0-9

„En de brancards?”

„Die zijn onderweg, juffrouw. Ze komen uit het Zuider Ziekenhuis.”

Maar nog eens gingen er twintig minuten voorbij, eer de brancards kwamen. Er kwamen er twee, vergezeld door een beredderigen, jongen dokter van het ziekenhuis. En terwijl Anne hikkend begon te vertellen, wat ze gedaan had, reed er opnieuw een auto aan, in snelle vaart. Zij had het uit kunnen schreeuwen van opluchting. Achter het stuur van dien wagen zat dr. Prescott.

Hij sprong op den weg — hij had een dikke jas aan, over een trui en een flanelen broek... bewijzen, dat hij zich overhaast had gekleed. Hij liet niet merken, of 't hem verbaasde, haar daar te zien. Koel en bedaard als altijd, alsof hij zijn ronde deed over zijn eigen ordelijke zaal, luisterde hij, met zijn blik in de verte en zijn hoofd lichtelijk naar één kant, naar hetgeen zij hem vertelde.

Toen zij uitgesproken was, wendde hij zich met beslistheid tot zijn collega.

„Misschien wilt u de patiënten hier voor uw rekening nemen, dokter. Ziet u ze maar zoo gauw mogelijk hier vandaan te krijgen. Ik ga met zuster Lee naar de boerderij. Als dr. Hay komt, had ik graag, dat u hem bij me stuurt.”

Een paar minuten later waren Anne en hij op de boerderij, waar de vier levensgevaarlijk gewonde slachtoffers van het auto-ongeluk in de groote keuken op matrassen op den vloer lagen uitgestrekt.

Dr. Prescott verspilde geen woorden. Hij knielde neer en onderzocht snel den eenen patiënt na den anderen. Het was verwonderlijk om aan te zien, hoe zijn aanwezigheid, zijn onverstoornis, de opschudding in de volle keuken deden luwen, en zelfs de dikke vrouw van den boer tot kalmte bracht, al had zij een minuut tevoren zenuwachtig te keer gegaan.

Nu stond Prescott weer recht, zijn oogen bekeken de stevige, houten tafel, het noordelijke venster, waardoor het ochtendlicht van Maart binnentrad, en den grooten stoomenden ketel op het fornuis. Hij zei:

„Ik wou die tafel graag vlak voor 't raam hebben. Zorgt u voor heet water, heel veel heet water, en handdoeken. En dan moet iedereen hier de kamer uit.” En zacht sprak hij verder, tegen Anne: „Er zijn drie patiënten bij, die zoo niet vervoerd kunnen worden. Ik zal ze moeten opereeren.”

Haar hart sprong op, toen ze haar meening en haar optreden aldus hoorde billijken. Ze zei niets. Zij was een bezwijming zoo nabij, dat ze geen beweging in haar droge lippen kon krijgen. Zij liep naar buiten, naar den auto van dr. Prescott, haalde zijn twee handkoffers en begon aan de voorbereidselen tot de operatie.

Wat er daarna gebeurde was voor Anne als een fantastische droom, nevelig en onvatbaar, een vage verbeelding, waarin zij zichzelf zag als op grooten afstand, als een vreemdsoortige automaat werkend met van buiten af berekende en vooral geleide zekerheid. Zij werd zich bewust, dat dr. Prescott met een barsch gezicht zijn werk begon; dat dr. Hay binnenkwam (een mannetje met een muisachtig gezicht en een bril) en haar

onmiddellijk het verdoovingsmasker uit handen nam; en dat zij zelf snelle reflexbewegingen uitvoerde, aangeven, vasthouden, doorknippen, iedere beweging van den chirurg een onderdeelje van een seconde vooruit aanvoelend.

Er ontstonden zweetdruppels op het gezicht van dr. Prescott. Hoe vaardig gebruikte hij de fijne instrumenten. Hoe gewillig waren haar eigen handen, als ze de zijne hielpen, terwijl ze een gevoel had, of haar lichaam wazig de stille, strakke kamer rondzweefde. Onbegrijpelijk... de laatste patiënt lag op de tafel... zij was er nog steeds... zij hielp bij het afzetten van een vermorzelden en nooit meer bruikbaren benedenarm... zij had de adertang tusschen haar vingers... zij stak de draden in voor de naaisels... zij zag de naald den laatsten steek hechten...

Eindelijk was 't gebeurd, alles gebeurd. Toen zij, ongeloofig, naast de tafel stond, ving zij plotseling in den goedkoop spiegel aan den muur een glimp van haar eigen gezicht op, haar vertrokken gezicht, met groote oogen, en een breeden veeg bloed over haar eene wang. Zij voelde, dat ze flauw zou vallen, als ze niet gauw naar buiten ging. Prescott stond naar haar te kijken. Wat een vernedering zou 't voor haar zijn, tegenover hem zoo'n vertooning van zwakheid te geven! Zij mompelde: „Ik moet even een luchtje scheppen.” Zij wist niet hoe, maar zij kwam de kamer uit.

't Was heerlijk, den frisschen wind tegen haar voorhoofd te voelen. De vragen, die haar werden gesteld, hoorde ze nauwelijks, en er op antwoorden kon ze heel zeker niet. Iemand gaf haar een stoel en een glas water. Het was opgehouden met regenen, de zon scheen. In de verte hoorde ze zwakjes een stoomfluit van een fabriek.

Flauw drong het besef tot haar door, dat het middag was.

Nu kwam dr. Prescott naar buiten. Hij bleef een paar minuten met eenige verslaggevers van kranten praten. Hij bleef staan kijken, hoe de ziekenauto met zijn patiënten wegreed. Toen kwam hij naar haar toe.

„Nu zal ik u naar huis brengen, zuster Lee. Ik heb liever niet, dat er nog een slachtoffer bij komt op het lijstje.”

Hij reed langzaam, stilzwijgend. Zij zat naast hem, met haar oogen dicht, en voelde zich ongelooflijk verkwikt worden door den koelen luchtstroom. Zij was hem dankbaar, dat hij zoo attent was. Nu had ze tijd, om bij te komen, voor ze in 't ziekenhuis kwam. Ze hoopte maar, dat de directrice haar niet aanstonds weer aan 't werk zou zetten.

Maar toen zij de stad binnenreden en Anne haar oogen opendeed, werd zij gewaar, dat ze niet regelrecht naar Hepperton gingen. Nog vóór haar snel vragende blik hem bereikt had, werd haar gedachte hem duidelijk. Hij zei opeens:

„Ik breng u naar mijn huis. U moet wat uitrusten en wat eten, voor u naar 't ziekenhuis teruggaat. Trouwens — u zit nog met die wond in uw gezicht.”

Zij antwoordde twijfelachtig:

„Ik had om tien uur op de zaal moeten zijn.”

Wordt vervolgd

Verdere elegante en moderne Kübler-japonnen vindt U in 't nieuwe Kübler-prospectus, welke U op aanvraag gratis en zonder eenige verplichting wordt toegezonden door den hoofdvertegenwoordiger G.H. TEKORTSCHOT, Winterswijk 11, Tel. 2391

**NU is het
de tijd om
wollen dekens
te wassen!**

Draag echter zorg, dat U ze niet bederft bij het wassen. Met gewone zeepoeders en gewone zeepvlokken kunnen Uw dekens krimpen en verkleuren. Dit komt, doordat in het sop van gewone wasmiddelen altijd onopgeloste zeepdeeltjes drijven, die de oorzaak zijn, dat de wol hard en stug wordt en krimpt.

Volg de veilige weg. Was wollen dekens uitsluitend in Lux.

LUX lost 5 maal zo snel op als gewone zeepoeders en zeepvlokken.

Doordat Lux snel en volkomen oplost, zelfs

in koud water, blijven in een Lux-sop nooit onopgeloste zeepdeeltjes achter, die Uw dekens zouden kunnen bederven.

En weet U wel, dat nieuwe dekens op het ogenblik heel veel geld kosten? Zorg dus, dat Uw kostbare wollen dekens niet onnodig slijten door het gebruik van verkeerde wasmiddelen. Lux is veilig en goedkoop, want het gewone pak kost maar 12½ ct. en het reuzepak, dat bijzonder voordelig is, slechts 25 ct.

LUX WASVOORSCHRIFT

Maak een lauw Lux-sop in een flinke teil. Doe de deken hierin en haal deze voorzichtig heen en weer in het sop. Niet te lang in het sop laten staan. Daarna ruim spoelen in water van dezelfde temperatuur als het waswater. Dan met koud water, waaraan wat azijn is toegevoegd, zorgvuldig naspoelen. Dat maakt de kleuren weer mooi fris. Drogen geschiedt het best over een droogrek en niet bij een warme kachel. Na het drogen de deken luchtig kloppen of borstelen.

VOOR WOLLEN DEKENS

PANORAMA. Geïllustreerd weekblad. Verschijnt Donderdags. Te samen met een der periodieken De Stad Amsterdam, Groot Rotterdam, 's-Gravenhage in Beeld, Ons Land, Ons Zuiden of Ons Zeeland — f 1.62½ per kwartaal of f 0.12½ per week. Franco per post f 1.75 per kwartaal bij vooruitbetaling. Koloniën f 7.65 per jaar bij vooruitbetaling. Voor postabonneementen en adreswijzigingen van postabonneementen gelieve men zich uitsluitend te wenden tot het bureau te Haarlem. — Bureau's: HAARLEM, Nassaulaan 51. Telefoon Int. 13866. Giro nr. 142700. AMSTERDAM, N.Z. Voorburgwal 262, Telefoon Interc. 33170, Giro nr. 97946. ROTTERDAM, Stationsweg 24. Telefoon Interc. 50540. Giro nr. 101981. 's-GRAVENHAGE, Stationsweg 95, Telefoon Interc. 111666. Giro nr. 43141. UTRECHT, Biltstraat 142, Telefoon Interc. 13473, Giro nr. 149597. 's-HERTOGENBOSCH, Stationsweg 27, Telefoon Interc. 4286, Giro nr. 129750. MAASTRICHT, Stationsstr. 20. Telef. Int. 5851. Giro nr. 124690. VLISSINGEN, Badhuisstr. 5, Tel. 81. — De voorwaarden van onze gratis ongevallenverzekering zijn op aanvraag verkrijgbaar.

OVERSTAPPIE

BIJ ONZE
„JONGENS
TE VELDE”

ONTMOET EEN STADGENOOT

Luister nou's, facteur," zegt Opa bezwerend. „Ik moet niet die olijfgroene hebben, die heb iedereen. Hij moet oranje wezen..." En teleurgesteld geeft hij het kleurige papiertje terug. „Is 't al wéér de ferkeerde?" verzucht onze facteur Overstappie, terwijl hij de postzegel weer opbergt. „Nou snap ik d'r geen fluit meer fan. Je sei sellef..."

„Dat komt omdat je niet luistert," beweert Opa. „Onthouw nou goed, ik mot hebben 't ouwe type van 22½ cent, niet olijfgroen, maar oranje."

„Man, praot me niet kleureblind!" komt de facteur in verzet. „Wie ken dat nou allemaol uit mekaor houwe? Je sit ook al de heele dag met je gapjatte an me briefetasch te frummele..."

De facteur heeft gelijk. Opa interesseert zich de laatste dagen hooglijk voor alle correspondentie, die van ons veldpostkantoor komt. De kwestie is: er zijn nieuwe postzegels en nu is het zaak de serie zoo gauw mogelijk compleet te krijgen. Vooral de zware stukken, die voor 't bureau bestemd zijn, hebben Opa's onverdeelde belangstelling, want daar zitten de veelbegeerde „hoogere waarden" op. En nu is één ding maar jammer: de kapitein is zelf óók 'n naarstig philatelist...

Tegelijk met de uitgifte der nieuwe zegels, zijn de oude uit gebruik genomen. Zoo zal Opa dus nooit meer op het postkantoor 'n oranje 22½ cent kunnen kopen. En dat beteekent niets minder dan een ramp, want hij heeft in z'n postzegelkrantje gelezen, dat juist die zegel nu erg gezocht is geworden!

„Probeer 't nou nog één keer op 't postkantoor," probeert hij den facteur te overreden. „Jou kennen ze ten minste."

„Se kenne me al fééls te goed!" meent Overstappie. „As ik nog één keer ofer die pimpelpaorse negetienen-eenhalf begin, gaon se met scherp schiete. Dat heb de direkteur me sellef beloofd."

Opa zal het voorloopig dus nog zonder den veel-begeerden zegel moeten doen. Hoofdschuddend slaat hij in z'n album de bladzijde op, waar de zegels van het verouderde type allemaal keurig zijn opgeplakt. Slechts één vakje is nog open.

„Je heb toch possegels genoeg," tracht Overstappie hem te troosten. „Waarom mot je juist die ééne d'r nou óók nog bij hebbe?"

Maar ja, dat is 't hem juist. De ééne, die ontbreekt, maakt, dat verzamelaar Opa nu z'n heele prachtige serie waardeloos vindt. Maar dat kan hij den facteur niet uitleggen, die snapt zooiets niet... Zuchtend klappt Opa z'n album dicht. Voorloopig zal hij zich maar bepalen tot de nieuwe serie. „As je 'n twaalfenhalf of 'n vijftien op je brieven ziet, moet je me waarschuwen," instrueert hij den facteur.

„En dan gao jij se d'r seker afpulke. Niks hoor."

„Ik zal eerst fatsoenlijk vragen," belooft Opa.

„As d'r maor geen móorde fan komme," zegt Overstappie bedachtzaam. „D'r loope hier bij de kompie nóg 'n paor fan die possegelgekke rond." U ziet, de facteur acht den waren philatelist tot alles in staat! En hij wil zich juist gereed maken om over dit onderwerp nog 'n korte verklaring af te leggen, als de korporaal van de week verschijnt.

„Of jullie nóót op de rustkamer komme?" vraagt deze functionaris zich af. „De fourier staat zoowat te barste!"

Dat is waar ook. De sectie wordt op de rustkamer verwacht, waar de fourier z'n cliënteel verbeidt naast 'n fikschen stapel „kisten tot vullingbussen tot gasmaskers". Er valt weer wat te verdeelen!

Bij u in de burgermaatschappij kondigt het voorjaar zich aan door verhuizingen en den jaarlijks terugkerenden toestand van huiselijke ontreddering, die men „grootte schoonmaak" noemt. In dienst beleven we iets dergelijks, ook daar brengt het mildere jaargetijde allerlei besognes mee. Eerst hebben we onze borstrokken naar den fourier moeten brengen en afstand gedaan van onze wollen handschoenen. Die wachten nu, keurig aan elkaar genaaid, onder de hoede van den oppasser rustkamer op de komst van den tweeden mobilisatiewinter. Onze kachels zijn we ook al kwijt, die hebben we op 1 April moeten inleveren. Alleen in het wachtgebouw wordt nog gestookt en dat is maar goed ook. Terwijl er nog allerwegen met kachels werd gesjouwd, verscheen er een

wagen met stroo. 't was tijd om de oude stroozakken door nieuwe te vervangen. En nauwelijks was die herrie achter den rug of de rustkamer stond opeens vol nieuwe vullingbussen voor onze gasmaskers. En dan staat er nog binnenkort 'n tweedaagsche oefening op 't program. Er heeft nu al in de orders gestaan, dat er op die dagen geen verlof wordt verleend.

We hebben het druk

En bleef het nu maar bij die drukte overdag, 's avonds hebben we ook nog genoeg te doen. Jilles repeteert met z'n „band" en Opa knutselt met z'n postzegels. Hij onderhoudt 'n uitgebreide correspondentie met lezers uit den lande, die hem lange brieven sturen. Ook Overstappie krijgt zijn deel van de post. Hij gaat er fier op een brief te hebben ontvangen, heelemaal uit Rio de Janeiro; zelfs dáár zijn z'n heldendaden bekend. De briefschrijver is 'n oud-gemobiliseerde, die hem 'n heel gedicht van zes coupletten stuurt.

„Tja..." zegt de facteur. „Je bent populair of je bent het niet."

Maar zóó populair is hij nu weer niet of hij moet van korporaal Papkind hard meewerken aan de voorbereidingen voor het komende feest. Want, alle pessimisten ten spijt, het herdenkingsfeest gaat door. Alle commissies en subcommissies werken onder hoogspanning, drogist Puypkrijdt is geen enkelen avond meer thuis. En meester Mommelman, de groote dorps-historicus, heeft al in geen drie nachten kunnen slapen, zoo opgewonden is hij nu zijn ideaal wordt verwezenlijkt: de hernieuwde intocht van ridder Charles de l'Osse, omstuw door zijn ruiters en schildknepen, als heer van ons dorpje!

Alles wijst erop, dat groote dagen op komst zijn. 's Avonds trekt de dorpsharmonie blazend door de hoofdstraat, waar de winkeliers al druk bezig zijn voor den komenden etalage-wedstrijd. Ook de vader van Mientje laat zich niet onbetuigd en hij is er zeker van, dat een prijs hem niet zal ontgaan. Hij heeft Papkind in den arm genomen!

De commissie van voorbereiding, waarvan onze corpulente korporaal een der ijverigste leden is, heeft voor 'n heel programma gezorgd. Er komt 'n kinderfeest onder leiding van mevrouw Mommelman-Mummelman, waarbij de gemeente-secretaris z'n talenten als amateur-goochelaar zal demonstreeren. Er komt 'n gekostumeerde voetbalwedstrijd, 'n bakfiets-tornooi, 'n aubade en 'n ringrijderij, waarvoor speciaal ons paardenvolk 'n hevige belangstelling toont. Als de geruchten waarheid bevatten,

komt er zelfs 'n achtbaan en 'n heusche draaimolen naar ons dorpje. Doch het hoogtepunt blijft toch de historische optocht, waarin Nellie, onze keurige Hagenaar, als ridder zal fungeeren. Dagelijks oefent de wachtmeester van onzen korpsstrein den aanstaanden ridder in 't berijden van Blackie, 't tamste paard van onzen keukenwagen. En al zijn de resultaten niet erg bemoedigend, de wachtmeester laat alle hoop nog niet varen.

„'t Wordt 'n reuzenridder," beweert hij. „Als ie eerst maar 's 'n paar keer flink op z'n kop valt..." Maar dáár is Nellie nu juist zoo bang voor!

Een sigarencommissie

Het voorjaar brengt een verhoogde activiteit en dat blijkt uit den stroom van orders, dien de sergeant van de week op de appels voorleest. Nauwelijks hebben we de borstrokken-drukke verwerkt of er worden vrijwilligers gevraagd voor het volgen van een cursus tot hulpziekendrager. En als niemand zich opgeeft, zal de kapitein zélf de mannetjes aanwijzen!

„'n Reuse baontje foor Nellie," meent de facteur. „Die heb tóch sooiets liefs ofer zich."

„Niks heur," wijst de Hagenaar dit voorstel af, terwijl hij heel sierlijk 'n sigaret uit z'n koker neemt.

„Dat jij toch de heele dag fan die rolletjes vergif rookt!" verwijt Overstappie hem.

„Wat moet ik dán rooken?" vraagt de Hagenaar onthutst.

„Swaore sigaore, naotuurlijk. Ben jij nou 'n soldaot?"

„Da's niks veur mij. Dat laet ik aen jullie over." En heel elegant blaast de Hagenaar een kringetje omhoog.

„Geef mij maor 'n moordknots fan ses spie!" zegt de facteur. „Wat jij, Jilles?"

„Appie kim!" zegt Jilles en aan ieder, die 't niet weten mocht, zij medegedeeld, dat met deze onvertaalbare uitdrukking bij ons in 't veldleger de hoogste graad van voldoening wordt aangeduid.

De zaak zit zoo. Toen de brave Fries uit Tietjerksteradeel tot ons kwam, was hij 'n groot liefhebber van „'n prunumke". Z'n verlovings met de lieve Mientje heeft in zooverre 'n veredelenden invloed op hem gehad, dat we Jilles tegenwoordig nooit meer een versnapering achter z'n kiezen zien steken. Thans róókt Jilles en met den ijver van iederen beginner, pakt hij bij voorkeur de dikste „bolknakken", die in onze cantine te krijgen zijn. Er is echter één bezwaar: sigaren rooken blijkt aanzienlijk duurder te zijn dan pruimen...

„Jou moete goed begriepe, van tweeguldenvierenveertig beginne jou niet veul," verzucht Jilles. Per slot van zake is hij nog verloofd óók en dat heeft allerlei financieele consequenties. Vooral als het „Fryske Sêlskip" weer eens een tooneelavond geeft met „efternei dounsje!"

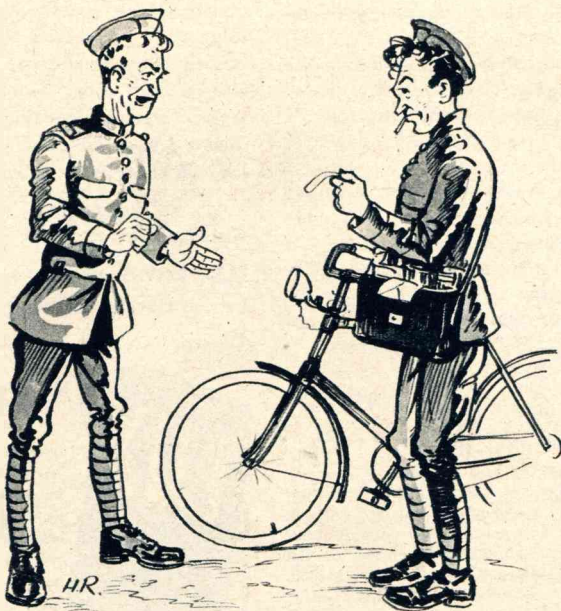
„Jao, de sigaore benne te duur," mijmert Overstappie. „Je most eigelijk 's 'n goedkoop merk op de kop kenne tikke..."

„Misskien oppe markt," oppert Jilles en dat is nog niet eens zoo'n gek idee! Jammer dat hij daar niet eerder aan gedacht heeft.

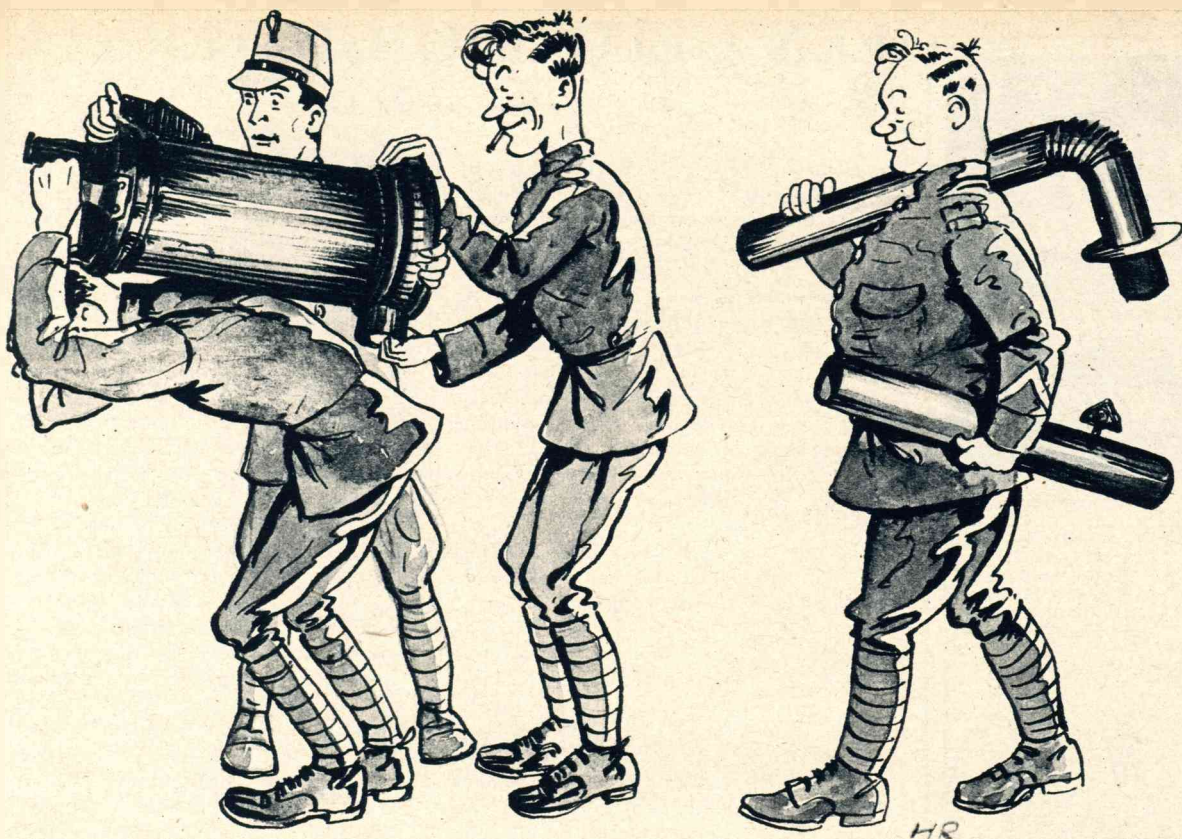
„Vanaovend gaone we kijke," beslist de facteur. „'t Is Donderdag."

U weet, het dorpje, waar de hooge heeren uit Den Haag ons gelegerd hebben, is nogal afgelegen, véél attracties biedt het den gemobiliseerden niet. Er is 'n eenzaam cafeetje, waar onze biljarters veelvuldig slag leveren, er is 'n bioscoopje, waar de filmenthou-siasten twee maal per week voor half geld hun hart kunnen ophalen en ten slotte is er het knusse visch-winkeltje, waar Mientje's vader ons steeds gul ontvangt. Maar dat is dan ook alles. Alleen, elken Donderdag is er markt, 'n echte ouderwetsche dorpsmarkt. In de middaguren wordt er een levendige handel gedreven in diverse soorten pluimvee, waarbij de boeren elkaar met roode koppen kletsend op de andpalmen plegen te slaan.

De avond is meer in 't bijzonder gewijd aan de artikelen horloges, scheermesjes en sigaren. Horloges hebben we in dienst niet noodig, want als 't vijf

Er is 'n serie nieuwe postzegels in omloop en dus is de facteur geen oogenblik veilig voor verzamelaar Opa!

Na 1 April is het, althans volgens de dienstrelementen, niet koud meer en dus is ons kacheltje, onder leiding van Papkind, ingeleverd.

minuten voor appèl is, wordt er wel geblazen, scheermesjes kunnen we in de cantine ook krijgen, maar voor de sigaren ontstaat opeens 'n levendige belangstelling. En spontaan aanvaardt onze facteur Overstappie het voorzitterschap van een commissie, die verslag zal uitbrengen over de loedanigheden der marktsigaren!

Jaap uit Mokum!

't Is gezellig op de markt. Er hangt 'n luchtje van gerookte paling en de lokale spes patriae zorgt af en toe voor eenige opschudding. Nu de commissie zaakkundig de kramen bekijkt, blijkt dat onze markt den koper meer mogelijkheden biedt dan aanvankelijk werd vermoed. Zoo zijn er bijvoorbeeld prachtige dassen te krijgen, die je niet eens behoeft te strikken. Ze zitten al keurig op 'n apparaatje geknoopt, dat je alleen maar aan je boordeknoopje behoeft te hangen. En een vervaarlijk brouwende neger, volgens zijn verwarde mededeelingen een onderdaan van den koning der Belgen, propageert het gebruik van een speciaal soort drop. „Voorrr de maog, voor de borrrst... van dat zwarrte, lekkerre, zuukerre! Absoluut à la bronchiet, daomes en 'eerre. Allé, menierrrr den soldaat, prrrruut's efkes.” „Tjassess!” spreekt Overstappie hartgrondig als hij de medicinale drop verwerkt. „Dan slik ik nog liever dat aftreksel fan heerebaai, dat se je op sieke-rapport geve....”

Intusschen, de commissie is niet gekomen voor modesnuffjes en ook niet voor drop, zij wil sigaren zien.

„Daoro!” wijst de facteur.

Vlak voor het oude gemeentehuis staat een hel-verlichte kraam. Een groepje boeren dromt samen rond een heftig gebarenden koopman. We hooren hem oreeren over binnenblad en krijtwitte asch. Daár moeten we wezen.

„Hao, die manne!” begroet de koopman de commissie. „Komme de heere fan de ginnaole staf óók 's bij Jaap kijke? Opsij jongens, anders ken dat stel-letje hóóge me winkel niet binne!”

Aldus ingeleid maakt de commissie haar entrée. Grinnekend schuiven de boeren wat opzij.

„Bij Jaap mot je wese, bij Jaap mot je sijn,” zingt inmiddels de koopman met 'n falsetstem. „Bij Jaap uit de groote stad fan Mokum!”

„Jou moete goed begriepe, hij komt uut Amster-dam,” concludeert de brave Jilles.

Doch dat beteekent voor Overstappie geen ont-hulling. Hij heeft Jaap reeds herkend als een der meest welbespraakte figuren van het hoofdstedelijke Amstelveld.

„We gaon nou over tot 'n groote koop,” maakt Jaap bekend, terwijl hij omslachtig een toren bouwt van bontgekleurde sigarenkistjes. „We hebbe hier 'n merk, waar jullie nog nooit fan gehoord hebbe....”

Hier daalt zijn stem tot 'n geheimzinnig gefluister. „De orrisjineele Fasantos!”

Uit niets blijkt, dat het publiek door deze mede-deeling is geïmponeerd.

„Nou segge jullie niks,” merkt Jaap dan ook waarheidsgetrouw op. „Maor dat komt omdat jullie die sigaar niet kenne. En dat sigaortje kénne jullie ook niet kenne. Want de Fasantos is geen marktsigaar....”

Een oogenblik overziet Jaap de luisterende schare. „En nou sal ik jullie 's vertelle hoe 't komt, dat die Fasantos hier op 't oogenblik in me kraom legge. Onderlaotst sit ik thuis te bikke, wordt d'r opeens hard an de bel getrokke. 'n Heele herrie foer me deur, want d'r sting 'n soortement gouwe koets met vier appelschimmels d'r foer. Wie stapt d'r uit? Me ouwe vrind, de sultan fan Marokko. Hij segt: Jaop, segt ie, geef mijn as de bliksem 'n kisse Fasantos fan je. Ik zeg: Sultan, seg ik, je ken se niet krijge. Waorum niet, vraagt ie. Omdat ik se niet heb, seg ik. Hij segt: Jaop, laote we mekaor nou niet verlinke, ik geef je 'n daolder per stuk, maor dan mot ik ook de orrisjineele Fasantos hebbe. Ik seg: Sultan, 't gaot niet. Hij segt, nou allé, twee piek dan, maor hooger gaon ik niet. Ik zeg: Sultan, seg ik, we benne ouwe vrinde. As ik se had, kreeg je se foer inkoopsprijs, maor soo waar as ik hier staon, d'r is

fandaog de dag in heel Mokum geen Fasantos te krijge. Hij segt: Jaop, wat spijt me dat, want als ik soo loop te regeere, mag ik soo graog 'n fijne Fasantos opsteke. Afijn, ik had se niet. Huilend as 'n kind is ie weggereje in se koets. Op de Munt heb ie nog 'n bekeuring gehad omdat se swarte koetsier met alle geweld links wou houwe, dat benne se in Marokko soo gewend....

Maor nou!” zegt de koopman en hij slaat triomfantelijk op den kistentoren. „Nou benne se d'r weer. Naor Marokko sture ken ik se niet, want dan worde se onderweg getorpedeerd. En daarom gaon ik se fanavend an jullie weggefe.... hiero, de orrisjineele feestsigaor fan gekroonde hoofde, de beroemde Fasantos kost fandaog geen daolder, geen gulde en geen drie kwartjes. Pak mee, foer vijftig spie heb je 'n sigaor, sooaas je nog nóóit geroookt heb....”

„Vieftig cent per stuk?” vraagt Jilles ontzet.

„Se worde straks wel goedkooper,” voorspelde de facteur. Hij krijgt gelijk. Eerst verklaart Jaap zich bereid z'n beroemde merksigaar voor 'n kwartje af te staan, gaandeweg echter zakt hij af tot drie cent.

„Hoeveel kunnen we dan koopen?” informeert Jilles. „Jou moete goed begriepe, ik heb geen rooie cent in mien zak.”

„Hoe bestaot 't? Ik óók niet!” moet de facteur bekennen. En hoe we ook tellen, 't blijkt, dat de commissie niet eens over voldoende contanten beschikt om tot aankoop van één Fasantos over te gaan!

„En nou gaone we d'r 's eentje graotis weggefe,” maakt Jaap intusschen bekend. „Wie fan de heere?”

„Present!” roept de voltallige commissie in koor en 't wordt voor den koopman nog 'n moeilijke keus. Ten slotte wordt Overstappie waardig bevonden om persoonlijk de Fasantos te keuren. Grinnikend steekt hij de sigaar aan. Da's 'n meevallertje!

„Jou staan maar te paffen en wij kriegen niks!” zegt Jilles afgunstig.

„Tjao,” is des facteurs repliek. „Je bent populair of je bent 't niet!” En hij blaast 'n geweldige rookwolk omhoog. Geen sigaar smaakt zoo goed als 'n gekregen sigaar!

„Smaakt ie?” informeert Jaap.

„Reusachtig!” verzekert de facteur, behaaglijk paffend.

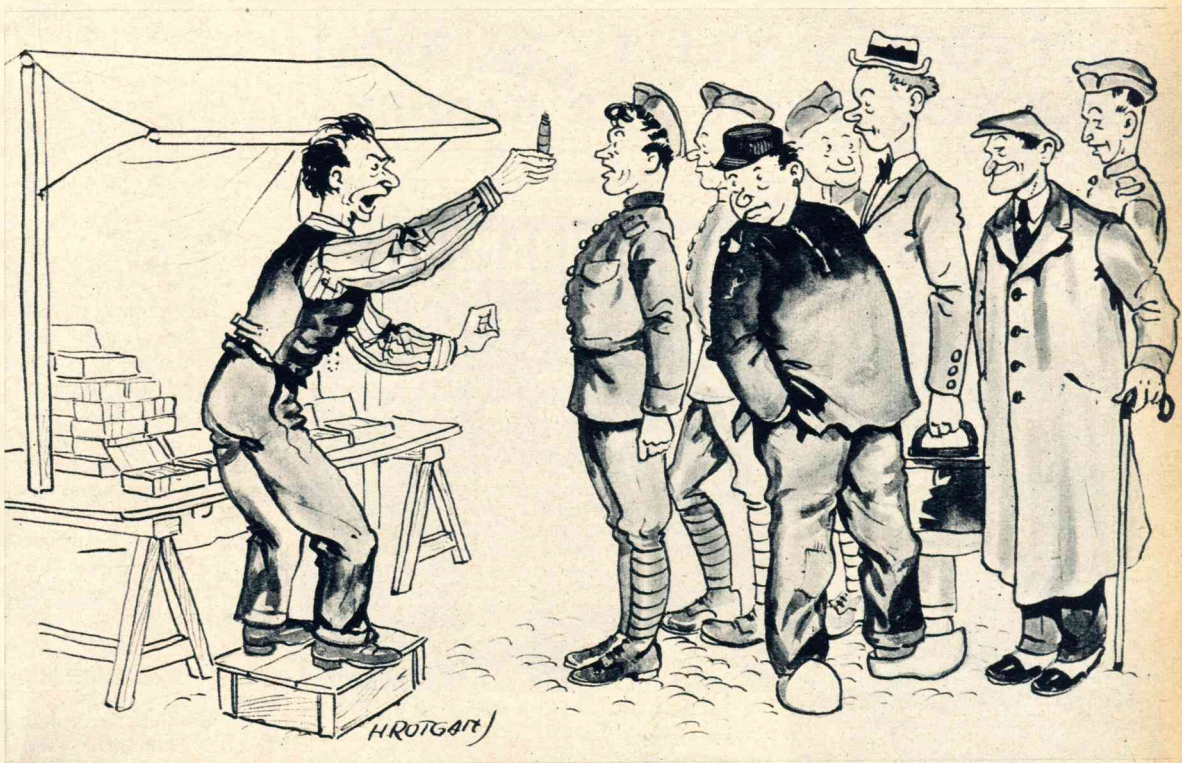
„Laot mijn dat sigaortje nog 's effe fasthouwe,” stelt Jaap voor en voor Overstappie 't beletten kan, is de sigaar hem uit den mond getrokken.

„Hei!” tracht de facteur te protesteeren, maar Jaap houdt de brandende Fasantos, reeds omhoog. „Motje díé asch sien!” snoeft hij. „Krijtwit! En nou 't binnewerk!” En knakt iets....

„Verdraoid!” brult Overstappie.

Z'n sigaar, z'n kostelijke Fasantos is een vormloos hoopje smeulende tabak geworden en dient nog slechts als demonstratie-materiaal voor den welbespraakten Jaap, die thans de deugden van het binnenblad hemelhoog verheft....

Onverrichterzake keert de commissie huiswaarts. De leden hebben geen spijt van hun avond, doch voorzitter Overstappie is voorloopig 'n verklaard tegenstander van marktsigaren!

„Hei!” tracht de facteur te protesteeren.

Hoe Mevrouw Jansen haar „werkhanden“ heeft genezen

WEET JE WEL WAT EEN „GROENTEVINGER“ IS? NEEN? KIJK DAN EENS HIER...

JE VINGER ZIT VOL KLOVEN, EN WAT ZIJN JE HANDEN ROOD EN RUW!

JA, DAT KOMT VAN HET GROENTE SCHOONMAKEN EN AARDAPPELEN SCHILLEN EN VAN HET HUISHOUDEN

HEBT U EEN AFDOEND MIDDEL TEGEN WERKHANDEN?

GEWOON IEDERE AVOND DE HANDEN MET „KALODERMA GELEE“ INWRIJVEN EN DEN VOLGENDE DAG IS DE HUID WEER ALS FLUWEL

TYPISCH, ZEG! 'T IS NET ALSOF IK VANNACHT EEN NIEUWE HUD GEKREGEN HEB!

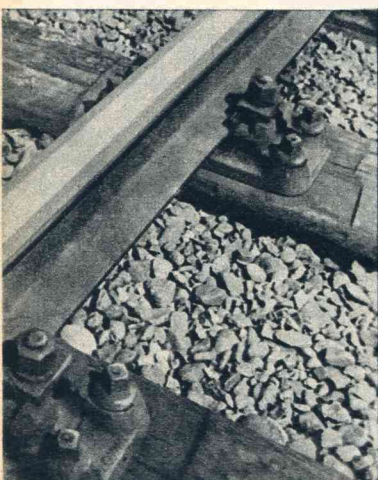
Roode en ruwe handen worden zacht, glad en mooi door:

KALODERMA-GELEE

HET SPECIALE MIDDEL

TER VERZORGING DER HANDEN

TUBEN G
-21, -37, en -70

GOEDE FUNDAMENTEN

Welke richting U in de techniek ook uit wilt... zonder 'n degelijke theoretische ondergrond bereikt ge Uw einddoel niet.

Studeer techniek thuis!

Burgerlijke bouwkunde, Architectuur, Meubel- en Schildertechniek, Water- en Wegenbouw, Betonbouw, Werktuigbouwkunde, Auto- en Vliegtuigtechniek, Electrotechniek, Radiotechniek, Chemische Techniek, Zuiveltechniek, Speciale cursussen.

PBNA HET NEDERLANDSE TECHNICUM
Dir. E. J. Rotshuis en F. Wind

200 Leervakken
120 Lessen
5000 Cursisten

Van deze COUPON voor PBNA voor kwaliteitsprospectus #2
Naam
Adres

GEMOBILISEERDEN... PBNA verzorgt de technische cursussen voor militairen. Wendt U om int. tot de Commissie voor O. en O. in Uw kantonnement.

EEN GELUKKIG GESTERNTE

Vervolg van blz. 13

„Ziezoo, heeren,” begon hij, „nu zult u getuige zijn van een manier om vogels onder narcose te brengen, die uitgevonden is door mijn vader zaliger gedachtenis, die zoo'n teergevoelig mensch was, dat ie 't niet over z'n hart kon krijgen, 'n levend wezen pijn te doen. De goeie man had 'n hoenderpark en door deze methode wist ie z'n beessies niet alleen ongevoelig te maken voor de verschrikkingen van 't slachtmes, maar bovendien 'n heel stuk pikanter van smaak. Hier, jog!” — hij sopte een broodkorst in de whisky en wuifde er mee naar de meeuw — „hap!”

Er ontstond een slangachtige rekking van den nek en een klap van den snavel: de korst was midden in de vlucht opgevangen.

„Bravo!” prees meneer Glencannon. „Da's ten minste mannenwerk! Allo, jog, neem d'r nog eentje. Ik doe mee!”

De vogel nam er nog eentje en nog eentje en nóg eentje, zonder merkbare gevolgen. Bij nummer vijf echter scheen hij opeens vrolijk te worden. Met een rauw „kwie!” scharrelde hij op zijn onhandige zwempooten de heele lengte van de tafel over, sloeg zijn vleugels uit en tolde de kajuit rond in een serie dolle cirkels, als een Panama-hoed in een wervelwind. De opschudding werd groot, maar op 't hoogtepunt besloot hij te landen. Helaas echter — misschien zag hij het tafelvak voor een gladden waterspiegel aan — verzuimde hij zijn landingsgestel neer te laten, zoodat hij een lusvlucht uitvoerde, die hem op zijn rug terecht deed komen. Hij lag blijmoedig te kwieën en met zijn voeten in de lucht te trappen.

„Zie je? Hij denkt dat ie zwemt!” sprak Glencannon, opduikend achter een stoel vandaan. „Ik kan me nog goed dien middag herinneren, toen ik midden op 't Piccadilly Circus precies zóó ging! Maar as je me nu even je vork wil leenen, meneer MacQuayle, zal ik z'n armbandje es openpeuteren.”

De patiënt sluimerde nu vredig en liet zich kalm van het metalen bandje ontdoen. Allen drongen om den machinist heen, toen hij het onder de lamp hield. Met fijne lettertjes stond er op gegraveerd:

25 dollar beloning

zal worden uitbetaald aan vinder, zoo hij de volgende inlichtingen geeft: Waar gevonden?

Wanneer gevonden?

Toestand van den vogel?

Verzoeken te vermelden: nummer 71.

Adres: Directie Ornithologische Inspectie, Webster Island, Mass., U.S.A.

„Massachusetts, U.S.A.?” herhaalde kapitein Ball ongelovig. „Ik bedoel, heeren, u bedoelt toch niet, dat die vogel heelemaal van Massachusetts aan is komen vliegen? Da's haast bij de 8000 mijl, hoe je ook rekent!”

„Zeker!” gaf Glencannon hem vrolijk gelijk. „en vijftientig dollar is haast bij de vijftientig dollar, hoe je ook rekent!” Hij stak het bandje in zijn zak en pakte zijn flesch en zijn vogel.

„Kom maar mee, snelle hode van goede tijding!” sprak hij het dier toe. „Ik ga een briefje opstellen voor dien directeur van je en jij gaat je roes uitslapen.”

II.

In den loop der volgende weken, waarin de Inchcliffe Castle Mossamedes, Libreville, Lagos, Bathurst en Dakar

aandeed, werd de verwende, grijze mascot van meneer Glencannon min of meer een stukje van het drukke scheepsleven, en meer en meer de vloek daarvan. Zijn liefste sport was, op een davit of een ventilator te zitten loeren, tot er onder hem op 't dek een vijand naderde; dan wierp hij zich, met een afgrijselijken kreet van haat, naar omlaag en wierp zich, pooten vooruit, op zijn prooi, hetgeen den slachtoffers, naar hun eigen getuigenis, ongeveer een gevoel gaf, of een boemerang van een Australischen woudlooper in hun gezicht vloog.

De vogel had zich aan meneer Glencannon gehecht en betoonde jegens kapitein Ball een zekere hoffelijke verdraagsaamheid, maar alle anderen verachtte en verfoeide hij. De tegenpartij was er meermalen in geslaagd, hem te grijpen en overboord te gooien, maar steeds kwam hij, na een paar cirkelvluchten boven 't schip, met een hoonend „kwie!” op het dek terug. Hij had vooral het land aan meneer Montgomery.

„Wat is dát een hondier,” klaagde de stuurman tegen meneer Levy, toen zij eens samen onder het tentzeil zaten, en naar de hittegolfjes keken, die op de daken van St. Louis de Senegal dansten. „Gisteravond kom ik van wacht, en laat ie nou in m'n u ten stapeltje hafscharfbladen zitten verslinden, waar ik habonné op ben en die ik bewaren wou!”

„Waarom heb je 'm dan zijn nek niet omgedraaid?” vroeg meneer Levy.

„Dacht je, dat ik 't niet geprobeerd had? Maar net toen ik 'm beet wou pakken, schoot ie als een gek de lucht in, en voor ik t'r erg in had, ad ie me zooveel aar uit m'n oofd geplukt, dat je d'r wel een matras mee kon vullen.” Hij zette zijn pet af en ging teeder met zijn hand over zijn geteisterde kruin.

„Mij heeft ie zoowat precies 't zelfde gelapt,” beled meneer Levy, „van de week in de seinhut. Begrijpt u me goed, meneer Montgomery — ik vin 't best, dat ie over m'n tafel en over m'n toestel huppelt, zelfs als ik probeer te zenden. Maar als ie uit de flesschen probeert te zuur voor m'n batterijen probeert te snoepen, vin ik 't toch heusch een beetje te ver gaan!”

„Dat gaat 't ook,” zei de stuurman. „Maar weet je wat 't eele hongeluk is, meneer Levy? Dat die vertjoepde Schot zoo met 'm pimpelt. 't Beest heeft zoowat heeuwig een vechtbui, hof ie eeft 'n kater van je welste. Hij is natuurlijk in allebei de gevallen uit z'n umeur, en daar moeten wij dan maar onder lijden.”

„Ja!” zei meneer Levy met diepe ontroering, onderwijl een halfgenezen driehoekige kwetsuur aan zijn linkeroor betastend. „Ja, zeg maar gerust lijden — en die gekke Schot weet, dat er in Londen vijftientig dollars op 'm liggen te wachten! Is dat nou recht? Nou vraag je wat — is dat nou recht?”

Recht of niet, het was de waarheid: twee dagen nadat het schip aan de kade was genceerd, vond meneer Glencannon naast zijn bord een envelop met een Amerikaanschen postzegel en dit adres van afzender: Departement van Landbouw U.S.A.

„Pats!” riep hij uit, tegelijk tegen de aanwezigen en tegen den vogel op zijn schouder. „Daar heb je de duiten van de Amerikaansche vogelvrienden! Asjeblieft — kijk, heeren... 'n briefje van twintig dollar en eentje van vijf, als manna op me neergeregend uit den hemel! Is 't geen genot? En nu eens lezen, wat ze er bij schrijven.”

Zijn gezicht was enkel lach, terwijl hij den brief las. „Wel wel wel,” zei hij tegen den vogel, die eerst op tafel en toen op den vloer naast zijn voeten was gewipt, „je bent blijkbaar geen doodgewone zeemeeuw, maar een *Sterna hirundo*, oftewel stern. Dus je ziet, heeren” — met zorg trok hij zijn gelaat in de juiste plooi voor 't tappen van een mop — „as de heeren me een grappige woordspeling willen permitteeren: we leven hier an boord onder 'n gelukkig gestern-te. Ha, ha, ha! Ge-stern-te. Snap je 'm?”

Hij greep met zijn rechterhand naar de bankbiljetten, om ze triomfantelijk boven zijn hoofd te zwaaien, maar zijn vingers vonden slechts het leeg zeildoek. Uit zijn plotseling verlamde linker dwarrelde de brief als een vallend herfstblad. Zijn mond viel open. Langzaam verschoof hij zijn blik van de tafel naar den vloer en nog juist zag hij 't laatste puntje van het vijf-dollarbiljet in den gulzigen bek van de stern verdwijnen. Van het twintigje was niets over dan president Jackson's linkeroog in staalgravure. Spottend keek het van het linoleum naar hem op.

IJselijk was toen de wraak van Glencannon! Met een schorren kreet pakte hij den vogel bij zijn pooten. Zich niet storend aan de klapperende wieken en den stootenden snavel, strompelde hij het dek op en slingerde hij den mascot hemelwaarts, over den rand van den roetigen schoorsteen heen.

Een seconde bleef de stern daar zweven, onbeschaamd kwieënd. Plotse-ling, van verre, klonk er een kwie-ie terug. Glencannon draaide zich om en zag een schip van de T. & O. het rak uit varen, in de richting der zee, en een eenzame grijze vogel dompte en tolde over het kielzog. Hij zag een tweeden grijzen vogel naast den eersten komen, en toen verdwenen zij samen in de nevelen der rivier.

III

Er waren veertien dagen verlopen, sinds de Inchcliffe Castle de Londensche haven was binnengestevend — veertien dagen waarin zij, met veel drukte, geraas en getier en gezwoeg, was toegerust voor een nieuwen zwerftocht over de zeeën. Nu zou zij echter een serie Europeesche havens afwerken — aan Oost-, Noord- en Middellandsche Zee — en al was de geringste dezer een paradijs, vergeleken met de pesthollen van moerasdamp in West-Afrika, toch was meneer Glencannon's stemming gedrukt.

De herinnering aan zijn gemis, aan zijn opgeslokte vijftwintig dollars, prikte hem nog steeds. De eindeloze grapjes van zijn kameraden waren als wespensteken in zijn gemoed. Zocht hij, vol hoop, heul aan den wal, dan kwam hij tot de ontdekking, dat monsterachtige regeeringswillekeur het sluitingsuur der kroegen had vervroegd en den accijns op whisky had verhoogd. Voor 't eerst in zijn zeemansleven snakte hij er naar, weer op zee te zijn.

Toen dus de Inchcliffe Castle, den avond van den zestienden dag, door de sleepboot werd voortgesjord de riviermonding uit, met bestemming Rotterdam, ging meneer Glencannon aan tafel zitten met iets, dat weer op eetlust leek. Hij snoof de zilte bries op, die door de patrijspoort binnenwoei, en was er dankbaar voor. Maar al vorkte hij begeerig vier lappen rundvleesch op zijn bord, en al slaagde hij er in, met één meesterlijken wip van zijn mes twee aardappelen te oogsten, toch hield hij het vage gevoel, dat hem iets, iets ik-en-weet-niet-wat, ontbrak. Zijn rechterschouder voelde ijl, onprettig ijl aan; hij miste den vriend-

schappelijken greep van bezwemviesde teenen. Hij draaide zuchtend zijn hoofd en bekeek zijn rechterepaulet... leeg, op het viertal gouden strepen na.

„En, hoe staan de zaken?” vroeg meneer Montgomery, die hem had zitten begluren. „Oeveel vraag je vandaag voor je waterkip? Nog steeds vijftwintig dollar?”

„Waterkip?” herhaalde Glencannon, snel zijn verdriet verbergend achter vertoon van luchtige onschuld. „Vijftwintig dollar? Hemeltje, meneer Montgomery! Kan ik niet eens meer naar de roos op mijn schouwerlap kijken, zonder dat jij er hebzuchtige conclusies uit trekt?”

„Nee!” riep Montgomery, met de overtuiging van iemand, die zijn gehoor op zijn hand heeft, „dat kun je zeker niet! Wie kan d'r nou lachen, alvare Schot! We ebben je d'r tusschen! Waar blijf je nou met je woesteling van 'n vogel en je flauwe moppen over gestern-te! We lachen je lekker uit, en als je weten wil oe, zal ik 't je wel vertellen!”

Hij haalde een brief uit zijn binnenzak en legde hem open op tafel.

„Ier eb ik den brief,” zei hij, „dien je van die Hamerikaansche vogellui hebt gekregen — dien ad je laten vallen en eeelmaal vergeten, toen je de duiten op had gestreken. Weet je wel?”

„Ja,” knikte Glencannon, aandachtig overtuigend. „Dat weet ik maar al te goed!”

„Nou, in dien brief staat: „De door u gevonden vogel, nummer 71, is de eerste van een honderdtal sterns, door ons genummerd en losgelaten, waarvan ons de vondst werd bericht.”

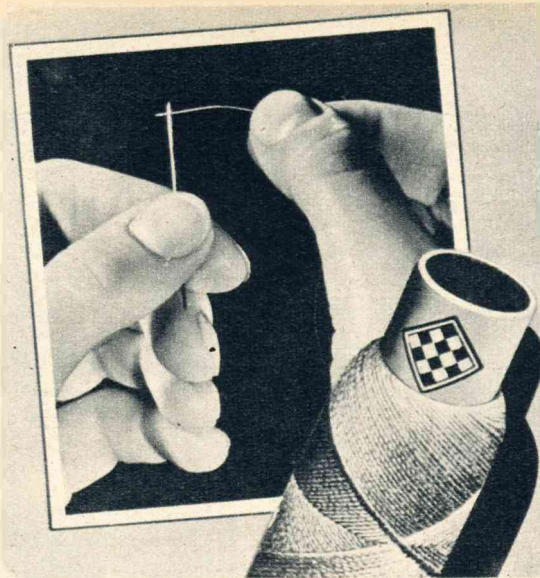
„Jawel,” zei Glencannon, een halven aardappel doorslikkend zonder iets te proeven. „Ga door.”

„Nou,” hernam Montgomery, „wat dacht je, dat wij arme dupes van de istorie doen zouden, toen we heenmaal al die hinlichtingen adden? Ik zal 't je vertellen. Ik en meneer Swales en meneer MacQuayle en meneer Levy ebben ieder 'n brief geschreven aan dien directeur in Hamerika, dat we sterns met oepeltjes om gevangen ebben, in de verschillende avens, die we op deze reis haandoen. Dus later, als we in Bremerhaven komen, krijgt meneer Swales z'n vijftwintig dollar, geadresseerd *Postlagernd*; meneer Levy en meneer MacQuayle krijgen 't sommetje in Bordeaux en Marseille, per adres *Poste Restante*; en ik oef in Bilbao maar naar 't postkantoor te gaan, en te vragen of er 'n brief is voor Chauncey Montgomery, adres *Administracion de Correoa*, en ik heb m'n portie Yankee-uiten ook binnen. Hóhóhó! Jij dacht dat je leep was, niet? D'r kunnen d'r méér onder 'n goed gestern-te zitten, niet? In ieder geval zit je d'r in, en 't werd oog tijd ook!”

Er kwam een zonderling geluid uit de keel van meneer Glencannon. Zijn hoofd zonk voorover op zijn borst. Hij stond op, en al verliet hij kaarsrecht de kajuit, zijn schreden waren die van een bejaard en gebroken man. Daar liep, zoo kon eenieder zien, een sterveling, wiens last te zwaar was om te dragen.

Op het winderige dek echter werden zijn voetstappen vaster en sneller. Hij ging naar zijn hut, deed de knip op de deur en schreef vier brieven aan post-directeuren in evenzooveel buitenlandsche steden — brieven, die hij respectievelijk onderschreef met de namen Chauncey Montgomery, B. Swales, Campbell MacQuayle en A. Levy. De brieven luiden:

„Verzoeken beleefd alle post voor mij door te zenden naar Kilmarnock Road no. 33, Milngavie, Schotland, p/a den heet Colin Glencannon.”

Gütermann's
Naaizijde

STERK
ELASTISCH
KLEURECHT

Let op het
handelsmerk:
Het schaakbord!

1251/2166 Venus-blouse 38-46 f. 5.95

Venus

Men kent ze eruit! 't is een Venus.
sportief, vlot, charmant, dat zijn hun
kenmerken.

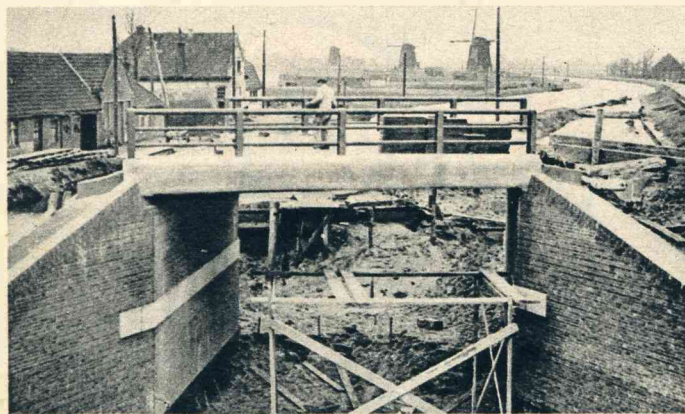
Vraagt gratis toezending van het nieuwe pro-
spektus bij de "Venus" propaganda afdeling,
Rotterdam W. 327 duidelijk adres s. v. p.

Maandag werden door den commandant der marine, schout-bij-nacht H. Jolles, op het Ankerpark te Den Helder, 34 luitenants-ter-zee 3e klasse en 15 officieren Marine Stoomvaart Dienst 3e klasse beëdigd. De commandant neemt den nieuwbenaemden officieren den eed van trouw af.

In verschillende plaatsen in West-Friesland heeft in de afgelopen week de verkoop plaats gehad van z.g. kerschapen, waarvan de opbrengst ten goede komt aan de kerkkassen voor het onderhoud van weduwen en wezen. — Vele makke schapen gingen in het geïmproviseerde hok op de markt te Hoogwoud.

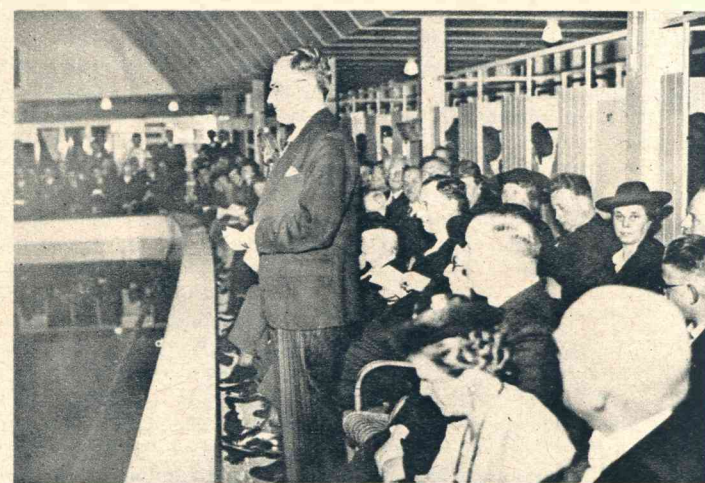

Door den aanleg van het groote kanaal Schagen-Alkmaar moet de Rijkvaart van de Heer Hugowaard worden verbreed en uitgediept. Ook de bruggen over de vaart ondergaan een grondige verbetering. Een kijkje op de werkzaamheden aan de bekende Halvemaansbrug tusschen Oudorp en Alkmaar.

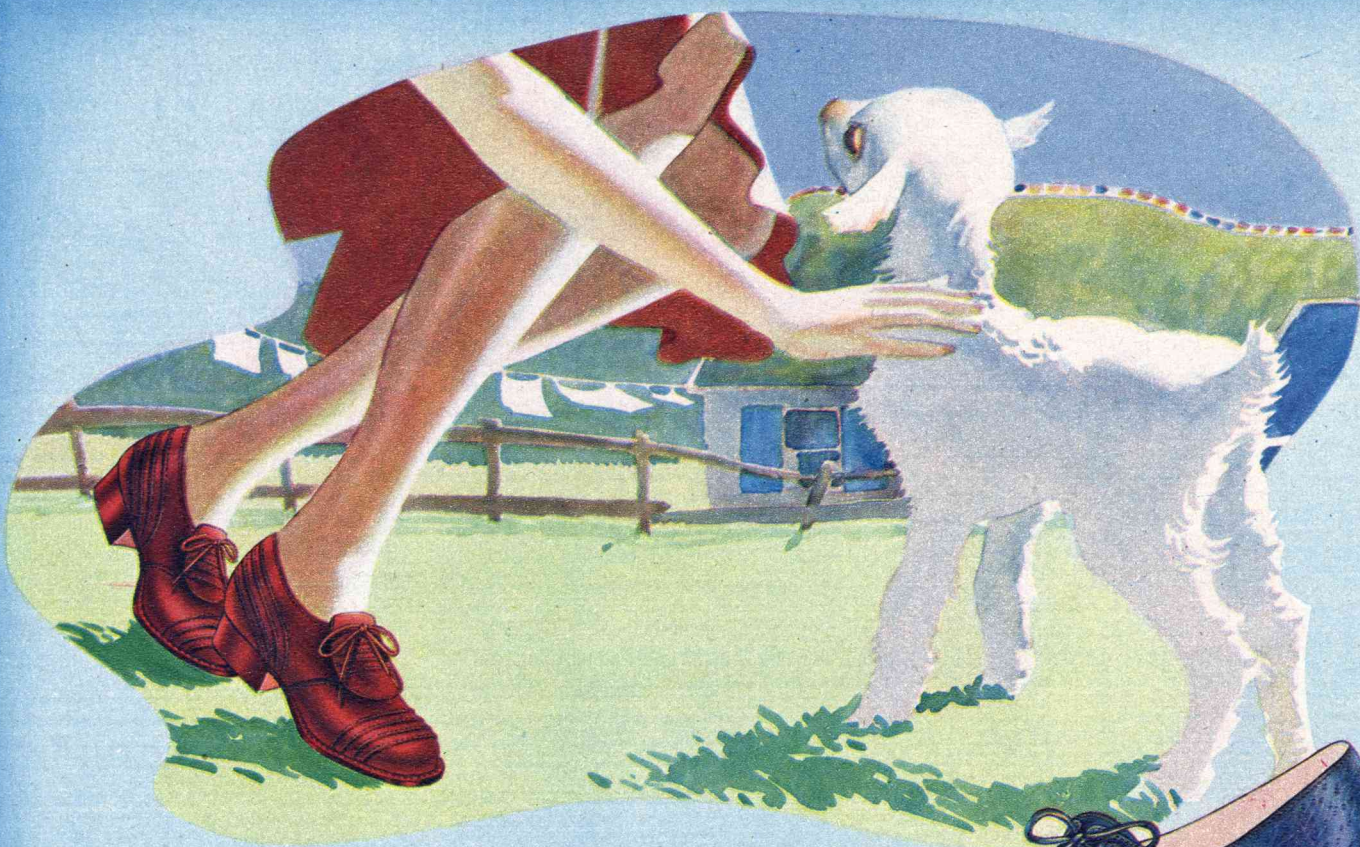
In de Bangert hebben de kweekers een aanvang gemaakt met de verzorging van hun boomgaarden. Ter verdelging van larven, rupsen en insecten worden de boomen met een speciale vloeistof bespoten.

Uit de Provincie

Het nieuwe Sportfondsenbad „Zaanland" te Zaandam werd vorige week door den burgemeester van deze stad, mr. dr. J. in 't Veld, officieel geopend. — Een opname tijdens de toespraak van den burgerrader.

3 letters: **JAL**

Drie letters J A L voor lentekleuren.

De lammetjes zijn in de wei. De nieuwe lente roept om nieuwe kleuren. Talloze leuke schoentjes, oorspronkelijk van kleur en snit, vormen de nieuwe JAL-collectie. Want ook dit jaar brengt JAL weer een groote keuze van de beeldigste modellen. En ieder JAL-schoentje is een sieraad voor den voet.

De vakman kent dit merk reeds vele jaren als het beste. Hij toont U daarom graag een schoentje uit de groote JAL-collectie.

In prijzen van

f 5.95 - f 6.95 - f 7.95 enz.

Een fijne combinatie van elegante snit en sprekende kleuren. Verkrijgbaar in: roestbruin varkensleder met bruin boxcalfs - blauw boxcalfs met blauw sportleder - bruin boxcalfs met bruin suède.

De combinatie van stijl en edel materiaal. Verkrijgbaar in: zwart suède met zwart lakleder - bruin suède met bruin calfsleder - bruin boxcalfs met bruin suède - zwart boxcalfs met zwart suède - oxblood suède met oxblood boxcalfs.

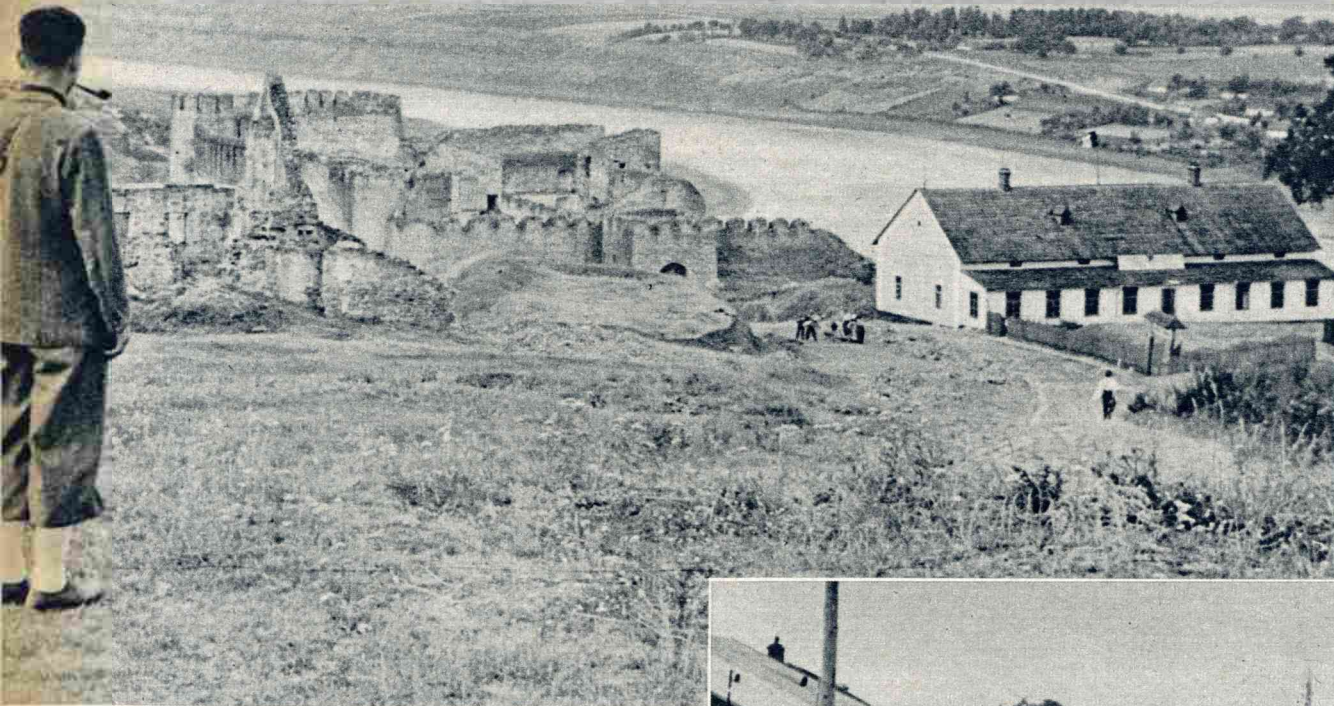
Een sierlijk sportschoentje meteen zeer gedistingeerd cachet. Verkrijgbaar in: oxblood calfs met oxblood sportleder - blauw calfs met blauw sportleder - bruin calfs met bruin sportleder.

De vakman kent dit merk reeds jaren als het beste

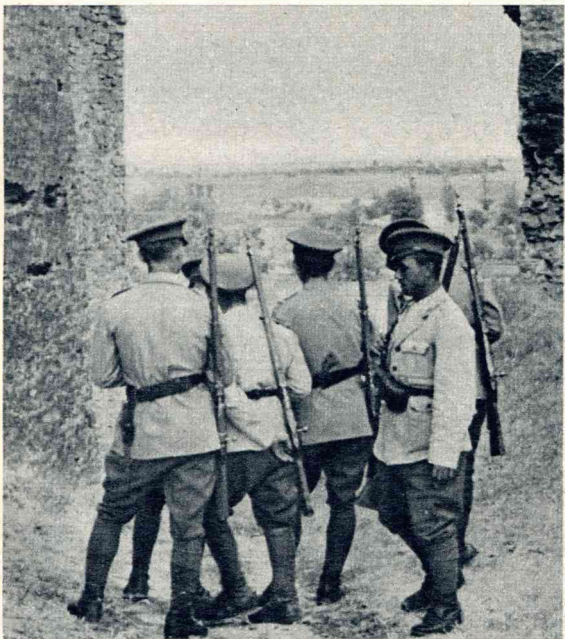
BESSARABIË

GRENSSTREEK DOOR DE EEUWEN HEEN

Gezicht van de oude vesting te Hotin over den Djnestr op Sovjet-Rusland. Rechts een grenspost.

Een doorkijkje in het oude fort op Russisch gebied.

De hoofdstraat te Hotin, een Roemeense grensplaats. Het land op den achtergrond behoort al tot Rusland.

vestingen om zich te verdedigen tegen de invallen der altijd roerige steppenvolken. De Genuezen en de Turken, ja zelfs de Polen, trachtten zich van dit land meester te maken, dat immers in de Middeleeuwen een deel van den verkeersweg vormde tusschen de Zwarte (en dus ook Middellandsche) Zee en de Baltische landen. Het werd ten slotte een harde strijd tusschen Peter den Grooten en den sultan om een gebied, dat eigenlijk nóch Turksch, nóch Russisch was, want Bessarabië is altijd een soort doorgangslaan geweest, waar men niet bleef. Het waren ten slotte de naburige volken, de Roethenen, de Moldaviërs en de veroveraars, de Russen, die zich hier vestigden. En na den Wereldoorlog werd dit land Roemeensch bezit.

Behalve graan levert het land vooral veel wijn en in den tijd, dat deze streek Russisch was, produceerde zij de helft van allen Russischen wijn, die zelfs op de tafels van den tsaar geserveerd werd. Sedert Bessarabië echter deel uitmaakt van Roemenië heeft het deze bevoorrechte positie verloren, want in dit laatste land worden zoo veel druiven verbouwd, dat de concurrentie tamelijk scherp is.

Bessarabië is rijk aan windmolens, waar het koren gemalen wordt, dat men hier verbouwt.

Een Bessarabische boer, van afstamming Oekraïner, die ook alleen maar Oekraïnisch spreekt.

Hier ziet u op Lex Watson's farm de nieuwe dwergmuil dieren te midden van andere muil dieren en muilezels, ezels en paarden: een verrassende veelvuldigheid van soorten en grootten.

DE DWERGMUILDIEREN VAN TENNESSEE

Jn ons vlakke land is er geen behoefte aan dat merkwaardige bastaard-product van paard en ezel: het muil dier. Maar des te meer worden ze geteeld in de bergstreken van Zuid-Europa, Azië en Noord-Afrika en in Middel- en Zuid-Amerika. Zijn kwaliteiten als last- en trekdier zijn in moeilijk toegankelijke berglanden, waar wegeaanleg nog maar primitief bleef, blijkbaar onovertroffen. En aan die waardeering schijnt de hardnekkige koppigheid van het dier maar weinig afbreuk te doen.

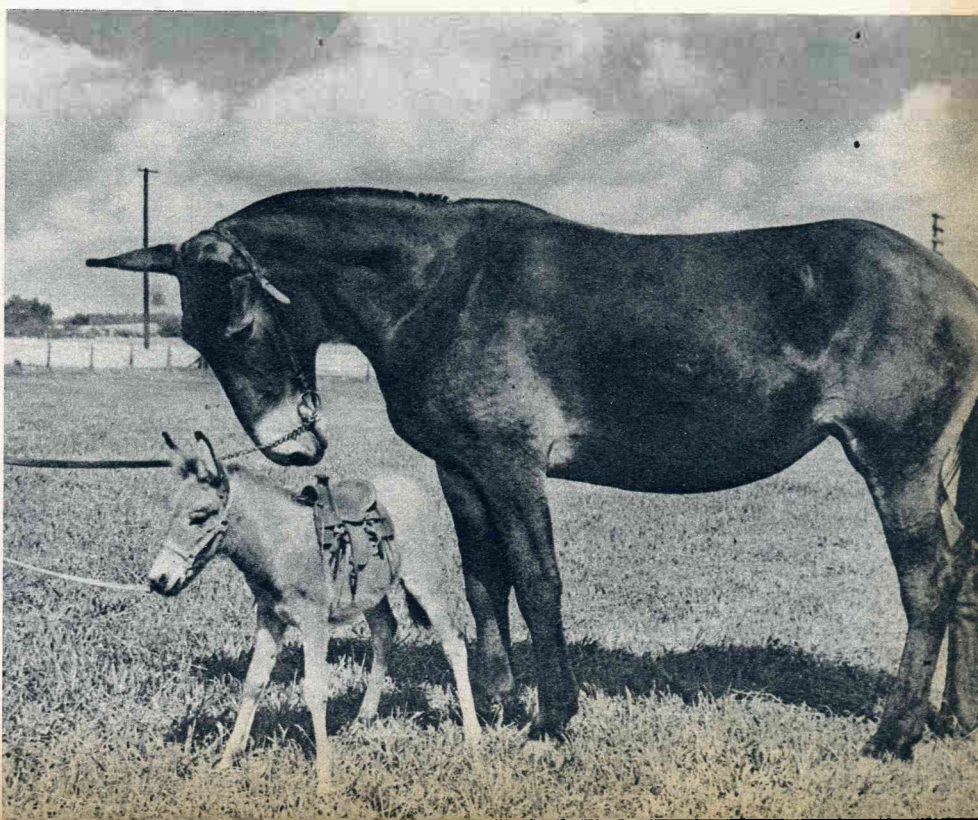
Een nieuwe proef heeft nu kortelings een Noord-Amerikaansche fokker in Columbia, Tennessee, genomen, door een klein soort Maltezer ezel te kruisen met Shetland ponies, wat tot resultaat gaf een muil dier van nauwelijks een meter hoog. Behalve dat 't „nieuwe” dier heel goedkoop te onderhouden en te stallen is, levert het bijzondere voordeelen in de moeilijkste bergterreinen, waar het veel gemakkelijker nog doordringt dan zijn omvangrijker neven en nichten. Het klimt, dat het een lieve lust is en kan door zijn bijzondere kracht nog aardige lasten meevoeren ook. Bovendien wordt het graag gebruikt in mijnen met moeilijk toegankelijke, lage gangen.

En zoo heeft dit nieuwe idee van den Columbiaanschen fokker Lex Watson dadelijk een bijzonder succes gehad en worden de dwergmuil dieren nu al op groote schaal geteeld en is er in Amerika al een zekere markt voor het nieuwe product in opkomst.

Ofschoon maar half zo groot is het dwergmuil dier tweemaal zoo oud als zijn grotere neef het muil dier.

Lex Watson is met recht fier op zijn nieuwe vinding en op het laatste product daarvan.

Als lievelingsdier voor de jeugd heeft het dwergmuil dier nog heel wat voor op een pony.

ZIET ZUS ER NIET LEUK UIT?

Gebreid jurkje voor den leeftijd van 5-7 jaar

Dit aardige jurkje met het vlot geruite truitje en het in streppatroon gebreide rokje is echt iets voor onze kleine meisjes. Bij ons voorbeeld gebruikten we groen als hoofdkleur en geel voor de ruitjes. Andere vroolijke combinaties zijn: lichtblauw met roode of rood met witte ruitjes. We nemen de knopen in de kleur van de ruitjes.

Benodigdheden: ong. 150 g groene en ong. 50 g gele tamelijk dunne crêpewol, 2 lange aluminium breinaalden met knop nr. 2½ en nr. 3, 1 haaknaald nr. 3 en 6 gele knopen.

Maten. Lengte van het rokje ong. 34 cm; lengte blousje ong. 32 cm; halve bovenwijdte ong. 30 cm; mouwlengte (aan den binnenkant gemeten) ong. 9 cm.

HET ROKJE

Het rokje bestaat uit 2 gelijke deelen:

We beginnen aan den onderkant en zetten 152 st. op. Hierboven breien we als volgt:

1e naald: steeds afwisselend 5 av., 2 r.; eindigen met 5 av.

2e tot en met 54e naald: r. boven r. en av. boven av.

55e naald: * 2 st. av. te zamen breien, 3 av., 2 r. Vanaf * voortdurend herhalen.

56e naald: steeds afwisselend 4 r., 2 av.

57e tot en met 108e naald: r. boven r. en av. boven av.

109e naald: * 2 st. av. te zamen breien, 2 av., 2 r. Vanaf * voortdurend herhalen.

110e naald: steeds afwisselend 3 r., 2 av.

111e tot en met 142e naald: r. boven r. en av. boven av.

Vanaf de 143e naald breien we met een dubbelen draad en breinaalden nr. 3.

143e naald: * 1 av., 1 r., 1 av., 2 st. r. te zamen breien. Vanaf * steeds herhalen.

De volgende 9 naalden breien we steeds r. boven r. en av. boven av. (dus steeds afwisselend 1 r., 1 av.), terwijl we bij de 148e naald voor de knoopsgaatjes den 15en tot en met 18en st., den 53en tot en met 56en st. en den 91en tot en met 94en st. afkanten; bij de 149e naald zetten we deze st. er dan weer bij op. Bij de 153e naald kanten we alle st. af.

HET BLOUSJE

Het rugpand.

We beginnen aan den onderkant en zetten met de gele wol 93 st. op. Hierboven breien we als volgt:

1e naald: steeds afwisselend 1 av., 3 r.

2e naald: recht.

3e naald: * 1 av. met de gele, 3 r. met de groene wol. Vanaf * voortdurend herhalen (de draden steeds aan den achterkant van het werk laten hangen).

4e, 5e en 6e naald: geel boven geel, groen boven groen, r. boven r. en av. boven av. Deze 6 naalden vormen het patroon en we herhalen ze voortdurend.

Voor de **armsgaten** kanten we aan het begin van de 75e tot en met 84e naald 2 st. af, zoodat we dan nog 73 st. op de naald hebben.

Voor de **schouders** kanten we aan het begin van de 133e tot en met 142e naald 5 st. af; de overige st. kanten we bij de 143e naald inééns af voor den **hals**.

Het voorpand breien we, tot en met de 104e naald, hetzelfde als het rugpand.

Van de 105e naald breien we slechts 37 st. en keeren dan om. Boven deze 37 st. breien we dan eerst den **linkerschouder**. Aan het begin

van de 122e naald kanten we voor den **hals** 7 st. af, en aan het begin van iedere volgende even naald breien we de eerste 2 st. te zamen, tot we nog 25 st. op de naald hebben.

Voor den **schouder** kanten we aan het begin van de 133e, 135e, 137e, 139e en 141e naald 5 st. af.

We hebben nu nog 36 st. op de naald, nemen er in het midden (aan den kant van het splitje) nog 1 st. bij op en breien boven deze 37 st. den **rechterschouder** op dezelfde, doch tegengestelde wijze als den linkerschouder.

Voor den **hals** kanten we nu dus aan het begin van de 123e naald 7 st. af, terwijl we aan het begin van iedere volgende oneven naald 2 st. te zamen breien, tot we nog 25 st. op de naald hebben. Voor den **schouder** kanten we aan het begin van de 134e, 136e, 138e, 140e en 142e naald 5 st. af.

DE MOUW

We beginnen aan den onderkant en zetten met de groene wol 61 st. op. Hierboven breien we 8 naalden steeds afwisselend 2 r., 2 av. (altijd r. boven r. en av. boven av.).

Daarna breien we verder in ruitjespatroon (zie rugpand), terwijl we uit den 2en st. van de 15e, 20e, 25e, en 30e naald 2 st. breien, en er aan het einde van deze naalden 1 st. bij opzetten (69 st.). Voor den **kop** kanten we aan het begin van de 39e, 40e, 41e en 42e naald 2 st. af, terwijl

we aan het begin van iedere volgende naald de eerste 2 st. te zamen breien. Bij de 80e naald kanten we alle st. af.

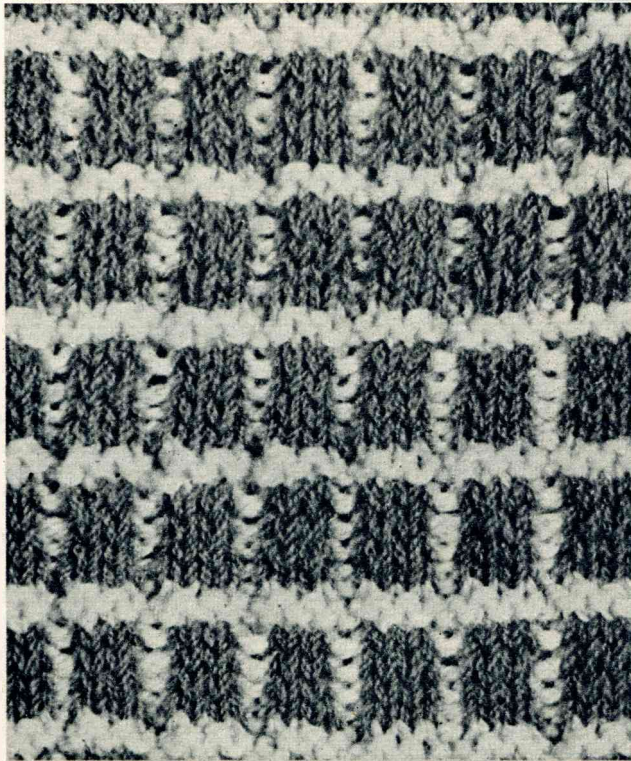
HET KRAAGJE

Het kraagje breien we met een dubbelen draad groene wol en breinaalden nr. 3.

We zetten 82 st. op en breien hierboven 14 naalden 2 r., 2 av. (altijd r. boven r. en av. boven av.). Daarna kanten we af.

Voor het **strikje** haken we met de groene wol twee gelijke bandjes. Voor ieder bandje zetten we 50 lossen op en haken hierboven 2 toeren vasten.

We persen nu de verschillende deelen luchtig onder een vochtigen doek op en naaien ze in elkaar. Op het blousje naaien we de knopen op een afstand van ong. 4 cm van den opzetrand. De knoopsgaatjes in het rokje moeten we festonneeren.

Wat zullen we eten?

- Zondag:** Witte soep.
Kalfsfricandeau.
Sla van spinazie.
Aardappelen.
Rabarberpudding met
roomsaus.
- Maandag:** Koud vleesch.
Savoyekool.
Aardappelen.
Drie in de pan.
- Dinsdag:** Kop bouillon.
Krabbetjes.
Appelmoes.
Aardappelen.
- Woensdag:** Gesmoord vleesch.
Worteltjes.
Aardappelen.
Chocoladevla.
- Donderdag:** Gestoomde niertjes.
Koolraap.
Aardappelen.
Fruit.
- Vrijdag:** Magere witteboonen-
soep. Rijst met garna-
len en tomaten.
- Zaterdag:** Varkenscoteletten.
Gestoomde bieten.
Aardappelen.
Maizenavla.

van het vuur genomen is, op. Koel de massa zooveel af tot ze geleachtig begint te worden. Doe den pudding dan over in een met koud water omgespoelden vorm en laat hem geheel koud worden. Stort hem daarna op een glazen schotel en giet er wat roomsaus omheen. Presenteer de rest van de saus er apart bij.

Breng voor de saus den room met het zout aan de kook. Roer den eierdooier met de suiker tot 'n gladde massa. Voeg de maïzena er bij, voeg een scheutje van den kokenden room onder goed roeren er aan toe. Voeg het papje bij de rest van den room en laat de saus onder goed roeren doorkoken. Koel ze onder af en toe roeren af.

SLA MET SPINAZIE MET EIERSAUS

2 kg spinazie, zout, 2 eetlepels slaolie, 4 eetlepels azijn, een mespuntje mosterd, peper, hardgekookte eieren.

Wasch de spinazie in ruim water en verwijder de zaadjes. Laat de groente zeer goed uitlekken. Maak 2 hardgekookte eieren fijn, vermeng ze met de slaolie, den azijn, de mosterd, het zout en de peper. Roer de massa tot een dik sausje. Schep de spinazie er door. Doe de groente over in een glazen schaal en garneer de sla met plakjes hardgekookt ei.

Uit ons menu

RIJST MET GARNALLEN EN TOMATEN

(4 PERSONEN)

200 g rijst, een paar uien, 40 g boter, 150 g garnalen, zout, peper, een paar eetlepels tomatenpuree, paneermeel.

Smelt de boter, fruit hierin den gesnipperden ui. Voeg de rijst er aan toe en giet er $1\frac{1}{2}$ l water bij. Kook de rijst op een zacht vuur gaar in ongeveer 20 minuten. Roer er dan de tomatenpuree, de gewasschen garnalen, het zout en de peper door. Doe de massa over in een vuurvaste schotel, strooi er paneermeel over, leg er hier en daar een klontje boter op en laat den schotel in den oven bruin worden.

GESMOORD VLEESCH

(4 PERSONEN)

400 g rundvleesch, 40 g boter of vet, zout, peper, laurierblad, kruidnagel, bloem, een scheutje azijn.

Bestrooi het vleesch met peper en zout. Smelt de boter, voeg hierbij de verschillende kruiden en laat deze even fruiten. Wentel het vleesch door bloem en bak het in de heete boter bruin. Voeg er dan ongeveer $\frac{1}{4}$ l water en den azijn aan toe en laat het vleesch ongeveer $\frac{1}{2}$ uur smoren. Bind als het noodig is de jus nog met wat aangemengde bloem. Verwijder voor het presenteren de verschillende kruiden.

RABARBERPUDDING MET ROOMSAUS

(4 PERSONEN)

$1\frac{1}{2}$ kg rabarber, 200 g suiker, het sap van $\frac{1}{2}$ citroen, 15 g gelatine.

Voor de saus: $\frac{1}{4}$ l kookroom, een snufje zout, 50 g suiker, 1 eierdooier, $1\frac{1}{2}$ eetlepel maïzena.

Kook de rabarber tot moes, maak het op smaak met suiker en het citroensap. Week de gelatine in koud water, knijp ze uit en los ze in het heete moes, dat

CORRESPONDENTIE

Mevr. A. H. te Zandvoort. U kunt het rokje het beste wasschen. Wanneer de vlek erg groot is, is ontvlecken haast niet mogelijk. Gebruikt u hiervoor een aftreksel van houtzeep. U neemt ongeveer een handvol houtzeep en zet deze op met ruim water. Zoodra de vloeistof kookt, neemt u ze van het vuur en zeeft ze. U voegt er vervolgens zooveel water bij tot het sop lauw is; daarna klopt u het schuimig. Voor het wasschen neemt u de maat van het rokje. U knijpt het kleedingstuk door het sop. Geef het voor de helderheid een tweede sop en spoel het goed in ruim lauw water. Voor het strijken vocht u het goed in, rekt het op maat en strijkt het aan den linkerkant.

Mevr. K. v. d. B. te Rotterdam. Wanneer de bruid in het wit gekleed is, dient de bruidegom jacquet met hoogen hoed te dragen. Een zilvergrijs plastron staat hierbij gekleeder dan een gewone das in grijze kleur.

Op een officieele receptie hooren de dames, zoowel als de recipieerenden, haar handschoenen aan te houden.

Mej. 't Z. te Delft. In deze kwestie kunnen wij u niet van advies dienen. Ze hoort bij een deskundige thuis.

Mej. de Gr. te Amsterdam. U heeft gelijk. Uw a.s. echtgenoot behoort niet te trouwen in donker colbertcostuum met hoogen hoed. Dit is niet comme il faut. De hooge hoed wordt gedragen bij het jacquet. Wil uw a.s. echtgenoot zich dit om redenen van practischen aard niet aanschaffen, dan kan hij het beste een slappen hoed of een bolhoed dragen.

Aan alle abonné's. Brieven dienen steeds vergezeld te gaan van volledigen naam en adres. Anonieme brieven komen niet voor beantwoording in aanmerking. Is er haast bij de beantwoording, dan gelieve men een postzegel in te sluiten.

Waarom moet lingerie zitten als een badpak?

DE eerste voorwaarde, die men aan een badpak stelt is wel, dat het goed strak om het lichaam sluit. Precies zoo moet U Uw lingerie kiezen. Juvena lingerie is zeldzaam elastisch. Opbloesen of plooiën is bij deze lingerie onmogelijk. Uw kleeding zit daardoor volmaakt onberispelijk. Bij het afgebeelde Juvena-model valt de bekoorlijke tegenstelling tusschen verticale en horizontale bewerking sterk op. Door de onderbreking van de bustehouder krijgt de verticale lijn van het geheel een bijzonder effect. Onder den bustehouder en aan de kanten is elastisch materiaal ingewerkt, en met fijnen siersteek afgedekt. Juvena sluit daardoor volmaakt glad om Uw lichaam.

Juvena

Juvena lingerie wordt in bijna alle goede zaken verkocht. Waar niet, vrage men het adres van den dichtstbijzijnden leverancier aan Jos. Könings, Kon. Wilhelminalaan 175, te Voorburg. Wilt U s.v.p. Uw naam en adres in blokletters schrijven?

„JA, IK WIL!”

Zoals het prille voorjaar de vogels aanzet om hun nestje te bouwen, zoo inspireert de ontwakende lente het menschenkind om een eigen thuis te stichten. Oppervlakkig gezien hebben degenen, die voor practischen eenvoud rondom het plechtige gebeuren stemmen, volkomen gelijk, maar het is toch ook best te begrijpen, dat menig jong bruidje niet graag afstand zou doen van haar witte droomkleedje. Veelal is het een strijd tusschen verstandelijk inzicht en romantische gevoelens, maar ook de drang naar symboliek spreekt bij de voorkeur der blanke bruid een woordje mee; in ieder geval dient hier de wensch van het bruidspaar den doorslag te geven.

De witte bruid! Vroeger werd er gestreefd naar een statige verschijning, maar de opvattingen zijn bij velen gewijzigd: hoe jeugdiger en eenvoudiger het model, hoe beter, omdat het ditmaal het laatste jongemeisjes-kleedje is. Parijs brengt zelfs bijzonder pretentielooze modellen, waarvan het ruimvallende lijfje met het platte ronde kraagje van voren met vele kleine knoopjes gesloten wordt, terwijl de ruime rok aangerimpeld is. Dat voor een dergelijk model een soepel materiaal genomen dient te worden, spreekt wel vanzelf, en gewoonlijk grijpt men daarom naar mousseline de soie, waaronder dan een onderjurk van witte tafzijde gedragen wordt. Ook zien we vele bruidstoiletten met een klein opstaand boordje en lange strakke mouwen, terwijl de sleep aangeknipt is. Deze is opvallend korter dan in den tijd van den lossen sleep, terwijl ook het feit, dat de bruidsmeisjes meer en meer vervangen worden door bruidskinderen — in het buitenland wordt er vaak zelfs heelemaal geen stoet meer gevormd — tot gevolg heeft, dat zelfs de witte bruid dikwijls geen sleep meer draagt.

In ons land blijft de doffe kant van crêpe satin altijd nog een van de meest geliefde stoffen. Degenen, die kant verkiezen, dienen niet alleen uit te zien naar een fijne kwaliteit, maar zij moeten zich ook wachten voor glimmend materiaal. Daarentegen brengt Parijs wél weer een zwaar glanzend satijn, dat zeer hoge eischen stelt aan de coupe, daar het materiaal anders al gauw de silhouet te zwaar

zou doen schijnen.

Wat den sluier betreft: deze dient langer te zijn dan de sleep en desgewenscht kan hij vóór het gezicht gedragen worden. Over het algemeen is de indruk echter flatterender, als men den sluier aan een diadeem van witte bloemen ofwel gevlochten zijde bevestigt. In tegenstelling met vroeger wordt een dergelijke hoofdtooi ver uit het gezicht gedragen.

Het bruidsbouquet moet onder alle omstandigheden wit zijn en niet, zooals onlangs in een onzer grootste bladen werd gelanceerd, van een of andere felle kleur. Wie het niet te kostbaar wil maken, kan

witte anjers nemen. Lelietjes van dalen zijn uiterst geschikt voor een tenger klein bruidje, terwijl de lange statige bruid enkele losse lelies in den arm kan dragen. Kostbaar, doch bijzonder mooi, zijn witte orchideeën, die in vele gevallen met wat anjers gecombineerd worden. Voor de liefhebsters van oranjebloesem is het een tegenvaller, dat de Nederlandsche cultures door de strenge vorst geleden hebben, te meer daar de aanvoer uit Frankrijk vrijwel stilstaat. Het bouquet van de gesluierde bruid wordt gewoonlijk opgemaakt met vele smalle lintjes, terwijl de bloemen anders meestal door een enkelen strik bijgehouden worden.

1371. Jurkje van ge-ruite stof, sluit met knopen en knoopsgaten, gegarneerd met effen biezen. Verkrijgbaar in bovenwijdte 64-68.

1372. Jurkje van gewerkte stof, gegarneerd met effen stukken, welke ge-

Voor onze kleintjes

schulpt zijn. Verkrijgbaar in bovenwijdte 64-68.

1373. Mouwloos jurkje, gegarneerd met biezen, schouderpat, welke van het voorpand over den rug gaat. Verkrijgb. in bovenwijdte 68-72.

1374. Matrozenjurk, eenvoudige blouse met plooirok. Verkrijgbaar in bovenwijdte 76-80. Benodigde stof: 3 meter van 90 cm breed.

1375. Jongenspakje, blouse met twee rijen knopen, opknoopbroekje, blauwe kraag en manchetten. Verkrijgbaar in bovenwijdte 68-72.

1376. Matrozenjurk, geplooid voorbaan, gegarneerd met blauwe kraag en manchetten. Verkrijgbaar in bovenwijdte 68-72.

Van alle in deze rubriek afgebeelde genummerde kostuums, die ontleend zijn aan het mode-album „Zomerpracht”, zijn patronen verkrijgbaar tegen den prijs van 50 cts. voor complets, 35 cts. voor mantels en japonnen en 20 cts. voor rokken, blouses, kleine avondjassies en kinderkleding. Bij bestelling vooral opgeven het gewenschte maatnummer. Bestellingen kunnen geschieden bij uw agent of bezorger; door girostorting op No. 293631; door toezending van het bedrag per postwissel of in postzegels (s.v.p. niet van 6 cent) aan het PATRONENKANTOOR „PANORA”, NASSAUPEL 1, HAARLEM waarbij 5 cts. extra voor toezending per post verschuldigd is. Men kan echter de patronen ook afhalen aan het bureau van dit blad.

CORRESPONDENTIE

Mej. A. L. J. te Bleiswijk. De witte zijde kunt u bleken in een oplossing van 2 dl waterstofsperoxyde per liter water. Wanneer er geen metaaldeelen zooals drukknopen en metalen garneringen aan voorkomen, kunt u aan de bleekvloei-stof nog een scheutje ammonia toevoegen. Na het bleken spoelt u in ruim water.

Mevr. Th. M. te Haarlem. Wij raden u aan de schoenen in te wrijven met was; u behoeft ze niet uit te wrijven. Daarna pakt u ze in papier en bewaart ze in een doos op een droge plaats.

Mej. B. B. te IJsselmonde. Wanneer u goed wilt verven, gaat u als volgt te werk: Torn de knopen en andere garnering van het goed af. Deze kunnen eventueel los meegeverfd worden. Zie het goed zorgvuldig na of het schoon is. Wasch het anders voor het verven, want wanneer er vlekken achterblijven, bestaat er kans dat het goed niet gelijkmatig wordt geverfd. Het goed wordt daarna gewogen, hoe zwaarder het goed is des te meer verf hebt u nodig. De verhouding staat op de pakjes aangegeven. U maakt de verf in een kom met koud water aan. Intusschen zet u een groote pan of ketel op met zooveel water dat het te verven goed er later gemakkelijk in onder kan komen te staan. U voegt er een paar klontjes soda aan toe om het water te ontharden. Zoodra het water kookt, voegt u een derde deel van de gezeefde verf toe. Het te verven goed wordt gelijkmatig nat gemaakt, daarna doet u het in de pan en laat het even

onder het kookpunt onder voortdurend roeren tien minuten in de pan. Vervolgens haalt u het kledingstuk eruit. Voegt aan de verf een paar lepels zout toe en het tweede derde deel van de opgeloste verf. U laat het goed weer vijf minuten in de verf onder voortdurend roeren. U haalt het er nogmaals uit. Voegt de rest van de verf toe en laat het materiaal nogmaals vijf minuten in de pan even onder het kookpunt. Vervolgens wordt het goed zolang in lauw water gespoeld tot het spoelwater geheel helder is. Zwaar goed laat u liggend drogen om te voorkomen dat de verf naar beneden zakt.

Wanneer u goed donkerblauw wilt verven, is het aan te raden niet alleen donkerblauwe verf te gebruiken, maar ook wat zwarte verf er aan toe te voegen. U krijgt dan een diepere kleur.

Mevr. W. S. te Den Haag. Het beslaan van uw ramen is een heel gewoon verschijnsel. De waterdamp, die bij verbranding van het gas ontstaat, condenseert tegen de ramen. Goed ventileren is het eenige wat u doen kunt.

Mevr. S. O. te Uithuizen. Een vilthoed verven lijkt ons niet mogelijk omdat het model verloren gaat. U zoudt het vilt met kookverf moeten behandelen. Koudwaterverf is niet bestand tegen vocht; wanneer de hoed in een stevige regenbui komt, zal hij afgeven.

Mevr. J. S. M. te Leidschendam. Wrijft u de huidjes eens stevig met talkpoeder. Het is een geduldwerkje, geeft u den moed dus niet te vlug op.

Bescherm Uw huid met OLIJFOLIE!

Niets is beter voor de teere kinderhuid dan olijfolie. Daarom werd de beroemde Canadeesche Vijfpling vlak na haar geboorte met olijfolie gewasschen. Later koos Dr. Dafoë voor haar Palmolive, de olijfolie-zeep. Volg dit voorbeeld. Gebruik Palmolive ook voor het dagelijksche bad van Uw kinderen.

Vacantie! Maar pas op, want door zon en wind hebben Uw teint en huid veel te lijden. Bescherm ze elke dag door het verzachtende schuim van Palmolive, de zeep die bereid is met een overvloedige hoeveelheid olijfolie.

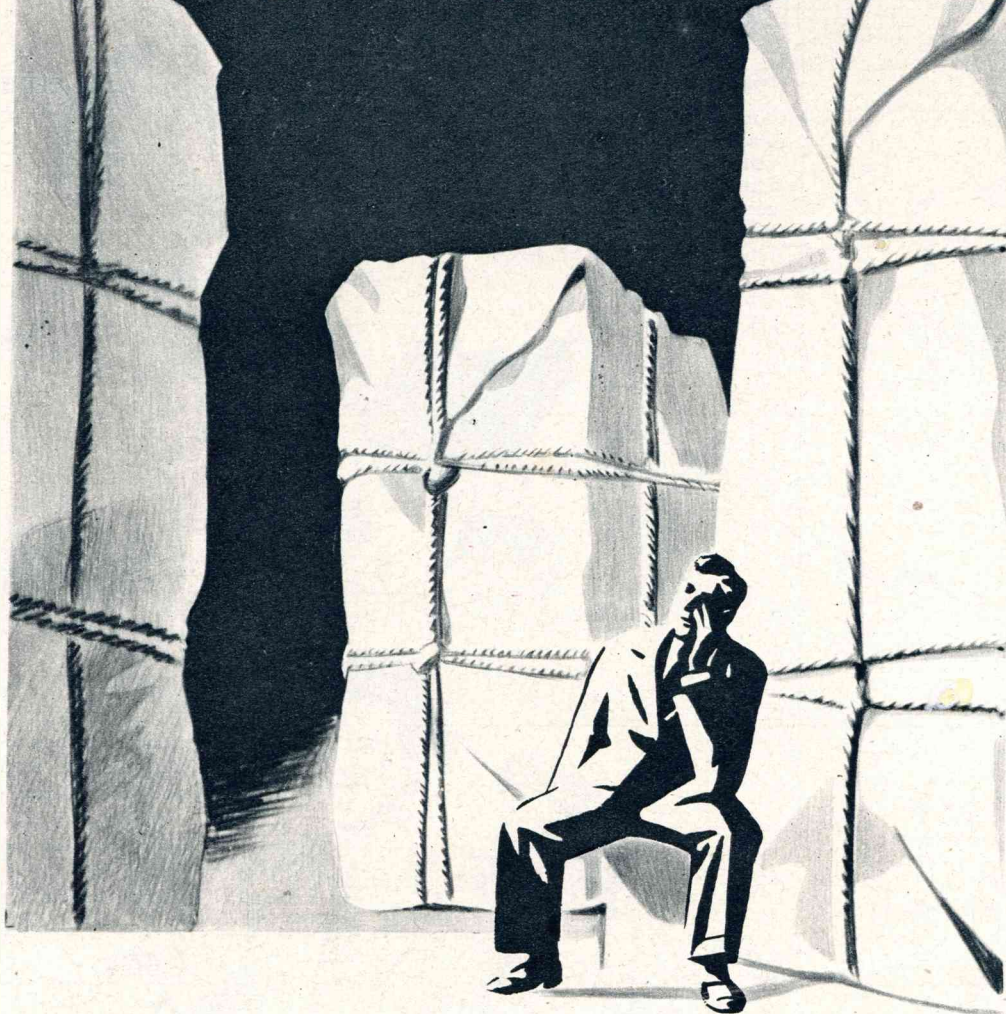

Voor 's Zomers wordt de huid gauw droog en hard. Houd haar zacht door Uw gezicht, hals en schouders, 's morgens en 's avonds, gedurende twee minuten te masseren met het overvloedige schuim van Palmolive. Het is de beste natuurlijke schoonheidsbehandeling! Begin er vandaag nog mee!

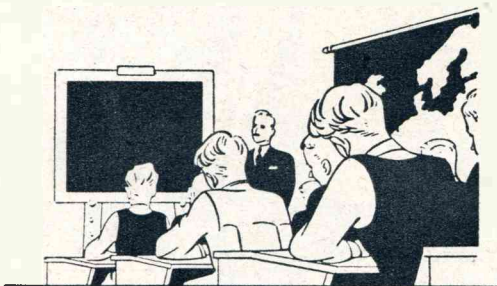

15 CT
PER
STUK

Bij de pakken neerzitten?

Dat helpt niet. U hebt
ALLEEN LAGER ONDERWIJS

genoten en denkt nu, dat U een onvoldoende ontwikkeling hebt om iets te bereiken.

ZO IS HET NIET! Het tekort aan onderwijs is in te halen. Reeds jarenlang geeft de A.S.S.O. succesvolle schriftelijke cursussen. Bent U veel van het geleerde vergeten, dan wordt daarmee rekening gehouden en heel gemakkelijk begonnen. Geleidelijk worden de lessen moeilijker en uitgebreider. Elke cursist en elke cursiste heeft bovendien

het onbeperkte vragenrecht.

Buiten de lessen om kunt U aan de leraren alle vragen stellen, die U wenst. Zij helpen U gaarne zoveel mogelijk vooruit.

Vat moed en zet U aan den arbeid!

Lessen voor jong en oud, voor dames en heren, voor gehuwden en ongehuwden. Elke week een leszending. Correctie van gemaakt werk. Laag maandelijks lesgeeld. Alle studieboeken, woordenboeken, atlasen, tekenbenodigdheden (tekenbord, tekenhaak, driehoeken, passerdoos), fröbelleermiddelen, enz. geheel gratis. Na goede afloop diploma en hulp bij sollicitatie.

Lees nevenstaande cursusopgave. Vraag ons per bon, in gesloten enveloppe, gefrankeerd met 5 cent, of per brief, het prospectus van de cursus, waarvan U iets meer wilt weten. Wij zenden U kosteloos alle inlichtingen en tevens dankbetuigingen van vele geslaagden en aangestelden.

A-CURSUSSEN:

voor heren: *middenstandsdiplooma*, politiediplooma, marechaussee, politietroepen, leerling-verpleger, besteller, hulpkeurmeester (voor slagers), *manufacturenbrevet*, *kruideniersdiplooma*, warenkennis, etaleur, reiziger, administrateur, notarisklerk, makelaar-taxateur, effectenvak, inspecteur verzekeringsmij., directeur van een woning- en assurantie-bureau.

voor dames: *middenstandsdiplooma*, leerling-verpleegster, *manufacturenbrevet*, *kruideniersdiplooma*, warenkennis, etaleuse, cassière, reizigster, privé-secretaresse, kinderverzorgster, kinderjuffrouw, assistente bij een dokter of tandarts, fröbelonderwijzeres, fröbelen.

LEER DIT
VOOR UW
KINDEREN!

B-CURSUSSEN:

voor dames en heren: **ALGEMENE ONTWIKKELING (ZEER UITGEBREIDE CURSUS VOOR IEDEREEN)**, praktijkdiploma boekhouden (dubbelboekhouden), handelskennis, handelsrecht, statistiek, handelsrekenen, boekhouddiploma's „Mercurius" en „Vereniging van Leraren", landbouwboekhouden, landbouwkundig bedrijfsleider/zetboer, Nederlandse taal, Frans, Duits, Engels; Nederlandse, Franse, Duitse en Engelse handelscorrespondentie, stenografie (systeem „Groote"), spreken in het openbaar, rekenen, meetkunde, algebra, wiskunde, belastingconsulent, handschriftverbetering, beschavingsleer (goede omgangsvormen).

C-CURSUSSEN:

auto-monteur, auto-techniek, garagehouder-vestigingswet, motor- en rijwielhersteller, auto-expert (voor verzekeringsinspecteur en taxateur), theorie rijbewijs, auto-dieselmonteur, electriciën, electro-techniek, diploma sterkstroommonteur V. E. V., diploma zwakstroommonteur V. E. V., lijnwerker-telegrafist, radiomonteur, radiotechniek, radiocentrale-monteur, lasser, lastechniek, machinist voor stoombedrijf, voor motorbedrijf, voor electrisch bedrijf, voor de officiële diploma's land-, scheeps- en zuivelmachinist, koeltechniek, vliegtuigmecaniciën, vliegtuigtechniek, verwarmingsmonteur, verwarmingsinstallateur, metaalbewerking (smid-, machine-, constructiebankwerker, draaier, enz.), machinemonteur, fabrieksmonteur, loodgieter, erkend gasfitter, erkend waterfitter, V.V.A.-diploma's gezelschap en meester voor timmeren, voor metselen, voor lood- en zinkwerken, voor smid-bankwerken, voor machine-bankwerken, voor automonteur, bouwkundig-tekenen, machine-tekenen, electrotechn.-tekenen, meubeltekenen, scheepsbouwkundig-tekenen,

mode-tekenen,
reclame - tekenen
en ontwerpen,

OOK
VOOR
DAMES!

aspirant bouwkundig opzichter, bouwkundig opzichter, betonbouw, wegenbouw, filmoperator, bedrijfsleider-werkmeester, gezelschap en meester kleermaker, enz.

BON

Ik verzoek zonder enige verplichting GRATIS inlichtingen omtrent de cursus voor:

Naam

Woonplaats

Straat en No. Leertijd

ASSO

INSTITUUT VOOR SCHRIFTELIJK ONDERWIJS

Dir. J. v. d. BIJ, Hoofdonderwijzer

NIEUWE PLEIN 31, bij het Station, ARNHEM.

MILITAIRES. Cursussen voor militairen kunnen ook door familieleden en andere burgers worden aangevraagd en besteld.